

Møte fredag den 13. februar 2009 kl. 10

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 52):

1. Finansministerens redegjørelse om tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen i Stortingets møte 26. januar 2009
2. Innstilling frå finanskomiteen om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid (Innst. S. nr. 139 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 37 (2008–2009))
3. Referat

Presidenten: Fra den møtende vararepresentant for Hordaland fylke, Audun Bjørlo *Lysbakken*, foreligger søknad om å bli fritatt for å møte i Stortinget under den gjenværende del av representanten Ågot Valles permisjon, fra og med 16. februar og inntil videre, av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Andre vararepresentant for Hordaland fylke, Aud Karin *Oen*, innkalles for å møte i dagene 18. og 19. februar.

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1 og 2 behandles under ett – og anser det som vedtatt.

Sak nr. 1 [10:02:35]

Finansministerens redegjørelse om tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen i Stortingets møte 26. januar 2009

Sak nr. 2 [10:02:43]

Innstilling frå finanskomiteen om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid (Innst. S. nr. 139 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 37 (2008–2009))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 25 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 10 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg av finansministeren og statsministeren og tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne fra hver partigruppe og øvrige medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Reidar Sandal (A) [10:04:00] (leiar i komiteen og ordførar for sak nr. 2): Den internasjonale finanskrisa gjer at mange land, også Noreg, no blir ramma hardt. Fleire misser jobben. Mange er usikre på framtida. Derfor møter Regjeringa krisa med mange ulike tiltak og verkemiddel. Det overordna siktemålet med tiltaka er å sikre sysselsetjinga.

Den finanspolitiske tiltakspakken frå Regjeringa skal tryggje eksisterande arbeidsplassar og skape nye. Etter høyring, mykje kontakt med representantar for arbeids- og næringsliv og behandling i finanskomiteen har regjeringspartia i Stortinget forsterka tiltakspakken ytterlegare. Vi foreslår skattelette for bedrifter gjennom to ulike tiltak, utviding av permisjonsreglane og innføring av ei statleg garantiordning for førstehandsomsetning av fisk. Eg konstaterer at både arbeidstakarar og bedriftsleiarar har teke vel imot forslaga våre. Dei innser at forslaga vil vere med på å stimulere aktiviteten i samfunnet.

Tiltakspakken rettar seg mot tre store område: Kommunane blir sette i stand til å satse sterkt på å ruste opp skular og sjukeheimar og fylle symjebasseng. Samferdslektoren får endå eit stort lyft til drift og investeringar når det gjeld veg, jernbane, hamner og farleier. Vedlikehald og oppgradering av statlege bygningar som sjukehus, universitet og høgskular blir òg styrkt. Alle desse tiltaka vil auke aktiviteten og sikre sysselsetjinga i bygg- og anleggsbransjen. Dei vil utan tvil også ha store ringverknader i andre delar av privat sektor.

Vi må syte for at lønsame bedrifter ikkje blir avvikla på grunn av mellombelse problem som mangel på likviditet. Derfor fremjar regjeringspartia forslag som vil gi skattelette på nesten 5 milliardar kr i 2009 for bedrifter som er påverka av krisa. Selskap får for dette året høve til å tilbakeføre underskot mot tidlegare overskot. Beløpsgrensa for kor stort underskot som årleg kan tilbakeførast, er sett til 20 mill. kr. Det gjeld både for 2008 og 2009. Ordninga vil betre likviditeten for mange bedrifter i landet vårt. Ho vil vere tenleg ikkje berre for små og mellomstore bedrifter, men også for store verksemdar. Det største grepet for å betre finansieringa for bedrifter blir likevel teke gjennom etableringa av Statens finansfond og Statens obligasjonsfond, ei sak som er under behandling i finanskomiteen.

Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre foreslår å oppheve taket for tilbakeføring av underskot. Det er regjeringspartia ueinig i. Vi meiner at fjerning av taket kan opne for skattetilpassing, og at det er vanskeleg heilt å sjå konsekvensane av dette. Det vil m.a. forsterke motiva for å realisere latente tap i 2009, f.eks. på eigeidom, og kan føre til realisering og fusjon i interne konsernforhold. Slike utslag vil avgjort vere negative. Følgjeleg blir dei økonomiske verknadene av fjerninga av taket svært uføreseielege. Dei innvendingane som eg her har lagt vekt på, har òg fått gjennomslag hos styresmaktene i Storbritannia. Der har ein valt ei ordning tilsvarande den vi foreslår.

Regjeringspartia meiner at det for 2009 skal innførast ein avskrivingsatts for kjøp av maskinar på 30 pst. Dette tiltaket vil vere til vesentleg hjelp for store industribedrifter. Utbetring og modernisering blir meir lønsamt. Konkurranseskrafta blir styrkt.

Eit sentralt innspel frå fagrørsla og mange bedrifter har vore behovet for å tilpasse permitteringsreglane til ein svekt arbeidsmarknad. Derfor blir talet på dagar med lønsplikt under permittering sett ned frå ti til fem. Regjeringspartia går i innstillinga inn for å utvide maksimalperioden for dagpengar under permittering til 52 veker. Ordninga skal gjelde frå 1. februar. Ei utviding av dagpengeperioden ved permittering vil hjelpe bedriftene til å halde på kompetansen i ein periode med låg aktivitet.

Vi som tilhøyrer regjeringspartia, meiner det er viktig å ha eit fleksibelt regelverk for permittering. Det skal skje utan at vi set interessene til arbeidstakarane over styr. I lys av dette ber vi Regjeringa om raskt å setje i gang eit arbeid med sikte på å auke fleksibiliteten ved rullerande permitteringar. Vi ber Regjeringa leggje fram forslag om dette snarast mogleg.

For å få dagpengar ved permittering er det i dag eit krav om at arbeidstida må vere redusert med minst 50 pst. Vi ber Regjeringa vurdere kravet om arbeidstidsreduksjon for å ta imot dagpengar ved permittering. Poenget er, om mogleg, å få ei lågare grense enn 50 pst. Også dette arbeidet må gjerast raskt.

Situasjonen i delar av fiskerinæringa er svært vanskeleg. Det fekk finanskomiteen klar melding om under høyringa. Vi går derfor inn for auka rammer for garantiar til fiskerinæringa. Det er nødvendig for å sikre mottak av fisk. Regjeringa foreslår å auke garantiramma. Nye tal viser likevel at denne auken ikkje vil vere tilstrekkeleg. Regjeringspartia går inn for å opprette ei ny ordning som kan tilføre garantiar raskare. Vi ønskjer ei garantiordning for førstehandsomsetning av fisk. Ordninga skal vere avgrensa til to år. Innovasjon Norge skal vurdere dei enkelte søknadene, inkludert kor stor risiko som skal takast i det enkelte tilfellet. Ramma for tiltaket er 525 mill. kr. Av dette garantibeløpet blir det no tilført friske 375 mill. kr. Det er positivt at opposisjonspartia har slutta seg til forslaget vårt.

For å sikre investeringar i små og mellomstore selskap over heile landet styrkjer vi det statlege forvaltningsselskapet Argentum med 2 milliardar kr i eigenkapital. Dette vil særleg kome selskap som er i ein utviklingsfase, til gode.

Tiltaka som no blir sette inn, er dei kraftigaste som er foreslått mot permittering og arbeidsløysa på over 30 år. Den norske tiltakspakken vil gi den sterkaste stimulansen av alle tiltakspakkar i europeiske land når ein tek omsyn til arbeidsløysa. Det fortel sitt tydelege språk om den politiske viljen til å handle.

Tiltakspakken frå Regjeringa hadde ei ramme på 20 milliardar kr. I tillegg kjem 7 milliardar kr i anslagsendringar og utvida låne- og garantirammer på 8 milliardar kr. Under behandlinga i Stortinget har regjeringspartia gått inn for å utvide budsjettamma til 21,7 milliardar kr. I tillegg kjem utviding av garantiramma med netto 375 mill. kr.

Forslaga frå Framstegspartiet summerer seg til 41,8 milliardar kr, inkludert 10 milliardar kr til infrastrukturtiltak. I tillegg ønskjer partiet å utvide skattefrådragsordninga, slik at alle selskap med underskot i 2008 og 2009 får nytte godt av ordninga, uavhengig av om dei har hatt overskot dei to føregåande åra. Den samla effekten av

Framstegspartiets forslag blir derfor vesentleg større enn talet som eg nettopp nemnde.

Venstre sine forslag summerer seg til 26,6 milliardar kr. Høgre endar med ei ramme på 29 milliardar kr, og Kristeleg Folkeparti lanserer forslag til ein totalkostnad på 30 milliardar kr. I desse beløpa er bokført proveny av å fjerne taket i tilbakeføringsordninga teke med. Dette er korrekt fordi vi her i landet fører statsbudsjettet etter kontantprinsippet. Rett nok får staten mykje av pengane igjen om nokre år dersom økonomien tek seg opp igjen, men budsjettet skal gi uttrykk for verknaden på aktiviteten i år, dvs. kor mykje den økonomiske aktiviteten blir stimulert. Dette er eit innarbeidd prinsipp som iallfall alle parti med regjeringserfaring har basert seg på.

Under høyringa i finanskomiteen uttalte professor Karen Helene Ulltveit-Moe følgjande: Sjølv om aktiviteten går ned i delar av økonomien og arbeidsløysa stig, er det ei grense for kor mykje ekstra oljepengar vi kan bruke før det får utslag på prisstigning og rente. Det er derfor påfallande at opposisjonspartia, som uttrykkjer stor uro for eksportretta næringsliv, plussar friskt på med mange milliardar kroner i sine opplegg.

Det er lang tradisjon for at Framstegspartiet har ein pengebruk som andre parti finn uforsvarleg. Derimot er det sensasjonelt at særleg Høgre, som har lovt å vere garantisten på borgarleg side for ein ansvarleg økonomisk politikk, går inn for å bruke så mykje olje- og gasspengar som dei no gjer.

Framstegspartiet hevdar i merknadene sine at det «er en allmenn holdning at handlingsregelen nå skal settes til side». Dette er ukorrekt. Handlingsregelen er fleksibel og opnar for å bruke meir enn 4 pst. av avkastninga frå Statens pensjonsfond – Utland når det er behov for å stimulere økonomien ekstra.

For forbrukarar og bedrifter med mykje lån har renteutviklinga den seinare tida vore svært gledeleg. Rente nedsetjinga frå Noregs Bank gir ein kraftig stimulans til privat etterspørsel. Dersom styringsrenta til Sentralbanken får fullt gjennomslag i marknadsrentene, tilsvare det, så langt, auka kjøpekraft på ca. 23 milliardar kr. Dette faktumet høyrer definitivt heime i debatten her i landet om økonomisk aktivitet og behovet for stimulans i form av skattelette.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [10:15:42]: Jeg har ett spørsmål til komiteens leder.

Etter at man avsluttet behandlingen av statsbudsjettet i fjor høst, trengte regjeringspartiene og Regjeringen åtte uker på å legge fram en tiltakspakke, framfor å komme med konkrete forslag i den prosessen vi brukte syv uker på i Stortinget da vi behandlet statsbudsjettet. Hvilke av de tiltakene som ligger i den tiltaksplanen som regjeringspartiene nå har tenkt å gå inn for, var det man hadde behov for å bruke åtte uker på å utrede før man kunne konkludere? Hvorfor kunne man ikke tatt noen av disse tiltakene i prosessen på syv uker i Stortinget med behandlingen av statsbudsjettet?

Reidar Sandal (A) [10:16:21]: No skal ikkje eg konfrontere representanten Leirstein med at han og partiet hans ikkje har regjeringserfaring, sjølv om det kunne vere freistande då eg hørde kva spørsmålet gjekk ut på.

Men eg vil seie at den tida som har vore brukt frå statsbudsjettet blei lagt fram i byrjinga av oktober og fram til no, har vore brukt svært godt av Regjeringa. Det har i perioden vore lagt fram ei rekkje forslag. Det kom ein bankpakke kort tid etter budsjettet. Det blei lagt fram tiltak for å hjelpe verksemdar i næringslivet gjennom GIEK og Eksportfinans, og vi fekk ei styrking av eigenkapitalen i Kommunalbanken, som har gjort det mogleg for kommunane å få meir lån. Så får vi den finanspolitiske tiltakspakken som vi behandlar i dag, som er kraftfull, og som er utan sidestykke i noko europeisk land om vi tar omsyn til arbeidsløysa. Og så vi har òg den pakken som ligg til behandling no, som går på kredittsituasjonen i landet vårt.

Eg meiner at Regjeringa har brukt tida godt. Det er viktig å ha god oversikt og innsikt, og eg er sikker på at dei tiltaka som vi no vedtek, vil vere målretta og treffsikre.

Per-Kristian Foss (H) [10:17:38]: Jeg vil bare for ordens skyld si at jeg har regjeringserfaring, og jeg synes fortsatt at representanten Leirstein stilte et betimelig spørsmål. Det til overveieelse.

Mitt spørsmål tar imidlertid utgangspunkt i det som sentralbanksjefen sa i går i sin tale. Han pekte på at etter de tre gode år økonomisk vi nå har lagt bak oss, har likevel norsk industri fått svekket sin konkurransevne. En av årsakene til det er selvfølgelig høy kostnadsutvikling – mer enn i andre land – men også at Regjeringen ikke har satset på det man egentlig hadde tenkt å bruke økte oljepenger til, nemlig til å senke skatter og avgifter, til samferdsel og til forskning og utvikling, slik det var enighet om i 2001. Men det har denne regjeringen ikke gjort.

Mitt spørsmål er da: Hvorfor er man så opptatt av at de lettelsene man skal gi til industrien, skal være midlertidige? Hvorfor er man ikke opptatt av at industrien faktisk skal komme ut med en styrket konkurransevne gjennom krisen, slik mange av konkurrentene faktisk vil gjøre?

Reidar Sandal (A) [10:18:38]: Eg vil seie til representanten Foss at eg har aldri tenkt å setje han i kategorien representantar utan regjeringserfaring. Eg har respekt for den innsatsen som blei gjort i hans tid som finansminister.

Når det gjeld det som var det andre poenget hans, nemlig kostnadsutviklinga i norsk industri og lettare for industrien på permanent basis, har både Regjeringa og regjeringspartia òg fokus på det, men det som er grepet i den finanspolitiske tiltakspakken som vi drøftar i dag, er mellombelse tiltak som skal setjast inn målretta mot dei utfordringane vi spesielt har no på grunn av den internasjonale finanskrisa. Eg meiner at det er brei semje om at dei tiltaka skal vere mellombelse og ikkje permanente, nettopp for å kunne forsvare den store bruken av olje- og gasspengar som vi no set inn for å hjelpe eit næringsliv, særleg det konkurranseutsette, som dessverre slit. Vi skal

gjere vår del av jobben for å gjere kvardagen lettare for dei, og òg for å gjere det betre for dei altfor mange som no blir permitterte eller arbeidsledige.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:20:04]: I komiteledernes beskrivelse av den økonomiske situasjonen er det mye å være enig i.

Sandal var ikke så mye inne på konsekvensene for dem som nå mister arbeidet, og de behov de har både for å få bistand til å få nytt arbeid, og ikke minst for å sikre at deres økonomi har et sikkerhetsnett. Jeg registrerer at i beskrivelsen av Nav i proposisjonen sier man at man er fornøyd, og at man regner med at Nav nå kan bistå dem som trenger det. Så registrerer vi at enkelte som besøker Nav, får beskjed om at de ikke kan få arbeidsledighetstrygd på et par-tre måneder, og at de heller får greie seg på sosialhjelp i mellomtiden. Er det flertallets syn på hvordan Nav skal fungere i denne særskilte situasjonen?

Reidar Sandal (A) [10:21:10]: Nei, det er definitivt ikkje det, og eg vil vere veldig klar på at den situasjonen som vi har fått beskrive i media dei siste dagane om den behandlinga som ein del permitterte og arbeidsledige får ved Nav-kontor, særleg i Oslo og i Hordaland – det er der utfordringane er størst – er uakseptabel. Eg vil seie det så sterkt. Det er ein uakseptabel situasjon for dei personane som ikkje får den hjelpa frå det statlege hjelpeapparatet som dei skal ha når dei blir permitterte eller arbeidsledige. Vi vedtek i dag at det skal opprettast 320 nye stillingar knytte til Arbeids- og velferdsetaten. Det er bra. Men eg vil streke under at dei nye opplysningane vi har fått, må vi ta på største alvor, og eg har tillit til at Regjeringa og arbeids- og inkluderingsministeren, som sit her, vil ha stort fokus på dette for å setje inn ytterlegare grep for å avhjelpe situasjonen, som er uakseptabel.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ulf Leirstein (FrP) [10:22:34]: Det er tider i norsk økonomi som veldig mange etter hvert vil merke de negative konsekvensene av, dessverre. Vi får stadig vekk rapporter om bedrifter som må avvikle, permittere og si opp folk, og det er klart at den finanskrisen vi alle snakker om, får konsekvenser for en rekke innbyggere i Norge. Derfor er jeg glad for at man i Det norske storting er enige om at det må iverksettes tiltak på flere områder. Så kan vi selvfølgelig gjerne ta en debatt om tiltakene kanskje kommer en smule i ettertid på en del områder, men jeg føler ikke at det skal være hovedpoenget med denne debatten i dag. Jeg konstaterer at stort sett alle de tiltakene som Regjeringen har fremmet, har samlet et bredt flertall i Stortinget. Man er enige om tiltakene.

Norge er jo i en særstilling økonomisk. Vi har noen økonomiske muskler som jeg tror veldig mange andre land misunner Norge. Det at man nå kan sette inn en god del tiltak for å møte den økte arbeidsledigheten, er særst positivt. Men på en del områder har Fremskrittspartiet i innstillingen fremmet forslag om at vi faktisk burde gå noe lenger. Så selv om man er enige om mye i denne innstillingen

gen, får jeg bruke noen minutter på å fokusere på det som vi savner, og som vi mener at Regjeringen faktisk burde gjort noe mer med, eventuelt gjort i tillegg til det man har foreslått.

Fremskrittspartiet er helt overbevist om at det å bruke skattevirkemiddelet, det å redusere skatter og avgifter, i den situasjonen vi er i, hadde vært veldig positivt. Vi vet at deler av handelsstanden melder om usikre tider og vil merke at veldig mange strammer inn livreimen. Veldig mange innenfor denne bransjen kan risikere å bli arbeidsledige. I den tiltakspakken som Regjeringen har fremmet, er det få tiltak rettet inn mot hjelp og bidrag til handelsstanden. Det å redusere skatter og avgifter hadde vært positivt. Det å redusere skatten for personer, pensjonister og lønsmottakere hadde vært veldig fornuftig, slik at flere kunne få økt kjøpekraft og kunne bidra til å opprettholde sysselsettingen innenfor handelsstanden. Det hadde vært veldig positivt hvis man hadde kuttet i arbeidsgiveravgiften. Fremskrittspartiet foreslår et kutt i arbeidsgiveravgiften på rundt 2 milliarder kr for å imøtekomme at man i hvert fall ikke skal betale arbeidsgiveravgift for lærlinger, og at man reduserer arbeidsgiveravgiften for eldre arbeidstakere. Det hadde vært med på å sørge for at disse gruppene ikke blir spesielt rammet i den situasjonen vi er i.

Så foreslår Fremskrittspartiet i likhet med de øvrige opposisjonspartiene at man må reversere den økte beskatningen som ble lagt på næringslivet fra nyttår. Det var utrolig uklokt av Regjeringen og regjeringspartiene å trumfe gjennom før jul en økt skatteskjerpelse for næringslivet når man er i en situasjon hvor næringslivet melder om store utfordringer og Stortinget sier man er bekymret for denne situasjonen.

Fremskrittspartiet fremmer også forslag om ytterligere investeringer innenfor infrastruktur, spesielt rettet inn mot lånefullmakter og en økt opptrapping for å sette i gang store prosjekter innenfor veisektoren, med en ramme på 10 milliarder kr, i tillegg til ytterligere 1,5 milliarder kr til jernbane. I den situasjonen vi er i nå, er det fornuftig at man ikke bare går inn på de prosjektene som Regjeringen har skissert, men at man også setter i gang større prosjekter, gir større lånerammer til dem som utfører dette, slik at man kan komme i gang med planlegging og sette i gang. Mange av disse prosjektene vil det jo ta tid før virker inn på norsk økonomi. Derfor er det viktig at vi gir ordentlige fullmakter, slik at man kan komme godt i gang.

Jeg er glad for de endringene som regjeringspartiene la inn i innstillingen, som går på permitteringsregler, og på økte avskrivninger, og at man økte taket for skattekrediten. Det var positivt. Jeg er glad for at regjeringspartiene i denne omgang faktisk valgte å lytte til de innspillene man fikk i høringen, for i de 3 1/2 siste årene har det stort sett vært fraværende at regjeringspartiene her i salen har valgt å lytte til det som har kommet gjennom høringer. Så dette var en positiv og ny opplevelse. Det er synd det er kort tid igjen av perioden! Jeg konstaterer at dette er vi stort sett enige om.

Så har vi en del avvik. Jeg må bruke resten av tiden på å kommentere kort situasjonen i Nav. Når mange nå blir arbeidsledige, mange opplever dessverre å komme i den

situasjonen, ser vi at Nav, som skulle være den som skulle bistå disse menneskene, på mange måter har spilt fallitt. Jeg håper at statsministeren og andre kommer inn på utfordringen i forbindelse med Nav. Fremskrittspartiet fremmer i hvert fall et forslag i dag om at man nå må benytte den ledige kapasiteten som bl.a. er i det private markedet knyttet til sysselsetting, slik at en kan avlaste Nav og få inn en nødvendig arbeidskraft, slik at folk ikke blir gående uten tiltak og uten dagpenger osv. i uforholdsmessig lang tid.

Med dette vil jeg ta opp alle de forslagene Fremskrittspartiet har fremmet, enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Ulf Leirstein har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Eirin Kristin Sund (A) [10:28:01]: Som lederen av finanskomiteen, Reidar Sandal, påpekte i sitt innlegg, skriver Fremskrittspartiet i en merknad:

«Det er en allmenn holdning at handlingsregelen nå skal settes til side.»

Hva baserer Fremskrittspartiet dette på? Er ikke Fremskrittspartiet klar over at handlingsregelen er fleksibel og åpner for at det brukes mer enn 4 pst. av Statens pensjonsfond – Utland når den økonomiske utviklingen er svak?

Ulf Leirstein (FrP) [10:28:30]: Vi konstaterer at handlingsregelen i hvert fall i alle år siden innføringen i 2001 har blitt tolket relativt fleksibelt. Man har jo stort sett aldri noen år valgt å følge handlingsregelen, selv om et stort flertall har messet om at det er viktig å følge den. Fremskrittspartiet konstaterer det som står i merknaden, at man nå faktisk setter den til side. Så får man gjerne tolke det som man vil. Men det er klart at nå setter man i gang en type pengebruk som man tydeligvis fra regjeringspartienes side mener ikke har noen grense, og det blir jo noe spesielt. Fremskrittspartiet er glad for at det nå faktisk er en allmenn holdning at man skal bruke noe av den oljerikdommen vi har til å gjøre fornuftige investeringer, bl.a. innenfor infrastruktur, som dessverre gjennom mange tiår har vært neglisjert av stortingsflertallet.

Ingunn Gjerstad (SV) [10:29:20]: Jeg har merket meg den øredøvende taushet som vi i dag opplever fra dem som kjemper for å fjerne reguleringen av finansmarkedene.

Fremskrittspartiet har programfestet at penge- og kredittmarkedet skal reguleres av tilbud og etterspørsel i markedet, uten politiske reguleringer eller inngrep. Det er en stund siden vi har hørt Fremskrittspartiets talspersoner forsvare dette, men i forslaget til nytt prinsippprogram står det at det offentlige makt må begrenses slik at individets rettigheter og handlefrihet bevares.

I dag har vi lært på høringer med Kredittilsynet og Norges Bank bl.a. at halvparten av det nordamerikanske kredittmarkedet ikke var underlagt kapitalkrav og banktilsyn før boblen brast, som er bakgrunnen for at vi står her.

Men kan representanten Leirstein si noe om hva programformuleringene har å si for Fremskrittspartiets syn nå på regulering av finansinstitusjonene?

Ulf Leirstein (FrP) [10:30:24]: Det som er interessant, er å se på hvordan Fremskrittspartiet har stemt, og hvilke forslag vi har fremmet i denne salen gjennom mange år. Det samsvarer helt med den programformuleringen som nå ligger i vårt partiprogram.

Når vi snakker om reguleringer av finansmarkedet, har stort sett alle de sakene de siste årene passert Stortinget enstemmig. Man er altså enig om hvilket nivå man skal ha på reguleringer for å sikre en god markedsøkonomi og et godt finansmarked. Det hersker ikke uenighet om det i noen særlig grad. Det er tydeligvis heller sånn at SV, som faktisk ønsket mer nasjonalisering av en del markeder, har valgt å gå bort fra det. Det er jeg for så vidt glad for. Men la meg bare avkrefte med en gang: Det er ikke stor uenighet i norsk politikk om hvilket nivå vi skal ha på reguleringer av finansmarkedene. Stort sett alle saker som går på dette, har vi vært enige om når vi har jobbet dem fram i finanskomiteen.

Jeg er glad for at Fremskrittspartiet også på en hel del områder har fått gjennomslag, bl.a. innenfor hvordan pengepolitikken skal utøves, noe som bl.a. Fremskrittspartiet, Arbeiderpartiet og en rekke andre partier har vært enige om når man har innført det systemet vi har i dag.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:31:28]: Jeg prøvde å følge nøye med på det språket som Fremskrittspartiets finanspolitiske talsmann brukte, og det var at det var behov for å «gå noe lenger», det burde vært «gjort noe mer», eventuelt «gjort noe i tillegg».

Så fikk vi en ganske romslig oppramsing av mer av det gode. Det som det var gjort for lite av, var å hjelpe handelsstanden med skattelettelse på privat hånd. Det ble ikke nevnt noen ting om de betydelige rentereduksjonene som øker kjøpekraften betraktelig. Det ble nevnt kutt i arbeidsgiveravgift generelt og for lærlinger og eldre, og det ble nevnt at vi måtte satse på fornuftige investeringer.

Det var ingen prioritering, det var mangel på prioritering. Spørsmålet mitt er: Hvorfor er det fortsatt mangel på prioritering når det gjelder Fremskrittspartiets tiltak for å møte den alvorlige situasjonen vi er inne i?

Ulf Leirstein (FrP) [10:32:36]: Der har nok jeg og representanten Lundteigen forskjellig virkelighetsoppfatning. Jeg føler at Fremskrittspartiet i den innstillingen vi behandler her i dag, absolutt er veldig klare på hva vi bør gjøre. Jeg sa noe om det i mitt innlegg.

Det er klart at på en rekke områder nå er dette stortingset enig om hvor man kan sette inn en del tiltak for å motvirke økt arbeidsledighet. Men jeg er helt overbevist om at man bl.a. innenfor investeringer i infrastruktur gjør for lite i forhold til den varslede enormt økte arbeidsledigheten vi vet kommer på dette området. Vi vet at vi har store etterslep, noe også representanten Lundteigen gjennom diverse medieopptredener har påpekt, og at man faktisk har gjort for lite gjennom mange år, noe representanten Lund-

teigen er delvis medansvarlig for, siden han sitter i et av regjeringspartiene.

Man kunne gjort mer nå, når vi først har muligheten. Vi har arbeidskraften, ingen kan lenger skylde på at det er noe problem. Vi kunne fått satt i gang de store prosjektene. Det savner vi bl.a. i Regjeringens framlegg – at de store prosjektene, bl.a. i infrastruktur, ikke blir meislet ut nå. Det burde man gjort, og det som eventuelt måtte komme i Nasjonal transportplan, burde vært forskuttert før sommeren.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jan Tore Sanner (H) [10:33:43]: Finanskrisen og nedgangen i økonomien rammer enkeltmennesker. Det rammer folk som mister jobben, det rammer familier og i noen tilfeller hele lokalsamfunn.

Gjennom hele høsten og vinteren har prognosene blitt verre nesten uke for uke. Selv med mange store krisepakker spås ledigheten å øke til over 120 000 arbeidsledige. Få tør spå når det snur. De mest skråsikre er sannsynligvis de som har skjønt minst av alvor i krisen. I denne situasjonen må folk kunne forvente av oss som politikere at vi finner løsninger som skaper forutsigbarhet og trygghet. Det er tid for samarbeid og pragmatisme, ikke for spill og dogmatisme. Høyre legger vekt på å opptre konstruktivt i den krisen vi nå er inne i, og bidra til å finne fornuftige løsninger.

Det er en styrke at et samlet storting har stilt seg bak den første bankpakken, at alle har uttalt seg positivt om den andre bankpakken, og at det også er et samlet storting som støtter forslagene i dag som knytter seg til offentlig sektor og bygg og anlegg. Men der stopper dessverre enigheten. De rød-grønne partiene har ikke vist noen reell vilje til å diskutere tiltak som kan gi drahjelp til de tusenvis av små og mellomstore bedriftene i byer og bygder som har eiere og ansatte som hver eneste dag slåss for å trygge arbeidsplasser – tiltak for de mange bedrifter som ikke møter en åpen dør i regjeringskvartalet, men som bare har fått med seg en ekstra ryggsekk med skatteøkninger i møte med finanskrisen og nedgangstider, tiltak for de mange og mellomstore bedriftene som sliter fordi Regjeringen har satt på pauseknappen i næringspolitikken og økt skattene hvert eneste år.

Det holder ikke å bruke halve verktøykassen, vi må ta i bruk alle virkemidler for å skape trygghet for jobbene og ny optimisme.

Denne saken viser at det er et politisk alternativ til de rød-grønne løsningene. Høyre legger sammen med de andre borgerlige partiene frem en serie forslag om skattereduksjoner for å skape større trygghet for jobbene og for at de bedriftene som fortsatt går bra, skal få muligheten til å foreta nye investeringer.

Regjeringen er opptatt av at alle virkemidler skal være midlertidige. Høyre er mest opptatt av at virkemidlene skal virke – og virke over tid.

Vi må ha to tanker i hodet samtidig. For det første må vi iverksette tiltak som kan dempe veksten i arbeidsledigheten og skape større trygghet for dem som er i ferd med

å miste jobben. For det andre må vi iverksette tiltak som kan skape optimisme og bidra til at vi kommer styrket ut av krisen.

Høyre foreslår å bruke om lag 5 milliarder kr utover Regjeringens forslag for å skape rom for skattereduksjoner for bedrifter, arbeidsplasser og folk med vanlige lønnsinntekter og for å få en sterkere satsing på kunnskap og miljø.

For å skape trygghet for dem som er i ferd med å miste jobben, foreslår Høyre mer fleksible permitteringsregler, og vi foreslår økte bevilgninger til basisopplæring i arbeidslivet og til bedriftsintern opplæring. For å gi drahjelp til de mange små og mellomstore bedriftene foreslår Høyre å fjerne skatteskjerpelsen som Regjeringen har gitt familieeide bedrifter, og å utsette skatten på overskudd i 2008, slik at bedrifter som gikk bra, får mer rom i 2009, og vi foreslår egne tiltak for fiskerisektoren.

For å skape optimisme og sikre at vi kan komme styrket ut av krisen, foreslår Høyre bedre avskrivningsregler for bedrifter som går bra, for å stimulere til nye investeringer. Vi foreslår en betydelig forbedring av SkatteFUNN-ordningen for å motivere bedriftene til å investere mer i forskning og utvikling. Erfaringene fra den forrige krisen viser jo nettopp at det var viktig å satse på skattereduksjoner, på kunnskap og på forskning og utvikling.

For å sikre at tiltakene kan bidra til å fremme mer miljøvennlig adferd og produksjon, foreslår Høyre grønne avskrivninger for å stimulere produksjon av fornybar energi, vi foreslår tiltak som kan fremme investeringer i mer miljøvennlig oppvarming i næringsbygg, og vi foreslår, sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre, en egen miljøpremie ved kjøp av miljøvennlige biler.

Det er viktig at vi i den krisesituasjonen vi nå er inne i, også klarer å tenke på hvordan vi kan stimulere til mer miljøvennlig adferd. Vi må bruke krisen som et vendepunkt til å få frem nye ideer og nye lønnsomme bedrifter og sikre mer miljøvennlig adferd.

Med dette tar jeg opp de forslag der Høyre er forslagsstiller eller medforlagsstiller – bortsett fra dem som allerede er tatt opp – og ber om at den inkurien som har skjedd i innstillingen, nemlig at Høyre ikke står oppført sammen med Kristelig Folkeparti når det gjelder forslag knyttet til kap. 1330 post 75, rettes opp ved voteringen.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Alf E. Jakobsen (A) [10:39:36]: Representanten Jan Tore Sanner har i forbindelse med tiltakspakken mange ganger etterlyst større satsing på skattelette. Dette til tross for at både forskning og undersøkelser viser at andre tiltak er langt mer effektive for å få folk i arbeid. Før jul var det en undersøkelse utført av Postbanken som viste at tre av fire ville bruke skatteletten til sparing framfor økt forbruk. Også Statistisk sentralbyrå har gjort beregninger som viser at andre tiltak helt klart er mer effektive for å motvirke finanskrisen. Kortversjonen er at både bruk av midler til offentlige kjøp av varer og tjenester og til of-

fentlige investeringer, for ikke å snakke om bruk av midler til offentlig sysselsetting er langt mer effektivt. Hvorfor skal Høyre på død og liv ha skattelette for personer når både undersøkelser og forskning viser at andre tiltak er langt mer effektive for å øke sysselsettingen?

Jan Tore Sanner (H) [10:40:41]: Jeg registrerte jo at Arbeiderpartiets hovedtalsmann i denne saken skrøt av at Regjeringen nå hadde innført skattelettelse. Selv om det i realiteten bare er en skatteforskyvning, skrøt man av at dette var skattelettelse. Så det må jo være en liten tro også i Arbeiderpartiet på at dette er et fornuftig virkemiddel.

Nå tror ikke jeg at det gjør noen skade om husholdningene bruker noe av skattelettelsen til å nedbetale gjeld. Jeg tror tvert imot at det kan være fornuftig. Men erfaringene fra Norge, fra den forrige krisen vi var inne i, og erfaringene internasjonalt er at det er viktig med en balanse i tiltakene. Derfor støtter Høyre de tiltakene som retter seg mot offentlig sektor, som retter seg mot bygg og anlegg, for å få vedlikehold og forgang i infrastrukturbygging, men vi mener at pakken også må balanseres med skattelettelse for bedrifter, arbeidsplasser og folk med vanlige lønnsinntekter.

I vår pakke er omtrent en tredjedel av tiltakene knyttet til skattereduksjoner. Det tror vi vil kunne skape mer trygghet og optimisme i bedriftene.

Audun Bjørlo Lysbakken (SV) [10:41:55]: I forslagene fra Høyre ligger det altså i praksis en betydelig aksept for økt offentlig pengebruk for å stimulere økonomien i møte med krisen. Og det minner meg om forrige gang vi var i en lavkonjunktur og hadde debatter om dette i denne salen, hvor daværende regjering, med Jan Tore Sanner som en av sine talsmenn, var sterk i sin motstand mot å møte nedgangen med økt offentlig forbruk, og isteden satset på skatteletter og lånefinansiert privat forbruk. Enkelt sagt kan man si at den regjeringen møtte nedturen med å pusse opp private bad, mens vi nå møter den med å pusse opp skoler.

Vindene skifter altså, også de ideologiske, og det synes jeg er interessant. Jeg vil gjerne høre med Jan Tore Sanner hvorfor han i dag er for det han den gangen var imot – om han kan redegjøre for den ideologiske forvandling han har vært igjennom.

Jan Tore Sanner (H) [10:42:50]: Hvis det hadde vært riktig, hadde det vært en veldig interessant øvelse, men det er det ikke. Hvis en går tilbake og ser hva sentrum–Høyre-regjeringen gjorde i den nedgangskonjunktoren som vi da var inne i, var jo det nettopp å få til balanserte tiltak som innebar både økt offentlig pengebruk og skattereduksjoner, slik vi også nå foreslår. Men det er ikke noe overraskende at SV i 2002–2003 ville bruke enda mer over offentlige budsjetter enn det Høyre og de andre borgerlige partiene ønsket å gjøre, og det er heller ikke noen stor overraskelse at SV fortsatt har en dogmatisk motstand mot skattelettelse i den situasjonen vi nå er inne i.

Jeg mener nå som den gang at det er nødvendig med

balanserte tiltak for å skape større trygghet for dem som er i ferd med å miste jobben – jeg registrerer at SV ikke støtter forslag om mer fleksible permitteringsregler. Videre at det er nødvendig med tiltak for å stimulere til mer miljøvennlig adferd – jeg registrerer at SV heller ikke støtter de tiltakene – og at vi trenger tiltak både for vedlikehold og ved skattereduksjoner som kan få mer fart i den private sektor.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:44:10]: Høyres finanspolitiske talsmann har i det siste startet med to formuleringer: «samarbeid og pragmatisme» og «å opptre konstruktivt». Imidlertid kommer de gamle karakteristikken etter hvert: Det er ikke drahjelp for de tusenvis av små bedriftseiere, de har fått en ekstra ryggsekk, det er pauseknapp i næringspolitikken, det er halv verktøykasse o.l.

Jeg synes det er litt lite sammenheng mellom invitasjonen og karakteristikken. Jeg synes videre at det blir ganske trist når en da forsøker å komme opp med sitt alternativ, hvor eksempelvis næringspolitikken skulle være noe av det sentrale. For hva er det egentlig Høyre står for i næringspolitikken? Står en for at en skal gå inn og omstille og stimulere fortsatt kraftkrevende virksomhet i Norge? Står en for at en skal inn med særskilte tiltak i fiskerisektoren? Eller står en fortsatt for at det er næringsnøytraliteten og generelle virkemidler som skal sikre industriens utviklings- og omstillingsevne i Norge?

Jan Tore Sanner (H) [10:45:18]: Jeg mener at det er behov for samarbeid og pragmatisme. Jeg registrerer at finansministeren og Regjeringen har vist den samme pragmatisme i forhold til de tiltakene som nå rettes mot bankvesenet. Det er ikke slik at den rød-grønne regjeringen velger statlige løsninger med regulering i forhold til bankpakken. Snarere tvert imot velger man pragmatiske løsninger hvor man spiller med markedet og ikke mot markedet, og det fortjener finansministeren honnør for.

På samme måte mener Høyre at i den situasjonen vi nå er, må vi tenke pragmatisk. Vi må være opptatt av å finne fornuftige løsninger. Det er ikke ideologien som skal komme først, men tiltak som kan trygge arbeidsplassene i bedriftene. Representanten Lundteigen vet at Høyre har spilt inn mange forslag til Regjeringen for å komme i dialog, for å komme i et samspill, men vi har ikke møtt den samme viljen til samarbeid fra regjeringspartiene her i Stortinget. Og ja, Høyre ønsker tiltak som kan hjelpe fiskerisektoren ut av den situasjonen som de er i nå. Vi er opptatt av de mange tusen i små og mellomstore bedrifter, enten det er innenfor fiskeri, handel og service eller andre næringer.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Magnar Lund Bergo (SV) [10:46:46]: Onsdag kveld kom meldingen om at alt håp var ute for Fundo Wheels i Høyanger. Det betyr at 300 personer ikke lenger har noen jobb å gå til, og at utsiktene til ny jobb er små for de fleste av disse i nær framtid. Det betyr at 300 personer går fra å være aktive bidragsytere i det norske samfunnet til å

bli trygdemottakere. Slike hendelser gjør mye med mennesker, og det gjør mye med et lokalsamfunn som Høyanger. Fra mitt eget fylke får vi lignende meldinger – fra Kongsberg, fra Rollag og fra Hvitvingfoss.

Jeg vil gjerne understreke at konkursen i selskapet Fundo Wheels ikke skyldes dårlig drift eller dårlige beslutninger. Fundo er ett av mange selskaper som i disse dager rammes av den internasjonale finanskrisen. Når folk mister framtidstroen, kjøper de ikke ny bil. Da kjøper heller ikke bilfabrikantene felger, og arbeiderne i Høyanger mister jobben.

Et av de viktigste resultatene fra den rød-grønne regjeringen har vært at vi har fått over 200 000 flere mennesker i arbeid siden vi tok over. Antall arbeidsledige ble halvert fra 2005 til 2008. Vi har den laveste arbeidsledigheten i Europa.

Når etterspørselen etter det norsk næringsliv produserer, har falt betydelig, både innenlands og utenlands, øker arbeidsledigheten på nytt. Gjennom tiltakspakken som vi behandler i dag, og andre tiltak motvirker vi mye av den innenlandske svikten i etterspørsel. Det betyr at arbeidsledigheten blir lavere enn den ellers ville ha vært.

Beregninger tyder på at 15 000 færre vil være arbeidsledige på slutten av dette året som følge av denne pakken. Det er 15 000 færre som vil føle seg overflødige. Det er 15 000 færre som vil være usikre på sin økonomiske situasjon. Det er 15 000 færre som vil leve på trygd.

Men vi er ikke i stand til å stoppe veksten i arbeidsledigheten. Vi kan gjøre mye for å holde aktiviteten i Norge oppe, men vi kan gjøre lite med at amerikanere, svensker og engelskmenn kjøper færre biler, færre lenestoler eller mindre fisk. Bedrifter som ikke får solgt produktene sine i utlandet, er det vanskelig å redde. Fundo i Høyanger er et eksempel på dette.

Jeg synes det er viktig i denne debatten å minne om bakgrunnen for at hele verden nå opplever en økonomisk krise vi ikke har sett maken til på mange tiår. Banker og andre finansinstitusjoner over hele verden har satt uhemmet grådighet i system. Og politikere over hele verden, men først og fremst i USA, har gitt dem lov til å gjøre dette. Vi er nå kjent med at halvparten av det amerikanske kredittmarkedet ikke var underlagt kapitalkrav og banktilsyn.

I bankvesenet er prestasjonslønn svært utbredt. Banksjefens lønn er avhengig av bankens lønnsomhet, ofte på kort sikt, og aksjekursens utvikling, utlånssjefens lønn er avhengig av hvor mye banken tjener på utlån, og lønnen til de såkalte rådgiverne som selger spareprodukter til bankens kunder, er avhengig av hvor mye de får kundene til å satse, osv. Og alle belønningssystemene går fra år til år. Enkelt sagt: Hvis en bank i gode tider låner ut mest mulig penger, er det svært mange i banken som tjener gode penger på det. Vi har sett at dette resulterer i manglende risikovurdering for banken. Vi har sett at raske penger på egen konto er drivkraften, og at kundens behov og samfunnsmessige interesser kommer i annen rekke.

Bankene må derfor reguleres strengt. Feilen USA gjorde, var at de sluttet å regulere vesentlige deler av finansmarkedet – helt i tråd med høyresidens ideologiske fane-

førere som mente at markedet ville ordne opp i dette på egen hånd, og at myndighetenes rolle måtte minimeres. Et eksempel: De amerikanske investeringsbankene kunne tidligere låne ut maksimalt tolv ganger egenkapitalen. Denne begrensningen ble fjernet i april 2004. Da Lehman Brothers gikk konkurs i september i fjor, hadde de lånt ut 30–40 ganger egenkapitalen.

Det var ikke overraskende at denne spekulasjonsbobla sprakk. Det overraskende var hvor stor bobla hadde rukket å bli før det smalt, og hvor store konsekvensene har blitt i alle deler av verden.

Vi gjør nå det vi kan for å hjelpe bedrifter som skal selge varene sine i utlandet. En svært alvorlig situasjon krever uvanlige virkemidler. Derfor støtter SV målrettede skattelettelser til næringslivet. Dette er i stor grad snakk om å utsette skatteinnbetalinger fra dagens vanskelige økonomiske situasjon til mer normale tider, men også om tiltak for å stimulere dem som har mulighet til det, til å gjøre investeringer i år framfor neste år. Gode bedrifter som får problemer som følge av krisen, får gjennom dette håndfast hjelp til å komme seg gjennom en vanskelig tid.

Det må ikke tolkes som et generelt ønske fra SV om et lavere skattenivå, men som et utslag av de helt spesielle utfordringene vi står overfor i dag.

Avslutningsvis vil jeg understreke ansvaret vi har for å ta oss av dem som rammes hardest av finanskrisen. Arbeidsledighet er et problem for dem som mister jobben, men også for folk rundt dem. Vi vet at arbeidsledighet ofte følges av samlivsproblemer og andre sosiale og psykiske problemer. Det er derfor viktig at kommunene nå bruker deler av de økte midlene de har fått stilt til disposisjon, til å øke beredskapen for dem som trenger mer hjelp enn dagpenger. Gjeldsrådgivning, barnevern og psykisk helsevesen må styrkes.

Målet for all vår håndtering av krisepakken må være at vi også etter at krisen er over, har Europas laveste arbeidsledighet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jørund Rytman (FrP) [10:52:17]: De siste måneder har Sosialistisk Venstreparti gang på gang sagt at skattelette ikke har vært det riktige virkemidlet for å få en oppgang i den norske økonomien og økonomisk vekst. Men nå i denne siste tiltakspakken i forbindelse med finanskrisen, er det noe skattelette for å få fart på norsk økonomi og få mindre arbeidsløshet.

Vi ser at resten av Europa, resten av verden, til og med Obama, tar i bruk kraftige skatteletter for å få økonomien i gang igjen. Kan vi forvente mer skattelette utover våren fra Regjeringen?

Magnar Lund Bergo (SV) [10:52:56]: Når vi går inn for denne skatteletten i tiltakspakken nå, er det fordi den er målrettet og konkret. Det er ikke slik at SV liksom Fremskrittspartiet mener at skattelette er fornuftig i alle sammenhenger. Jeg vil si det slik: Sist helg skulle jeg på hytta. Der er det kjempebratt opp, og det var glatt. Da gjør jeg noe eksepsjonelt, slik vi gjør nå med tiltakspakken: Jeg

setter på kjettinger og kjører opp. Fremskrittspartiet kjører med kjettinger året rundt, og vi vet hvem som har på kjettinger når vi kommer til St. Hans-tider. Det er et dårlig tiltak.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:53:45]: Høyre har hatt som et viktig innspill å bruke krisesituasjonen på en konstruktiv måte for å bidra til framtidens lavutslipps-samfunn og et mer bærekraftig næringsliv. Derfor må vi nå bruke den situasjonen vi er oppe i, til å skape varige forbedringer som kan bidra til å løse klimakrisen og finanskrisen.

Det overrasker meg imidlertid at SV ikke er helt enig i det. I krisepakken har Høyre sammen med flere av de andre borgerlige partiene gått inn for forslag om bl.a. miljøvennlig energi, kraftforsyning, investeringer i ny teknologi osv. Vi har i det hele tatt prøvd å gjøre denne krisepakken mer miljøvennlig. Hvorfor stemmer SV mot disse forslagene? Kan representanten Bergo begrunne hvorfor SV ikke vil være med på å gjøre denne krisepakken mer miljøvennlig, ved å stemme sammen med de borgerlige partiene?

Magnar Lund Bergo (SV) [10:54:55]: Dersom representanten Hofstad Helleland har lest innstillingen, vil hun ha sett at Regjeringen har to hovedmålsettinger med denne pakken. Den ene går på arbeidsledighet og arbeidsplasser, og den andre er å ha en grønn profil på det som skjer.

Det som forundrer meg med alle de forslagene som kommer i tillegg, er at Høyre nå er med på alt og litt ekstra. Det er lett å komme med mange gode forslag når en ikke har noen økonomiske begrensninger. Jeg ser at milliardene fra alle opposisjonspartiene nå flyter fritt, og det forundrer meg at Høyre nå ser ut til å ta opp konkurransen med Fremskrittspartiet om å bruke flest mulig milliarder.

Jeg vil også bemerke at for meg ser opposisjonen ut som en kasse med kaniner. De er i den samme kassen, men de hopper og spretter og kan komme ut i hver sin retning når som helst.

Lars Sponheim (V) [10:56:01]: Det hadde vært moro å trekke denne parallellen med kaniner i en kasse over til Regjeringen også, men jeg skal ikke gjøre det.

Jeg vil minne representanten om et replikkordskifte jeg hadde for ikke lenge siden med en annen SV-er i den samme komiteen, representanten Heikki Holmås, hvor jeg spurte om han ikke var i stand til å si noe pent om bedrifter. Da sa han at jo, det er jo en del bedrifter som er veldig små og går veldig dårlig, og det syntes han var veldig all right. Derfor var jeg veldig glad for at Bergo i dag sa så mye riktig og viktig om betydningen av bedriftene våre, industrien vår og tiltak for å gjøre noe med det. Nå er det slik at den fraksjonen han er en del av, har gjort betydelige forbedringer for bedriftene i komiteens arbeid. Betyr det at representanten Bergo var misfornøyd med det Regjeringen la fram rettet mot eksportindustrien og bedriftene?

Magnar Lund Bergo (SV) [10:57:01]: Jeg skulle gjerne hørt representanten Sponheims kommentar om vi ikke

hadde hørt på det som kom fram i høringene og fra opposisjonen. Da hadde vel spørsmålet blitt noe av det samme, men med motsatt vinkling: Hvorfor tar dere ikke det til følge?

Representanten Sponheim har også tidligere uttalt at nå skjer ting fort, og det endrer seg fra uke til uke. Også fra forslaget til krisepakke kom og fram til i dag, har det skjedd store endringer. Vi synes at de forslagene som er kommet, både fra opposisjonen og under høringen, er fornuftige. Vi har tatt det til etterretning, og vi er med på det. Jeg synes at Sponheim burde skyte av oss og være fornøyd med de endringene vi har gjort, i tråd med ham, istedenfor å si at kanskje var det noe feil med pakken i utgangspunktet. Det er en erkjennelse av at vi er i vanskelige tider med tøffe utfordringer. Vi er på alerten hele tiden, og vi tar utfordringene fra uke til uke. Og det bør også representanten Sponheim være glad for.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:58:20]: Til siste replikkveksling må jeg si at jeg oppfattet faktisk at representanten Sponheim var i ferd med å gi ros, men det er mulig de ikke er mottakelige i SVs rekke for tiden. Jeg oppfattet det i hvert fall slik.

Like før denne debatten i Stortinget hadde finanskomiteen en høring knyttet til den tiltakspakken som Regjeringen her har lagt fram. Det illustrerer vel på en god måte hvor bred virkemiddelbruken nå må være for at vi skal kunne motvirke en økonomisk nedgangsperiode – i hvert fall så langt våre virkemidler strekker til. Det føyer seg også til den bankpakken som Stortinget vedtok tidligere, på høsten i fjor.

Da tiltakspakken ble annonsert, varslet vi fra Kristelig Folkepartis side – og det var også en samlet opposisjon – at vi er interessert i dialog, at vi sammen finner fram til virkemidler som bedrer den økonomiske situasjonen og hindrer at flere enn nødvendig blir ledige.

Det er riktig, det har vært et par møter med statsministeren, og vi har også fått beskjed om at vi kunne levere innspill til den tiltakspakken som skulle komme – og det var med hele ett døgnns varsel. Så en form for samkvem har det jo vært. Å si at det har vært dialog, er vel kanskje en overdreven bruk av det ordet.

Men vi registrerer at det på en del punkter er rimelig enighet om innretningen. Vi er enige om tiltak på vedlikeholdssiden: vei og jernbane. Ikke minst i kommunene, hvor det er mye vedlikeholdsetterslep, kan tiltak komme i gang raskt.

Vi er også enige om at vi bør bruke denne situasjonen til å fremme de klimamålsettingene som et bredt flertall her i Stortinget har stilt seg bak gjennom klimaforliket. Nå skal det også sies at det var opposisjonen som bidrog til at målsettingene til syvende og sist ble klarere og mer offensive. Det reflekteres i at opposisjonen går lenger for å fremme klimamålsettingene i forhold til den tiltakspakken som vi nå diskuterer.

For oss er det også viktig at tiltakene har samfunnsøkonomisk nytte som også kan strekke seg utover dette og

neste år, at vi på sikt bidrar til å styrke konkurransevnen for bedriftene her i landet, og at vi forserer satsinger, f.eks. innen samferdsel, som allerede er planlagt gjennomført de neste årene.

Vi har også sett det som viktig, ikke minst fordi det har vært så mye uro – og fram og tilbake knyttet til høyskole- og universitetssektoren, at man bidrar til å styrke Norge som en viktig kunnskapsnasjon.

Noen av de forslagene som Kristelig Folkeparti fremmer enten på egne vegne eller sammen med andre, har klart en annen profil når det gjelder skatte- og avgiftsendringene. Vi mener at det var galt av Regjeringen å skjerpe beskatningen i det ordinære budsjettet vi hadde før jul. Vi mener det er på tide å reversere dette. Vi ønsker også å øke beløpsgrensen i SkatteFUNN ytterligere. Vi ønsker å redusere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger. Og vi ønsker også en bedre skattekredittordning enn det Regjeringen har presentert. I tillegg øker vi avskrivningssatserne for maskiner, utstyr og driftbygninger i landbruket, og avskrivningssatsene på skip, fiskefartøy og rigger økes også.

På miljø- og energisiden ønsker vi ytterligere satsing på bioenergi, vannkraft og vindkraft – større satsing på fornybar energi generelt gjennom Enova.

Så har vi konkret foreslått – og her skulle jeg gjerne hatt støtte fra flertallet – at man nå prøver å forserer endringen for bilkjøp. Vi har f.eks. foreslått en egen miljøpremie på 25 000 kr dersom man kjøper en ny bil med et CO₂-utslipp under 120 g/km fra 1. juli 2009. Det er et virkemiddel som Sverige med hell har brukt, og vi ser at vi henger etter i å snu innkjøpspolitikken når det gjelder biler i dette landet.

Så er vi glad for at regjeringspartiene har sett på permitteringsreglene. Jeg regner også med at de merknader som regjeringspartiene legger som føring for Regjeringen, også kan bety at man reduserer kravet om permittering til 20 pst. for å få rett til dagpenger. Det kunne være interessant om flertallspartiene ville si noe om det.

Så ønsker vi også – og det er bl.a. for å styrke det lokale næringslivet – et øremerket tilskudd til kirkevedlikehold i 2009. Det er en lang rekke kirker som trenger vedlikehold, og det vil i stor grad også komme det helt lokale næringslivet til gode, fordi det er relativt små oppdrag som skal gis, som da går til lokale. Her ligger prosjektene helt klare og kan iverksettes raskt og også gi en tilsvarende rask sysselsettingseffekt.

Flere av talerne her har vært innom Innovasjon Norge. Vi tenker spesielt på situasjonen for Fiskeri-Norge både når det gjelder tapsavsetninger og føringstilskuddet for fiskeri. Her ser det ut til at vi i komiteen har kommet noenlunde til enighet, og det er vi glad for. I tillegg ønsker vi et eget investeringstilskudd til landbruket på 150 mill. kr, og også et tilskudd til Innovasjon Møbel på 10 mill. kr – alt for å bidra til økt aktivitet i disse sektorene og hindre arbeidsledighet i det året vi er inne i og framover.

Så ønsker vi også å styrke Økokrim. Situasjonen i Økokrim er i dag at man henlegger saker som er under etterforskning, hvor man kunne ha fortsatt med etterforskning og antagelig også tatt ut tiltale. I en situasjon der Økokrim

selv sier at den finansielle situasjonen i bedriftene øker faren for bl.a. korrupsjon, er det på tide å sikre at Økokrim har gode arbeidsbetingelser.

Avslutningsvis kan jeg ikke unnlate å ta opp situasjonen i Nav. Det er veldig lett å henge seg opp i tall – 100 000, 120 000 eller 140 000 arbeidsledige, hva enn resultatet blir når vi ser toppen av ledighetskøen. Det vi uansett må kunne forvente, er at vi har et offentlig apparat som på en ordentlig og verdig måte tar imot dem som mister jobben, og som enten skal søke seg ny jobb, få omstilling eller på annen måte trenger Navs hjelp. Noe av poenget med Nav var jo å samle de tre institusjonene – sosialkontor, Aetat og trygdekontor – slik at de skulle virke til fordel for den enkelte bruker. Så er altså meldingene der ute at det motsatte skjer, og at man – under samme hatt – henviser folk som egentlig skulle hatt arbeidsledighetstrygd, over til sosialkontoret. Jeg registrerer at komiteens leder var meget klar ved å si at dette er uakseptabelt. Det støtter jeg fullt og helt. Vi fra opposisjonen har bedt om en egen redegjørelse fra ansvarlig statsråd. Jeg regner med at dette er en så uakseptabel situasjon at man vil komme med strakstiltak, og ikke fremmer en sak som skal virke langt inn i framtiden.

Med det tar jeg opp våre forslag – de vi enten har fremmet sammen med andre eller på egen hånd.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A) [11:07:53]: Representanten Syversen tok i ein replikk til meg tidlegare i dag opp vilkåra for dei personane som dessverre blir ramma av permittering og arbeidsløyse. Eg vil understreke at eg forstår at representanten Syversen gjorde det, og eg godtek fullt ut det engasjementet han la for dagen i den samanhengen.

Av den innstillinga som finanskomiteen har lagt fram for Stortinget, og som vi behandlar no, går det fram at Kristeleg Folkeparti går imot å utvide dagpengeperioden ved permittering til 52 veker, ei ordning som vi foreslår nettopp for å hjelpe best mogleg dei som blir permitterte.

Spørsmålet mitt må derfor bli: Kvifor vil ikkje Kristeleg Folkeparti hjelpe best mogleg dei som blir ramma av permittering i ei vanskeleg tid?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:09:18]: Det er jo en god teknikk å si hva enkelte er imot, og ikke si hva de er for. Vi er for å øke permitteringsperioden i tråd med det som var Regjeringens forslag. I tillegg mener vi at permitteringsreglene bør utformes mer fleksibelt. Jeg har oppfattet at det også er et engasjement som regjeringspartiene deler – uten at de gjør noe konkret med det – ikke minst fordi det er mange bedrifter som ønsker å gi et håndslag til sine arbeidstakere ved at man tar en felles permittering, f.eks. én dag i uken, og så får dagpenger for den dagen. Dette hindrer dagens reglement, og det håper jeg Regjeringen vil gjøre noe med. Det ville være et

håndslag til dem som ønsker å bidra kollektivt i de ulike bedrifter.

Så er jeg opptatt av at regjeringspartiene også kunne se på situasjonen i Nav – hvordan den kan bedres i dag og ikke en gang langt inn i framtiden.

Ingunn Gjerstad (SV) [11:10:32]: Det har for ansvarlige partier i norsk politikk vært viktig å ha ansvarlig bruk av oljepenger, og jeg vil understreke at SV er blant de ansvarlige partiene.

Unntaket fra dette har vært Fremskrittspartiet, som har utmerket seg ved å ha penger til alle gode formål. Men nå ser vi at alle de borgerlige partiene bruker vesentlig mer penger enn Regjeringen uten å begrunne det verken i innstillingen eller i debatten.

Spørsmålet til Syversen er: Ønsker Kristelig Folkeparti med dette å nærme seg Fremskrittspartiet i den økonomiske politikken, eller har de bare problemer med å prioritere?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:11:16]: Først får jeg vel ta til etterretning at SV er et ansvarlig parti. Det kan jeg for så vidt være enig i. Alt tyder på at ikke minst tre års regjeringserfaring har hatt sin virkning.

Når det gjelder bruken av oljepenger, tror jeg alle nå kanskje bør tenke seg litt om før man karakteriserer andres bruk i den situasjonen vi er nå, som er helt konjunkturavhengig.

Jeg registrerte at da Regjeringen la på bordet en pakke på vel 20 milliarder kr, satte allikevel sentralbanksjefen renten ned med et halvt prosentpoeng like etterpå. Det viser at vi vel er i en situasjon hvor de alminnelige betraktninger rundt oljepengebruk må justeres litt. Generelt vil jeg si at vi holder oss til handlingsregelen, men at vi i dårlige tider skal bruke mer, og i bedre tider bør vi stramme til.

Tore Nordtun (A) [11:12:26]: Heldigvis har vi tidligere hatt en økonomisk politikk som fullt ut har vært ansvarlig gjennom flere år, derfor kan vi nå legge så gode og ambisiøse planer som vi gjør i dag, i de vanskelige tide- ne. Kristelig Folkeparti har også tidligere vist økonomisk ansvarlighet.

Jeg la merke til at Syversen i deler av sitt innlegg vinklet inn på miljøsidene. Det er lagt opp til en ambisiøs grønn profil i dette som også representanten støttet fullt ut, men de ville gå lenger. Representanten viste til visse områder, f.eks. vannkraftutbyggingen – noe jeg er helt enig med Kristelig Folkeparti i. Men vil Kristelig Folkeparti legge opp til et nytt regime her når det gjelder de vernevedtakene vi har gjort på dette området? Vil de være med og åpne for på nytt igjen å se på en utbygging?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:13:36]: Når representanten Nordtun viser til den tidligere ansvarlige økonomiske politikken som var utøvd, regner jeg med at han særlig viser til perioden 2001–2005 med Bondevik II-regjeringen. Den la vel i hvert fall et godt grunnlag for en ansvarlig økonomisk politikk. Så jeg takker for rosen som indirekte lå i det.

Når det gjelder et nytt regime for vannkraftutbyggingen, tror jeg ikke representanten Nordtun skal regne med det. Det jeg henviste til, er f.eks. ytterligere å stimulere til mer bruk av småkraftverk. Vi hadde bl.a. en klar disputt i fjor knyttet til skatteregler for å stimulere til mer bruk av småkraftverk, og Regjeringen snudde heldigvis i revidert budsjett og bidrog til at vi kan utnytte mer av den ressurs som småkraftverkene representerer. Og det er i den retning vi ønsker å gå fortsatt.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:15:01]: De forente nasjoner beskriver tre kriser: finanskrisa, klimakrisa og matvarekrisa. Matvarekrisa er lite påakta i Norge, men er en etisk forferdelighet. 1 milliard mennesker i verden sultet, og sulten brer seg. Jeg håper inderlig ikke at vi får en kombinasjon av «anger and hunger». Det kan imidlertid lett bli situasjonen ute i verden, noe som jeg skal komme tilbake til.

Finanskrisa måtte jo komme. Den kan ikke ha kommet som noen overraskelse på dem som har lagt til rette for den frie flyten av kapital. Det er umulig å regulere når prinsippet er fri flyt av kapital, og det er også umulig å regulere når en ikke har internasjonale institusjoner som har kraft og mandat til å ha det som formål, snarere tvert imot. Konsekvensene i Norge av finanskrisa ser vi i realøkonomien. Nå rammes produksjonsbedriftene våre – på rekke og rad.

Jeg vil også si litt mer om den sosiale uroa, som etter Senterpartiets vurdering er den mest krevende og den mest skremmende som vi står overfor. Ifølge EUobserver av i dag uttalte sjefen for USAs nasjonale sikkerhetstjeneste, Dennis Blair, at den viktigste sikkerhetsrisikoen for De forente nasjoner nå er den globale økonomiske krisa og dens geopolitiske implikasjoner – den er større enn Al Qaida. Det er sterkt sagt.

Vi ser nå hvor viktig det er å ha en aktiv stat som kan motvirke krisa. I Norge har vi evne til det, og det er fra Regjeringas – altså også Senterpartiets – side lagt hovedvekt på å sikre trygghet for basis: bolig, arbeid og inntekt.

Vi går inn i en ny tid da det må komme mer langsiktige holdninger i den økonomiske politikken, da det å legge stein på stein kommer til å bli mer påakta. Det er håp om at vi kan få en ny kurs, hvor vekst kanskje ikke er å forbruke mer, men å forvalte bedre. Det er mange små ting som må til for å endre kurs for den store skuta som nå har gått inn i et farvann som har stadig flere isfjell rundt seg.

Vi ser nå en renessanse for nasjonalstatenes rolle. Vi ser at nasjonalstatene rundt omkring i verden i praksis går inn med sine virkemidler for å sikre sine innbyggere trygghet og sikkerhet. Vi må nå få en kombinasjon av nasjonalstatenes rolle og en revisjon av de internasjonale institusjonene som kan sikre det internasjonale regelverket, slik at nasjonalstater ikke velter sine problemer over på andre lands folk. Det krever en gjennomgang av mandatet til både Det internasjonale pengefondet, Verdensbanken og Verdens handelsorganisasjon – f.eks. «fra frihandel til rettferdig handel» for handelsorganisasjonen. Det bør være ett prinsipp.

Det er mange gledelige ting i tiltakspakka. Det er veldig fine tiltak knyttet til investeringer i kommunesektoren og i samferdselssektoren. Det er nødvendige grep – som har kommet inn på kort varsel – når det gjelder fiskerinæringas utfordringer. Det er forbedringer av permitteringsregelverket, og det er også virkemidler knyttet til Nav. Når det gjelder Nav og arbeidsmarkedet, vil jeg legge til et par setninger. Her er det sentralt at Nav gis ressurser og prioriterer sine midler slik at de svakeste kan beholde sin mulighet til å komme inn på arbeidsmarkedet sjøl nå, når det er vanskeligheter.

Det som er det mest krevende for oss nå, er den nødvendige omstillinga i næringslivet. Her har Regjeringa kommet med ekstraordinære startavskrivinger for investeringer i maskiner i 2009. Det er et første viktig grep som signaliserer en økt vilje til omstilling i næringslivet. Og på det området har vi overskudd. Vi har overskudd på driftsbalansen. Vi har overskudd på statsbudsjettet. Vi har stor tilgang på naturressurser. Vi har kompetanse, og vi har industriell erfaring. Fellesskapet må nå gå inn med sin økonomiske evne for å betale for tilrettelegging av framtidig, moderne næringsvirksomhet.

Som en illustrasjon på miljøvennlig teknologi vil jeg særlig vise til behovet for økt satsing på produksjon av bioenergi basert på trevirke. Dette er et internasjonalt vekstmarked der Norge, gjennom sine skogressurser og sin industrielle kompetanse, har konkurransefortrinn. Det betyr at markedet for miljøvennlige bioenergiløsninger kan sikre norsk treforedlingsindustri et nytt bein å stå på. Derfor er det viktig å vise til det arbeidet som nå gjøres i Norske Skog og i andre treforedlingsbedrifter når det gjelder utvikling av teknologi for produksjon av bioolje og 2. generasjons biodiesel. Dette er et konkret eksempel på en nødvendig omstilling i en viktig bransje for Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:20:22]: Eg registrerte ein del av utsegnene frå representanten Lundteigen – at finanskrisa måtte komme, at det måtte gå gale når ein hadde frihandel, at vi no må ha ein ny kurs, og at ein har tamt marknaden. Han brukte òg dette omgrepet: Vi må no gå frå frihandel til rettferdig handel. Eg kunne godt tenkt meg at han utdjupa dette litt nærmare, for er det noko land som har nytte av frihandel og av ein open handel, er det nettopp Noreg – som har ein ein-sidig produksjon, som er nøydt til å importere dei fleste tinga landet treng, men som òg har ting å eksportere.

Når representanten Lundteigen vil gå frå frihandel til rettferdig handel, betyr det då at politikarar og byråkratar skal regulere kvar ein kan få lov til å handle?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:21:26]: I enhver sivilisert organisasjon må de som har et demokratisk ansvar, tilrettelegge rammebetingelsene. Det gjelder også for handel. Sånn har det sjølsagt bestandig vært.

Det vi har erfart i de siste åra, er at vi har hatt en utvikling i Norge som har blitt stadig mer råvareorientert. Vi eksporterer våre råvarer. Så er det noen som da har trodd

at slik ville også framtida bli, at vi ville være en eksportør av råvarer, og at Kina ville stå for produksjonen av ferdigvarene, som vi så fikk tilbake. Slik har det vært i mange vestlige land. Slik har det også vært i USA, som har gjort seg mer og mer avhengig av produksjon i Kina. Det viser seg at over tid vil ikke dette fungere på en god måte. En er nødt til å endre dette systemet, slik at en i større grad får en foredling av råvarene nær der råvarene er, med de positive miljøkonsekvenser som det har. Dette er ett konkret eksempel på hvilke betydelige endringer vi står overfor.

Svein Flåtten (H) [11:22:39]: Jeg hører representanten Lundteigen si at han lenge har sett krisen komme. Da undrer det meg – med en så klarsynt person på laget – at det måtte bli februar 2009 før Stortinget fikk anledning til å diskutere Regjeringens forslag til hva vi skal gjøre med dette.

Mitt spørsmål til Lundteigen gjelder imidlertid små og mellomstore bedrifter, som det finnes tusenvis av, særlig utover i Distrikts-Norge. De tiltakene som er foreslått for disse bedriftene i budsjettet for 2009 og i denne revisjonen av budsjettet, som denne tiltakspakken egentlig er, er bare én ting, og det er skatteøkninger. Spørsmålet til Lundteigen blir da følgende: Hvordan kunne Lundteigen – med basis i sitt parti, med basis i å ta vare på distriktene, og også med bakgrunn i den klarsynthet som han tidligere i dag har gitt uttrykk for – la dette skje?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:23:39]: Jeg skal vende det blide kinnnet til. Det er en fordel mange ganger.

Når det gjelder å se konsekvensene av fri flyt-politikken, skyldes ikke det noe spesielt klarsyn fra min side. Jeg har dog stått for synet at fri flyt-politikken over tid ikke ville fungere. Det er ganske enkel logikk, for et samfunn som skal ivareta langsiktige og mange hensyn, må ha andre mekanismer enn størst mulig fortjeneste som sitt hovedmål i samfunnsorganiseringa.

Når det så gjelder det viktige, nemlig de små bedriftene, er det riktig at de som har stor egenkapital, vil få noe større skatt ved et arveoppgjør, mens de som har middels stor egenkapital, vil få mindre skatt. Dette er et tema vi kommer tilbake til i sin vide bredde.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:25:03]: Eg vil følge opp det som representanten Lundteigen var inne på, at vi i større grad må foredle fisken i Noreg. No er det slik at så lenge vi ikkje er medlem i EU, vil vi møte tollbarrierar på foredla fiskeprodukt.

Det første spørsmålet mitt er då om ikkje representanten Lundteigen er bekymra for at om vi pålegg oppdrettsnæringa og fiskeræringa å foredle fisken i Noreg – eg veit ikkje heilt korleis dette skal regulerast – vil det føre til at vi får eit dårlegare grunnlag, og at vi rett og slett prisar oss ut av marknaden, at det ikkje blir lønnsamt.

Ei anna sak: Når representanten Lundteigen snakkar om at vi må produsere meir i Noreg, synest eg å hugse at han har teke til orde for at vi bør flagge heim vaskemaskinproduksjonen til Noreg. Er dette eit av dei tiltaka og verkemidla som representanten Lundteigen ser for seg?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:26:05]: Vaskemaskin er ett nyttig redskap! (Munterhet i salen) Da den kom i fokus i sin tid, hadde det basis i et sitat av den kjente økonomen Keynes. Den samme Keynes har nå fått ny renessanse. Endelig går det an å ta fram Keynes, hans beskrivelser av den økonomiske situasjonen og analyser – analyser som mange i dag studerer og diskuterer. Jeg tror at en bør ha en litt større ydmykhet enn bare å ha noen billige poenger knyttet til det som har referanse til Keynes.

Det som er hovedkjernen i det jeg sier, er at det ikke er snakk om å pålegge noen å gjøre det. Det er samfunnsmessig organisering, hvor utfordringen i Norge vil være å få lengre verdikjeder på våre naturressurser, med en teknologi som er moderne og miljøvennlig.

Presidenten: Replikskiftet er over.

Lars Sponheim (V) [11:27:34]: Som en overgang fra forrige taler kan det kanskje være på sin plass å minne om at Keynes – som alle mener har tenkt klokt, og det har han – var en sann sosialliberaler som trodde på markedet. Men som en sann sosialliberaler mente han at markedet måtte fungere innenfor klart definerte rammer. Slik sett tror jeg mange kan ha godt av å lese Keynes om igjen.

Jeg har lyst til å starte med noen generelle betraktninger om den krisesituasjonen som vi er oppe i, for jeg tror det fortsatt er nødvendig å mane oss alle til å ha den nødvendige ydmykhet for den usikkerhet vi står overfor. Her kommer det nyheter, her kommer det nye realiteter, her presses innsikt og faglighet ut i et omfang som vi knapt har sett tidligere. Derfor er det viktig å ta det med seg.

De fleste av oss som hørte sentralbanksjefens tale i går kveld, gjorde kanskje den samme refleksjonen som meg, at også sentralbanksjefen var ualminnelig forsiktig med å si noe særlig om selv den nære framtid – vel vitende om at han fort kan bli konfrontert med det. Det tror jeg kanskje flere ville gjøre. Allikevel er det rimelig dramatisk når sentralbanksjefen sier at vi dette året må regne med et fall i disponibel inntekt på 10 pst. Det er ganske store implikasjoner for ganske mange, for å si det slik.

Da har jeg lyst til å si – når vi behandler en av de velkjente pakkene i dag, og det er et resonnement jeg har framført mange ganger i debatter om krise – at vi ikke må bli for mye styringsoptimister. Veldig mye av det som nå skjer, ligger utenfor noe politikks rekkevidde, og det er ikke til å unngå. De som på en måte vil framstille en virkelighet framover og som sier at hadde man bare gjort det og det i politikken, så kunne ting vært unngått, tror jeg ikke snakker sant. Dette kanskje som et råd eller tips til Regjeringen, ikke fordi de tror at politikken kan løse alle problemer, men de kommer til å bli møtt med ganske sterkt framover mot valget når dårlige nyheter kommer, at de kunne ha gjort noen grep på et tidspunkt som kunne forhindret det. Det kommer til å bli ganske forferdelige tider for veldig mange mennesker, spesielt for dem som jobber i eksportrettet industri. Det kan vi dessverre ikke komme utenom, selv om vi kan bøte på mye og gjøre mye.

Jeg har i alle mine kommentarer om krisen i høst valgt å være ganske monoman når det gjelder å sette eksportindustrien i fokus, for jeg tror det har vært nødvendig å fokusere nettopp på det som åpenbart rammes mest. Mange har på en måte vært opptatt av å ta omkamper på alle tenkelige områder, og alle sitter jo klar alle steder i samfunnet med ønskelistene sine, enten det er gode eller dårlige tider. Men det er viktig å forstå at dette framfor noe er en krise i eksportindustrien. I den sammenheng har min plan aldri vært noen annen enn å gi ros til regjeringsfraksjonen for at den har forbedret rammevilkårene for eksportindustrien gjennom behandlingen i Stortinget. Og det som er gjort, er betydelig – det er en betydelig forbedring av situasjonen.

Jeg har én refleksjon som jeg også er opptatt av, og det er – kan man vel si – samfunnsolidariteten, i en situasjon hvor vi har en krise som den vi nå har. Det er en slags krisens paradoks at de aller fleste av oss faktisk vil ha et bedre år i dette kriseåret enn noensinne. Svært mange har trygge, faste inntekter fra det offentlige, renteutviklingen har gjort at en får en betydelig bedret kjøpekraft, og det er kanskje slik at de krisepakkene som nå vedtas, gjør at jobben blir enda mer interessant ved at det blir enda flere oppgaver å gå løs på. På den ene side er det mange av oss som får noen krisesignaler i retning av at dette er bra for oss, samtidig som det er mange som blir arbeidsledige og kommer ut i en fortvilet situasjon. Det påkaller at solidariteten fungerer godt i samfunnet. Vårt viktigste apparat for å utøve solidaritet er jo Nav – hele vårt sikkerhetsnett for å ta vare på dem som havner på gata. Derfor er det så viktig i en slik situasjon, når så mange på en måte belønnes med gode tider i krisetider, at systemet for å ta vare på dem som er på utsiden, fungerer veldig godt. Vi må fortsatt være i samme båt i dette landet.

Så litt om det debatten også har gått på – det med proveny. Det er klart at formelt har selvsagt komiteens leder helt rett: Det er kontantprinsippet en driver etter, og ren skatteutsettelse slår inn i provenybetragtningene på den måten som er nevnt. Men jeg tror ikke regjeringssiden skal bruke for mye krefter på å gjøre et for stort poeng ut av dette, for det er de facto en ren skatteutsettelse, og det rette ville jo i en slik sammenheng ha vært å gjøre en rentebetragtning med hensyn til det inntektstapet det offentlige har. Det er i realiteten et lån som bedriftene her ytes, og pengene kommer tilbake igjen. Mitt syn er at dette er fullt ut forsvarlig, fordi vi på den måten kan bidra til at bedriftene klarer seg bedre og blir flinkere til å ta vare på sine folk, og at en dermed unngår å få så stor arbeidsledighet som vi ellers ville fått.

I den innstillingen som vi behandler i dag, fremmer Venstre en rekke forslag – enten alene eller sammen med andre partier, i all hovedsak Høyre og Kristelig Folkeparti. Det er også naturlig, i og med at disse partiene gav Regjeringen felles innspill i forkant, og det er forslag og tiltak som spesielt retter seg nettopp mot en eksportrettet og konkurranseutsatt industri. Disse tiltakene vil være et nødvendig supplement til de tiltak Regjeringen har fremmet, og som den i dag får bred støtte i Stortinget for. Venstre foreslår derfor en målrettet pakke som er skreddersydd for

eksportrettede virksomheter, som har opplevd stor svikt i etterspørselen. Vi vil bl.a. forbedre permitteringsreglene, slik at ansatte i større grad kan veksle mellom dagpenger og arbeid – så å si solidaritet i bedriftene. I dag er kravet at man må være minst 50 pst. permittert for å få dagpenger. Konsekvensen av dette er at mange bedrifter permitterer ansatte helt og fullt. For alle parter – både de ansatte, bedriften og samfunnet – er det bedre å legge til rette for bedriftene slik at de kan innføre f.eks. fire dagers uke, og at staten betaler for den femte, dersom dette passer bedriften. Dette vil i større grad også sikre kompetansen over tid framfor at deler av arbeidsstyrken må være permittert minst halvparten av tiden.

Jeg har registrert at regjeringspartiene har oppfordret Regjeringen til å se på dette fram mot revidert nasjonalbudsjett, og jeg leser vel litt mellom linjene at dette forslaget ville gjerne regjeringspartiene ha støttet – hvis de hadde fått lov. Kanskje de får det i neste omgang.

Et annet viktig grep er at vi vil sette av 100 mill. kr til ekstra tiltak til bedriftsintern opplæring. På denne måten kan mange bedrifter beholde ansatte i arbeid og la dem til egne seg ny kunnskap, istedenfor at man permitterer dem. Venstre støtter for øvrig regjeringspartienes tilleggsforslag om å utvide antallet permitteringsuker til 52 uker.

Venstre foreslår å opprette et eget investeringselskap, Klimatek, som skal kunne investere målrettet i den type bedrifter vi trenger i framtiden, de miljøvennlige teknologibedriftene, og i omstillinger av bedrifter i mer miljøvennlig retning. Venstre foreslår i første omgang at selskapet tilføres en investeringskapital på 500 mill. kr, og legger opp til at private investorer kan gå inn med en tilsvarende del. Dette vil være et velegnet virkemiddel for å investere i klimavennlig teknologi, og for klimagründere, som nå sliter med finansiering. Dette er virksomheter som verken kommer inn under ordningene i Enova, eller som nyter godt av aksjekapitaltilførselen til Argentum.

Vi foreslår i tillegg en rekke målrettede skattelettelser som vil komme norsk næringsliv og konkurranseutsatte eksportnæringer og konkursutsatt industri til gode. Vi foreslår bl.a. økte avskrivningssatser for maskiner til 25 pst., halv arbeidsgiveravgift for lærlinger, styrking av SkatteFUNN-ordningen, fjerning av taket i Regjeringens forslag til skattefordringsordning og reversering av innstramningen i formues- og arveavgiften, som Regjeringen fikk flertall for i inneværende års budsjett.

Venstre foreslår også utsatt innbetaling av 2008-selskapsskatt til 1. august 2009 for å styrke næringslivets likviditet. Samlet vil dette være virkemidler som virker raskt og treffer der smerten nå er størst.

Venstre foreslår også å styrke basisfinansieringen av universiteter og høyskoler og en utvidelse av låneordningen for å ruste opp skolebygg med 2 milliarder kr.

En rekke av forslagene fra Regjeringen som i dag blir vedtatt med bred tilslutning i denne sal, er identiske med Venstres alternative statsbudsjett for 2009, altså forslag som Regjeringen og regjeringspartiene var imot for to måneder siden. Dette gjelder f.eks. forslag om å styrke SkatteFUNN-ordningen, forslag om økt satsing på næringsrettet forskning og klimaforskning, og forslag om flere nærings-

PhD-er og stipendiatstillinger. Det gjelder forslag om flere sivile stillinger i politiet, det gjelder økt satsing på jernbane, på rassikring og på flere gang- og sykkelveier, og det gjelder økt satsing på kulturminnevern. Samlet hadde Venstre en styrking av disse områdene på om lag 2 milliarder kr i forhold til Regjeringens, og regjeringspartienes, budsjett for 2009. Jeg trekker derfor den slutning at Venstres alternative statsbudsjett var bedre egnet til å møte krisen enn det budsjettet som regjeringspartiene sørget for fikk flertall, var. Men det er heldigvis slik at det er bedre sent enn aldri. Og vi ønsker Regjeringen velkommen etter med alle disse gode forslag som i dag blir vedtatt.

Med dette tar jeg opp Venstres forslag i innstillingen.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Lise Christoffersen (A) [11:37:48]: Representanten Sponheim sa at de arbeidsledige er i en fortvilet situasjon, og at vi må ha et godt system for dem som er utenfor. Av det slutter jeg at dagpengeordningen er viktig for Venstre, og at Venstre ser det som en viktig del av systemet for de ledige, eller de permitterte. Da har jeg to spørsmål til representanten Sponheim.

For det første: Hvorfor er ikke Venstre med på å redusere lønnsplikten for arbeidsgiverne ved permittering til fem dager? Det er det første.

Det andre spørsmålet er: Er Venstre egentlig litt glad for at den nåværende regjering allerede for lenge siden har rettet opp de kuttene som den forrige regjering gjorde i dagpengeordningen, redusert antall karenisdager fra fem til tre, og gjeninnført retten til opptjening av feriepenger for arbeidsledige?

Lars Sponheim (V) [11:38:48]: La meg først si, om Venstre og dagpenger: Er det noe som er en gjennomgående tråd i hele Venstres lange og stolte historie, er det engasjementet for dem som trenger samfunnsolidariteten. Det er vel ikke noe annet som er mer typisk for hele Venstres historie enn det – og det kunne det ha vært sagt mye om. I denne sammenhengen har vi også et betydelig engasjement for det i den innstillingen som foreligger i dag. Vi har valgt å prioritere ressursene på dette feltet, bl.a. innenfor permitteringsordningen, på en helt annen måte – vi gjør det mulig å dele den belastningen det er ikke å få møte hver dag på arbeidsplassen – enn det Regjeringen har foreslått. Derfor har vi valgt å prioritere de tiltakene. Vi synes det er mye bedre at alle er litt permittert og får være mye på arbeidsplassen sin, enn det som Regjeringen legger opp til, at de som må permitteres, må være mye borte fra arbeidsplassen. Det har vært vår prioritering.

Ingunn Gjerstad (SV) [11:39:49]: Jeg vil takke Venstres leder for å framholde solidariteten som bærende verdi i det arbeidet vi gjør her. Jeg vil takke Venstre for støtte til Regjeringens tiltakspakke.

I tillegg til de grep som vi gjør, foreslår Venstre penger til en lang rekke tiltak utover dette uten å begrunne

alt i forhold til den økonomiske situasjon, og uten at alt henger sammen med hovedprioriteringene til Venstre med tanke på eksportindustrien, som Sponheim nettopp redegjorde for. Etter mitt skjønn er noen av disse tiltakene mindre målrettet. Jeg oppfatter det som et brudd med Venstres tidligere linje i den økonomiske politikken.

Er det en utstrakt hånd til Fremskrittspartiet når Venstre her kommer med så store bevilgninger i tillegg, eller har man ikke vært i stand til å gjøre noen upopulære kutt for å få bedre plass til hovedsakene innenfor de samme rammene?

Lars Sponheim (V) [11:41:00]: Jeg takker for rosen. Jeg prøver å være ærlig om det jeg mener, også på denne talerstol og ved de fleste anledninger. Jeg synes Regjeringen gjør mye bra i denne sammenhengen og også i andre sammenhenger, men jeg er kritisk der hvor jeg er misfornøyd med Regjeringen. På ett punkt er Regjeringen etter mitt skjønn for dårlig, og det er i nærings- og bedriftspolitikken, i denne sammenhengen også målrettet for eksportindustrien. Den hadde trengt noen langsiktige signaler og bedre rammevilkår i dag, og det er ikke Regjeringen eller regjeringspartiene med på å gi.

Så til prioriteringer: Det Venstre her gjør mer enn Regjeringen – jeg tror komiteens leder hadde regnet det ut til rundt 26 milliarder kr i økt ekspansivitet gjennom det som vedtas i dag – handler utelukkende om bedre rammevilkår for disse bedriftene og eksportindustrien. Jeg er helt sikker på at dette ikke kommer til å presse renten, eller bidra til dårlige ting. I så fall hadde det nesten vært gode nyheter, for da hadde ikke arbeidsledigheten blitt så stor som en kunne frykte. Men det er dessverre plass i norsk økonomi til å bruke så mye penger.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:42:43]: Denne debatten har jo vært preget av en rolig og saklig tone så langt, og jeg skal prøve å holde meg i den tradisjonen og den tonen som Stortinget selv legger opp til.

Bakgrunnen for den tiltakspakken som vi har lagt fram, som kom 26. januar, er at vi i bunnen har et ekspansivt statsbudsjett for 2009, og på toppen av det har vi nå foreslått ytterligere tiltak. Vi kan se av innstillingen at det er bred enighet om mange av forslagene på utgiftssiden. Dels handler det om at det har vært dialog mellom partiene før forslaget ble lagt fram, og dels handler det om at når vi ser oss rundt og er på felles jakt etter fornuftige prosjekter som kan gjennomføres av ledige bygningsarbeidere, ingeniører og arkitekter, ser vi mye av det samme: Det dreier seg om å ruste opp statlige og kommunale bygg, det dreier seg om å gjøre en betydelig mye bedre innsats i forhold til energiøkonomisering, vannbåren varme og ny fornybar energi, og det dreier seg om å investere i mer miljøvennlig transport og ruste opp og vedlikeholde de investeringene som er gjort på veisektoren allerede, for der er det fremdeles mange mangler. Så når vi ser oss rundt, på jakt etter de oppgavene som vi vet har vært forsømt, og der det er mulig å gjøre lure ting, samfunnsøkonomisk viktige ting,

for framtiden, ser vi mye av det samme. Jeg er glad for at det er betydelig enighet om det.

Det jeg også er glad for, er at når jeg ser meg rundt og ser nærmere på det som har vært gjennomført av ekstra tiltak i andre land, ser jeg at den norske pakken er blant verdens grønneste. Vi vet at vi nå ikke kan ha et nærsynt fokus på å komme oss ut av finanskrisen. Vi vet at vi må ha et langsiktig fokus på å komme oss ut av den på en slik måte at det også bekjemper den store krisen, som ikke kommer til å gå over i løpet av kort tid, nemlig hvordan vi skal klare å få til tiltak nok og endre politikken nok til å holde oss på togradersmålet, og ikke få en ytterligere oppvarming av kloden, utover det. Der er det alltid ting man kan strekke seg etter, men når vi ser på våre forslag, er vi helt i front i verdenssammenheng når det gjelder å tenke grønt for å bekjempe virkningene av finanskrisen.

Jeg er veldig glad for at kommunene sender ut signaler om at de er fornøyd. De er fornøyd med at de tiltakene vi har gjort overfor kommunesektoren, er ubyråkratiske. Der kommer det tiltak til vedlikehold. De er 100 pst. finansiert. De sender regning i ettertid. Det er slikt som inspirerer i en kommunal hverdag, fordi der er det mange søknader og skjemaer fram og tilbake. Nå har vi gjort det så ubyråkratisk vi kan. Jeg vet at den dugnaden som vi er blitt invitert til, og som vi har etterlyst, nå er i gang over hele landet. Det er alt fra flislegging av jentedoer – jeg går ut fra at det er lov å si det – eller skoletoaletter, hvis jeg skal bruke et litt mer parlamentarisk uttrykk, til større utbyggingsprosjekter. Så det er fornuftig og klokt.

Vi har altså de sterkeste virkemidlene i Europa for å bekjempe arbeidsløsheten. Det ligger i summen av vårt statsbudsjett og tiltakspakken. Vi har Europas laveste arbeidsløshet, og vi har ambisjon om at den fortsatt skal ligge blant de laveste. Vi har muligheter i finanspolitikken til å sette inn tiltak som er langt sterkere. Vi har mer muskler enn de aller fleste andre land rundt oss. Vi trenger ikke å bekymre oss for at statens underskudd blir så stort at det kan ha betydning for framtidig økonomi for landet. Vi er i motsatt situasjon.

Når vår vekstimpuls i dette totalt sett for 2009 nå ikke bare er på 2,3 pst., som vi la opp til i tiltakspakken, men gjennom behandlingen er blitt på 2,4 pst., er det veldig kraftig kost. Så langt har EU-landene vedtatt 1,1 pst. og har som målsetting 1,5 pst.

Det som det er uenighet om mellom opposisjonen og posisjonen når vi leser innstillingen, er vektleggingen av skatteforslag i krisepakken. Det som kanskje overrasker meg mest, er ikke at det finnes uenighet på dette området, men at opposisjonen bare tar sine skatteforslag og legger dem på toppen av vår tiltakspakke. Det er det som skjer i veldig stor grad. Vi kan godt diskutere hva slags virkning dette har, at det handler om periodisering av skatt, f.eks. dette taket på tilbakeføring av underskudd, men det har en effekt på økonomien i inneværende år, 2009, som er betydelig. Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti har en påplussing i forhold til våre tiltak, som i utgangspunktet, når vi beregner virkningen av dette, betyr at de legger mellom 8 og 10 milliarder kr på toppen av disse 27 milliarder kr. Det overrasker meg, for jeg finner ingen begrunnelse noe

sted for hvorfor det er riktig å kjøre så mye mer ekspansivt enn det Regjeringen innledningsvis har lagt opp til. Nå er vi, hvis vi omregner effekten av de borgerliges forslag, utenom Fremskrittspartiets, tett opp under 3 pst. i vekstimpuls på budsjettet, og det er langt utover det noen andre tenker. Det overrasker meg. Jeg skjønner hvorfor det skjer, for det er jo langt mer behagelig å legge nye forslag på toppen av det som er der, enn å gå inn og kutte i noe man egentlig er for. Men det som er behagelig, er jo ikke nødvendigvis det som skal være rettesnoren for det man krisebekjemper.

Det er gjort fire viktige endringer i forslagene fra regjeringspartiene. Taket for å tilbakeføre underskudd er økt fra 5 mill. kr til 20 mill. kr. Det betyr at flere bedrifter har mulighet til å utnytte det fullt ut. Det har vært et ønske om det, ikke bare fra opposisjonen, men fra mange utenom Stortinget, og vi synes det var riktig å strekke på en ordning som i utgangspunktet treffer den konjunktursituasjonen vi er inne i nå, godt. Nå treffer den enda bedre.

Så har vi lagt inn en startavskrivning på 10 pst. på maskiner i 2009 – det er viktig å understreke 2009, for dette har vi ikke tenkt skal fortsette. Det er fordi alle aktørene der ute nå må forstå at de får en kjempestor ekstrafordel ved å sette i gang med den type investeringer for 2009. Hvis det er noen i opposisjonen f.eks. som ønsker å sende ut andre signaler enn det, er det egentlig en annen debatt. Det er en strukturdebatt. Det vi ønsker nå, er å si til dem som sitter på gode investeringsprosjekter som dreier seg om å skifte ut maskiner i saldogruppe d: Kom igjen, gjør det nå! Dere får rabatt i 2009. Da får vi også trukket fram viktige prosjekter.

Så har vi gjort noen endringer i permitteringsreglene. Vi sier at vi jobber for å gjøre ytterligere forbedringer og kommer tilbake til Stortinget med det. Det dreier seg om rullerende permitteringer, men da er det noen enkeltheter rundt ordningen som vi må se nærmere på.

Og så har vi innført nye garantier for førstehånds omsetning for fisk. Det ble gjort mens Stortinget behandlet denne tiltakspakken, fordi vi ser at det er betydelige problemer i fiskeriene med å få avsetning på fangstene.

Vi har foreslått et meget ekspansivt opplegg nå for 2009. Men det er ingen i denne salen som har gitt inntrykk av at vi kan løse alle problemene knyttet til en finanskrise. Vi kan foreslå tiltak. Jeg var på Island på fredag, og der er man i en motsatt situasjon av det man har i Norge. Vi har muligheter som nesten ingen andre land har til å bekjempe virkningen av denne finanskrisen, men likevel kan vi ikke bevilge oss ut av det som er hovedproblemet for mange i næringslivet, nemlig at etterspørselen faller. De får solgt mindre, og de får mye dårligere pris for varene sine enn før. Men vi er på hugget med den mest ekspansive politikken i Europa, med det utgangspunktet vi har.

Så har vi lagt fram nye tiltak. Dette er ett grep i en rekke av mange. Vi har lagt fram mange som dreier seg om kredittsituasjonen. Jeg er veldig glad for at Stortinget har sagt at det kommer raskt tilbake med en innstilling når det gjelder disse virkemidlene, for det har stor betydning for de bedriftene som nå sliter med å få kreditt og finansiering av lønnsomme prosjekter.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:52:50]: Alle er angivelig enige om at alle de tiltakspakkene som introduseres verden over, ikke skal bidra til proteksjonisme, og det understreket også utenriksministeren da han var her i salen på tirsdag. Han skyldte da bl.a. på Buy American Act i USA, som han fant veldig uheldig.

Da det ble klart at investeringsselskapet Argentum skulle få 2 milliarder kr, og at de også investerte i utenlandske bedrifter, uttalte næringsminister Brustad at det var svært uheldig og ikke i tråd med intensjonene fra Regjeringens side – altså en slags Invest in Norway Act-tenkning. Rød-grønne politikere har argumentert med at skattelette for privatpersoner er uheldig, fordi det også fører til kjøp av importerte varer, og da får det ikke den effekten man ønsker.

Er statsråden enig i at dette er uheldige uttalelser, og at også Norge må bidra til at det ikke introduseres ny proteksjonisme?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:53:55]: Generelt er jeg helt enig i det. Men det vi nå ser, er at land etter land må gjennomføre nasjonale tiltak for å hindre en internasjonal krise. Da er det vel ikke så rart om ikke alle land, f.eks. når det gjelder forslagene som dreier seg om bank- og kredittsituasjonen, kan benytte seg av våre tiltak. Derfor er de i særlig grad innrettet på å gi eget næringsliv og egne banker mulighet til bedre finansiering.

Med hensyn til de utenlandske bankene som er aktive i Norge, ser vi også at de trekker seg mer og mer tilbake, fordi de har fått tiltak rettet mot seg. La oss ta Fokus Bank, som er Danske bank. Danske bank har fått tiltak som først og fremst er rettet mot det danske markedet. Handelsbanken er en svensk bank, og de har fått tiltak som først og fremst er rettet mot det svenske markedet. Og det er ikke noe rart at vi utformer våre tiltak på dette området først og fremst rettet mot det norske markedet.

Dette oppfatter ikke jeg som proteksjonisme. Det oppfatter jeg som at man bruker nasjonale tiltak, fordi summen av disse nasjonale tiltakene betyr å bekjempe en internasjonal krise.

Jan Tore Sanner (H) [11:55:13]: Finansministeren skal ha honnør for at hun vokter statskassen, men det kan ikke være alvorlig ment når hun insinuerer at noen ekstra skattemilliarder til bedrifter i dagens situasjon skulle bidra til noe som helt press i økonomien. Jeg tar gjerne en diskusjon med finansministeren om det, men jeg velger heller å tolke det dit hen at hun vil passe på statens finanser, og at det ikke er presset i økonomien hun er engstelig for.

Sentralbanksjefen viste i går at små, mellomstore og store bedrifter har tapt konkurransevne under den rød-grønne regjeringen. I kombinasjon med skatteskjerpelser bidrar det til at mange bedrifter møter den krisen vi nå er på vei inn i, med en ekstra tung ryggsekk.

Regjeringen har valgt en skattemodell hvor man kommer bedrifter som gikk med underskudd, til unnsetning. Hva er grunnen til at Regjeringen ikke vil vurdere Høyres

og de andre borgerlige partienes forslag om at de bedrifter som gikk bra i 2008, skal få beholde sitt overskudd i det vanskelige året vi nå er på vei inn i?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:56:26]: Jeg har tillatt meg å påpeke at jeg synes det er oppsiktsvekkende at Høyre skal lage en pakke med det utgangspunktet de hadde før statsbudsjettet ble lagt fram, hvor de var veldig redd for et ekspansivt budsjett. Så foreslo vi heldigvis det likevel. Når man så kommer med en tiltakspakke – som er den mest offensive måten å bekjempe arbeidsløshet på i hele Europa – og Høyre ønsker seg noen ekstra kroner til skatt, legger man bare 8 milliarder kr på toppen av de 27 milliardene som allerede ligger der, uten noen nærmere begrunnelse. Det er jeg overrasket over, for Høyre har i de fleste tidligere debatter vist en vilje til å prioritere og også vært nøye med å begrunne de overordnede makroøkonomiske betraktninger man gjør seg. Her er det et – hva skal jeg si – bedagelighetshensyn som er tatt når Høyre lar være å finansiere sine forslag.

Jeg mener at forslagene fra Høyre – når vi ser nærmere på dem – er kjent, gammel Høyre-politikk, og særlig burde fordelingsprofilen bekymre Høyre i disse krisetider hvor fordeling er så utrolig viktig.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:57:42]: Det blir alltid en runde når det gjelder hvilket nivå man bør legge seg på for å møte denne krisen, og jeg registrerer at Regjeringen til enhver tid holder fast ved at det den har gjort, er det eneste riktige. Det tror jeg vel er en fin oppsummering av hvordan Regjeringen ser på det.

Men så er det jo slik at regjeringspartiene selv, få dager etter at Regjeringen har presentert sin tiltakspakke, legger på både 1 og 2 milliarder kr i forhold til det Regjeringen foreslo. Det kan jo ikke være slik at når opposisjonen kommer med et velbegrunnet forslag, er det «bedagelighet» – mens når posisjonen kommer med et tillegg, hva er det egentlig da? Jeg vil spørre finansministeren: Hvordan vil hun karakterisere de 1–2 milliardene som posisjonen plutselig legger på bordet?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:58:40]: Jeg er enig i at vi ikke har satt en krittstrek og sagt at enhver krone brukt mer enn 27 milliarder kr er helt uansvarlig i denne situasjonen, og det er heller ikke mitt poeng. Vi har begrunnet hvorfor vi mener at en vekstimpuls på 2009-budsjettet på 2,3 pst. er offensivt. Det er mer offensivt enn noe vi ser rundt oss, men vi har begrunnet hvorfor vi landet der. De forslagene som er kommet gjennom stortingsbehandlingen, betyr at vi går fra 2,3 til 2,4 pst., mens opposisjonen ligger oppunder 3 pst., uten noen nærmere begrunnelse. Det synes jeg er litt pussig.

Når det gjelder næringsprofilen, er den veldig tydelig. Nesten alt som ligger i dette budsjettet, er oppdrag til privat næringsliv. Men for de bedriftene som går med overskudd, og særlig de store bedriftene, er de forslagene vi nå kommer med når det gjelder å opprette Statens finansfond og Statens obligasjonsfond, mye viktigere. Og det er det vi først og fremst har etterlyst også.

Lars Sponheim (V) [11:59:52]: Debatten har gått mye om størrelsen på det likviditetslånet som staten gir til bedriftene gjennom utsatt skatt. Alle går jo inn for det, men det handler mer om størrelsen på det og muligheter til å styrke likviditet i en vanskelig periode.

Nå hører vi det kommer nyheter fra ulike bedrifter, hvor staten også er betydelig eier, om at de velger å redusere utbyttet betydelig for inneværende år basert på fjorårets regnskap, eventuelt fjerne det helt, som vi hørte fra DnB NOR nå nylig. Det fungerer også litt på samme måte som et likviditetslån, hvor staten i realiteten lar sin egenkapital bli stående i bedriftene, men har full mulighet til å ta det ut på et senere tidspunkt. Jeg vil tro at når vi kommer til revidert, vil det være en problemstilling for finansministeren at det blir mindre utbytte enn det som er budsjettet. Er det noe finansministeren ser behov for å finansiere fullt ut ved andre inntekter eller kutt på statens hånd, eller bør dette kunne tilføres bedriftene uten at det påvirker økonomien?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:00:57]: Som representanten Sponheim sikkert har lagt merke til, har vi justert ned anslagene for utbytte i tiltakspakken også. Det er jo fordi staten er deleier i mange selskaper. Der er det styrene som bestemmer hva som skal være utbytte for 2009. Vi forventer at flere nå gjør som DnB NOR har varslet at de vil gjøre, nemlig ikke utbetaler eller utbetaler et betydelig lavere utbytte for 2008, til utbetaling i 2009, fordi de ønsker å styrke bedriftenes egenkapital.

Så er det spørsmål om de selskapene der staten er heleier. Det er forholdsvis få selskaper og med stort sett andre begrunnelser. Det er Posten, Statkraft, osv. Det er stort sett andre begrunnelser, og her kan det også være andre forhold som trekkes inn. Men vi gjør selvfølgelig vurderinger av disse tingene. Så langt har vi tatt høyde for at vi regner med at mange bedrifter, også der staten er inne betydelig på eiersiden, begrenser sine utbytter for 2009.

Gjermund Hagesæter (FrP) [12:02:15]: Finansministeren var inne på at permitteringsreglane skulle gjennomgåast ytterlegare, og at ein ville tillate rullerande permittering. Det er bra. Men det er også andre avgrensingar når det gjeld permitteringsreglane i dag, som det har kome ein del førespurnader om, og det gjeld den avgrensinga at ein blir pressa til å permittere den enkelte arbeidstakar i minst 50 pst. av tida. Det er altså ikkje mogleg f.eks. å permittere i 20 pst. eller 40 pst., slik som enkelte bedrifter har ønskt, at ein stengjer fabrikk ein dag i veka, f.eks. fredag. Det vil kanskje vere det som løner seg best for fabrikk, og det vil også vere minst belastning for den enkelte arbeidstakar at ein går ned frå fem dagar arbeidsveke til fire dagar arbeidsveke.

Er dette også noko som finansministeren ønskjer å vurdere, eller er dette noko som blir avvist i utgangspunktet?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:03:17]: Regjeringen tenker følgende rundt en del bedrifter som nå er i en permitterings situasjon, og det er at mange av dem har gått på en krise som vi må regne med er midlertidig. Det er bedrif-

ter som vi må regne med har levedyktighet når konjunkturene tar seg opp igjen. Derfor er det et tema å forbedre permitteringsordningene, som ikke ville ha vært like aktuelt i en høykonjunktur, fordi det er nødvendig og viktig at den bedriften holder på kompetent arbeidskraft, og at man finner ordninger hvor man kan fordele det arbeidet som måtte være, på flere. De temaene som representanten Hagesæter nå tar opp, f.eks. denne prosenten, er blant de forholdene som vi vurderer i en slik sammenheng.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Rolf Terje Klungland (A) [12:04:17]: Fremskrittspartiets finanspolitiske talsmann, Ulf Leirstein, syntes det er synd at det er så kort igjen av denne perioden. Til og med der er jeg uenig med representanten, men hvis en tolker det, må det jo bety at han fortsatt ønsker at denne regjeringen skal fortsette. Jeg skal love representanten Leirstein at dersom det er tilfellet, skal vi ha felles sak fram mot valget i 2009.

Representanten Leirstein sa også at alle er enige om tiltakspakken, og han var glad for det. Jeg har lyst til å si at alle økonomer som jeg har hørt, er helt enige om at grunnen til at Norge er i slik en god situasjon som vi er i nå økonomisk, er at vi har klart å holde igjen når vi har hatt gode tider. Til og med jeg kunne blitt litt gladere hvis det hadde vært slik at Fremskrittspartiet hadde skjont det. Men det vil de altså ikke. Det de ønsker, er å gå ut i media, kritisere og komme med påplussinger. Jeg registrerer at representanten og Fremskrittspartiet er glade for de tiltakspakkene som har kommet. For det har kommet flere pakker.

Fremskrittspartiet og representanten Leirstein er glade. Jeg kan ikke si det samme om representanten Sanner og Høyre, men det kan jo være at de har større regjeringsambisjoner enn Fremskrittspartiet. Når representanten Sanner sier at de mest skråsikre ikke har skjont krisen, må en vel bare beklage at det virker som representanten Sanner ikke har skjont krisen. Høyre har gått i fellen til Fremskrittspartiet. Kristelig Folkeparti og Venstre har også det. De forholder seg altså ikke til de makroøkonomiske tallene og ønsker ikke å gå inn i den diskusjonen.

Jeg vil også minne om at i forrige periode, selv om det virker politisk som lenge siden, med dobbelt så høy arbeidsledighet, var tiltakene, fra partiene som nå er i opposisjon, i forhold til situasjonen å kutte i arbeidsmarkedstiltak, kutte i kommuneøkonomien, rasere arbeidsmiljøloven, si at vi ikke skulle ha norske sjøfolk, og legge ned bryggeriene i Norge. Det var tiltakene som de kom med da. Det norske folk kan være glad for at vi har en regjering som tar situasjonen mer alvorlig.

Likevel virker det faktisk som at Høyre hevder at de alltid har hatt rett. Vi vet bedre. Vi husker konkursen etter jappetiden, den særnorske konkursen. Vi husker den tomme verktoykassen. Vi husker til og med ilmenittmelteverket i Tyssedal, et milliardsluk for staten. Ja, hvis Høyre alltid hadde hatt rett, hadde vi faktisk vært uten konge og i union med Sverige fortsatt. (Munterhet i salen)

Så en kommentar til representanten Sponheim, som er

så opptatt av eksportindustrien. Den var han ikke opptatt av før jul. Da vi behandlet budsjettet før jul, ville han pålegge all eksportindustri kvotekjøp. Det ville innebære at uavhengig av krisen kunne Sponheim ha sluppet å tenke på eksportindustrien. For selv om markedet hadde vært på topp, hadde vi ikke hatt prosessindustri i Norge med Sponheims politikk. Jeg er særdeles fornøyd med at han i hvert fall har begynt å tenke i den retningen, selv om jeg ikke tror at han kommer til å være noen god mann for næringslivet. For det er én forskjell mellom Lars Sponheim og Keynes, og det er at Keynes sa at man skulle ha klart definerte rammer. Det kan en i hvert fall ikke si om et parti som fra den ene måneden og til den andre snur seg 180 grader rundt.

Alle bør være glade for den tiltakspakken som har kommet nå, og de som har kommet tidligere. Vi gjør noe med det, og det er jeg glad for.

Gjermund Hagesæter (FrP) [12:09:42]: Finanskrisen har gitt Norge nye utfordringer i høve til dei vi stod overfor for kort tid sidan. Den store utfordringa er sjølvstøtt at den utryggleiken som blir skapt, også medfører at den private etterspørselen blir redusert i større grad enn det som kanskje er nødvendig. Derfor er det viktig at ein kjem med ein tiltakspakke, og når det gjeld den pakken som blir behandla her i dag, er det semje om det aller meste. Det som det er diskusjon og usemje om, er om ein også burde ha satsa litt meir på skattelette enn det som er foreslått. Poenget med å gjere det er at ein då ville ha gjort hushalda betre i stand til å halde oppe kjøpekrafta si, og ein ville også ha gjort bedriftene meir robuste.

Dei forslaga som er fremma, er det brei semje om. Og den forbetringa som blei gjort av fleirtalet i finanskomiteen, er også eit skritt i riktig retning. Ein heva der m.a. taket for årlege underskott som kan tilbakeførast, frå 5 mill. kr til 20 mill. kr. Framleis er det eit tak som gjer at dei store bedriftene, som kanskje ville hatt minst like stor nytte og glede av dette, ikkje får nytte av det i spesielt stor grad. Denne regelen føreset også at ein hadde overskott i føregående år. Til dømes gründerbedrifter som ikkje har kome ordentleg i gang, og som akkurat har sett i gang ein produksjon og rekna med at ein skulle få overskott både i 2008 og i 2009, får kanskje ikkje desse overskotta på grunn av at finanskrisen øydelegg for det. Derfor meiner vi at den typen forbetringar burde ha vore gjorde, slik at alle kunne nyttiggjere seg dei, og at ein også hadde fjerna dette taket på 20 mill. kr fullstendig.

Auka avskrivning er positivt. Eg trur det er litt avgrensa kor mange som vil nytte seg av det, i og med at dette gjeld midlertidig. Dersom ein hadde heva dette permanent, ville det ha vore fleire som, ut frå føreseielegheit, hadde vilja investert, og dermed hadde ein fått til aktivitet i samfunnet.

Vi har foreslått eit omfattande skattekutt retta mot folk flest og også skattekutt for næringslivet. Når det gjeld folk flest, har vi eit totalt skattekutt på 10 milliardar kr. Det er veldig sosialt innretta, som vanleg er frå Framstegspartiet. Det er slik at ein lønnstakar som tener 300 000 kr, får ein skattelette på 3 542 kr, og ein lønnstakar som tener 500 000 kr, får også ein skattelette på 3 542 kr. Ein får

altså den same skatteletten uavhengig av om ein tener 300 000 kr, 500 000 kr eller vidare oppover. Det trur vi er viktig for å leggje til rette for at private hushald får ein meir robust økonomi og dermed også kan halde oppe etterspørselen sin, trass i at ein kanskje finn ut at det er fornuftig å spare litt meir enn det ein har gjort dei siste åra.

Vi foreslår også å redusere arbeidsgivaravgifta for seniorar og å fjerne arbeidsgivaravgifta for lærlingar. Det trur vi er fornuftig i den situasjonen vi er i, på grunn av at det ofte er dei yngste og dei eldste som er mest utsette for å bli oppsagde. Derfor er det viktig at vi stimulerer til at det blir meir lønnsamt å ha dei tilsett.

Som det er blitt sagt tidlegare, ønskjer vi å fjerne den skatteskjerpinga som Regjeringa foreslo overfor bedriftene når det gjeld arveavgift og formuesskatt, og vi ønskjer å reversere den skjerpinga enkeltpersonar får. Vi trur det er fornuftig, spesielt i den situasjonen vi er i no, at vi får ei reversering av det. Tida er ikkje inne for ytterlegare byrder på næringslivet. Tida er inne for å lette på dei byrdene som næringslivet og privatpersonar har i form av skattar og avgifter.

Svein Flåtten (H) [12:15:09]: Det er stor enighet om veldig mye av det som Regjeringa foreslår i tiltakspakken. Det er ikke det som er problemet med dette, men det er det som ikke blir foreslått. For veldig mange små og mellomstore bedrifter i dette landet har tiltakene liten betydning, og det er vanskelig å finne dem. Han man bedrifter som går med overskudd i 2008 og ikke tilhører bygg og anlegg, har de ikke fått særlig annet ut av budsjettet for 2009 og denne tiltakspakken enn skatteøkninger. Det betyr at det er den samme medisinen som de har fått i de siste tre og et halvt årene, og det betyr at alle disse bedriftene – veldig mange av dem i hvert fall – blir dårligere rustet til å stå imot de nedgangstidene som nå kommer. Og dette er grunnfjellet i norsk økonomi. Det er over 100 000 bedrifter til sammen. Det er en million mennesker som jobber der, og de faller rett og slett litt utenfor – ikke bare litt, men helt utenfor den diskusjonen som nå foregår. De trenger høyere etterspørsel. Det kan ikke Stortinget vedta. Men de trenger mer likviditet. Det kan Stortinget gjøre noe med. De trenger å holde på sin kompetanse. Det kan vi også gjøre noe med. Men det de aller mest trenger – og det er mer på den psykologiske siden – er en forståelse for at noen bryr seg med det de holder på med.

Når man ser budsjettet for 2009 og tiltakspakken i ett, er det jo helt utrolig at man ikke nå reverserer de skatteøkningene som ble lagt på ved budsjettet i fjor høst. Selv det har man ikke greid. Vi vil reversere de skatteøkningene i vårt alternativ. Vi foreslår også å øke takregelen for tilbakeføring av underskudd, og vi prøver å peke fremover med andre tiltak. Vi foreslår et såkalt bedriftenes konjunkturfond, som også Regjeringa har omtalt, men ikke funnet å gå inn på. Det åpner for å gjøre noe også med de bedriftene som går bra, ikke bare de som har gått dårlig i 2008, som faktisk har vært et toppår i norsk næringsliv. Og vi foreslår en utsettelse av innbetaling av selskapsskatten for 2008. Det ville bygge en bro over til dette bedrift-

tenes konjunkturfond, som da kunne forskyve innbetaling av skatt og skape en betydelig økt likviditet i bedriftene. Langs disse linjer har vi også foreslått å se på reduksjoner i arbeidsgiveravgiften. Vi har et konkret forslag om å ta vekk arbeidsgiveravgiften for lærlinger. Vi ber om at det ses på både rederikreditter – altså at de kan skyves på, for det ville bety en betydelig likviditetstilførsel – og også på oljebeskatningen, hvor det er mulig å foreta endringer som gjør at man kan øke tempoet i tiltakene.

Så har jeg lyst til å knytte en kommentar til dette med takregelen for tilbakeføring av underskudd. Komiteens leder brukte litt tid på å snakke om at vi fjerner taket, og de negative utslagene dette får. Men det ble også sagt i proposisjonen at når man egentlig foreslo 5 mill. kr, var det problemer med å øke videre. Nå forstår jeg at det ikke er noe problem med å øke opp til 20 mill. kr. Det vil selvfølgelig alltid være avgrensingsproblematikk her, det vil være tilpasningsmuligheter, men jeg tror at i de tidene vi er oppe i, bør man kunne leve med det hvis det kan hjelpe bedriftene på en god måte. Hvorvidt noe er skatteproveny eller renteeffekter – selvfølgelig skal vi forholde oss til riktige måter å bokføre det på, men virkningen i økonomien er forskjellig, og det er liten forståelse for det i næringslivet, når det gjelder akkurat dette med hvordan man bokfører det.

Så hører jeg at finansministeren er bekymret for at Høyre stimulerer norsk næringsliv for mye. Det synspunktet tror jeg det kan vært verdt å ta med seg inn i de månedene og det året som ligger foran oss. Det kan være et utsagn som det antakelig kan være grunn til å diskutere ved nye korsveier.

Statsminister Jens Stoltenberg [12:20:41]: Vi deltar nå i en historisk kamp mot arbeidsledigheten og virkningene av den globale økonomiske krisen. Vi står overfor det mest alvorlige økonomiske tilbakeslaget i verdensøkonomien siden 1945. Krisen setter spor i alle land og på alle kontinenter. Hver dag stenger bedrifter dørene. Hver dag går nye mennesker ut i arbeidsledighet, og hver dag blir nye familier rammet.

Det startet som en bankkrise i USA. Det har utviklet seg til en verdensomspennende økonomisk nedgang, med store virkninger for svært mange.

Norge er allerede rammet. Landegrensene er ikke et vern mot kriser som dette. Problemene i amerikansk økonomi blir også våre problemer. Når krisen rammer de landene som vi handler mest med, rammer det norske arbeidsplasser, norske arbeidstakere. Derfor får vi permitteringer og oppsigelser.

Regjeringen har fremmet de mest omfattende tiltak mot arbeidsledighet på mer enn 30 år. Tiltakene er utformet i nær dialog med dem som er direkte berørt av krisen. Vi har møtt bedriftsledere og arbeidstakere over hele landet. Vi har lyttet til fagbevegelsen og næringslivets organisasjoner, og vi har fått råd fra den fremste fagøkonomiske ekspertisen. Jeg vil også takke opposisjonen i Stortinget for innspill og medvirkning. Vi har tatt hensyn til deres syn i utformingen av tiltakene.

Vi har fortsatt dialogen også etter at tiltakspakken ble

presentert 26. januar. Det samme har partigruppene i Stortinget gjort. Jeg er derfor glad for at vi i dag kan vedta en pakke som er forsterket ytterligere i forhold til den pakken Regjeringen foreslo. Kraftige tiltak er blitt enda kraftigere. Viktige ordninger er blitt enda bredere og større, eller for å si det fritt etter Jon Lilletun: En god tiltakspakke er blitt enda bedre.

Jeg har i det siste halve året reist mye og møtt mange som merker problemene direkte på kroppen. Onsdag var jeg i Telemark og Buskerud. I Hvitvingfoss møtte jeg ledelse og ansatte ved Kongsberg Automotive. De ønsket statlig hjelp til å bygge opp ny kompetanse og til å omstille seg gjennom krisen. I går bevilget Innovasjon Norge 145 mill. kr i lån til bedriften. Pengene skal brukes på å utvikle bedre produkter og ny teknologi. På den måten omstiller Kongsberg Automotive seg til nye markeder og en ny tid.

Vi har i de siste dagene hørt og lest at arbeidsledige ikke får den hjelpen de trenger og har krav på hos Nav. Det er helt uakseptabelt. Regjeringen har derfor besluttet å legge fram en egen sak for Stortinget i mars med full gjennomgang av situasjonen i Nav. Vi vil da redegjøre både for gjennomførte tiltak og behovet for nye tiltak og strategier. også budsjettet til Nav skal gjennomgås for å sikre at etaten er i stand til å utføre de oppgavene som det nå er så viktig at en greier å løse på en best mulig måte. Nav er viktig i kampen mot arbeidsledigheten, men også for å bistå dem som rammes av arbeidsledighet.

Det en hel verden har lært av denne finanskrisen, er at markedet ikke kan styre, det må styres. Markedet kan ikke overlates til seg selv. Det må reguleres og kontrolleres. I Norge har vi gjort akkurat det.

Høsten 2005 var det over 100 000 arbeidsledige i Norge. Ledigheten ble halvert fra 2005 til 2008. Det hjelper oss nå. Nå stiger ledigheten igjen. Vi blir rammet fordi det globale tilbakeslaget er så kraftig. Derfor mobiliserer vi nå alle ressurser for å begrense virkningene. Derfor mobiliserer vi for å skape nye jobber til dem som blir ledige.

Jeg kan forsikre at Regjeringen vil komme tilbake med forslag til nye tiltak dersom situasjonen krever det. Vi følger utviklingen dag for dag. Situasjonen vil kreve mye av oss. Vi er klare til å møte den med det alvor og den innsats den krever.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [12:24:52]: Jeg registrerte at statsministeren varslet at man nå ønsker en gjennomgang på områder knyttet til Nav. Det er klart man har kommet i en ganske vanskelig situasjon, med veldig mange som nå blir arbeidsledige. Det er store utfordringer med at Nav ikke får behandlet søknader som normalt blir behandlet på relativt kort tid. Dette setter mange mennesker i en veldig vanskelig situasjon. Spesielt har vi blitt gjort oppmerksom på at det nå er store utfordringer i Oslo, Akershus, Hordaland og Østfold, som er de fire fylkene som er trukket fram.

Jeg er glad for at man skal komme tilbake til dette, og

at man jobber med det, men det hjelper jo ikke dem som akkurat nå står og venter. Vi vet f.eks. at mange av de private bemanningsbyråene nå vil nedbemanne. Her hadde man jo hatt en ressurs, og man kunne leie inn noe personell til disse Nav-kontorene, slik at man kunne fått økt antallet som kunne behandle søknader og få dem unna. Er statsministeren positiv til at man ser på denne type muligheter for å avhjelpe Nav i en vanskelig situasjon og dermed hjelpe veldig mange som nå blir arbeidsledige?

Statsminister Jens Stoltenberg [12:26:08]: Vi skal komme tilbake med en gjennomgang og vurdering av de tiltakene vi mener er nødvendige. Vi bruker jo private når det f.eks. gjelder gjennomføring av en del arbeidsmarkeds-tiltak. Hvordan vi skal innrette tiltakene, og hva vi skal gjøre, er nettopp det vi nå skal bruke noen dager på, og så presentere en vurdering av det i mars.

Ellers er situasjonen nettopp den som representanten påpeker. Det er egentlig i fire fylker vi sliter, og spesielt i to. Det har vært i Hordaland, og det er i Oslo. Men i Hordaland er det nå satt inn ekstra innsats, og det betyr at køene der er halvert. Det er gode resultater, og de ligger an til i løpet av kort tid å nå målet om at 80 pst. av alle søknader om ledighetstrygd skal behandles i løpet av tre uker. Så utviklingen i Hordaland viser at ekstra innsats nytter, at vi kan få gode resultater, og at vi kan løse de problemene Nav opplever enkelte steder.

Erna Solberg (H) [12:27:16]: Statsministeren sa at han hadde vært mye ute og reist. Det tror jeg det er flere politikere som har gjort. Og når jeg er ute og reiser, møter jeg ganske mange fortvilte ledere i små og mellomstore bedrifter, bedrifter som ikke opplever at det som ligger i pakkene som er presentert av Regjeringen, gir dem noe hjelp, men som tvert imot er ganske provosert over at i en tid hvor det er søndagspressekonferanse etter søndagspressekonferanse med pakkeutdeling etter pakkeutdeling, opplever de at de får en større regning. Jeg møter hotelleiere i Distrikts-Norge som vurderer om de må ha vinterstengt, og folk som lurar på hva de skal selge av produksjonsutstyr for å kunne betale grandtantens formuesskatt. 350 000 eiere i norske bedrifter skal nå betale mer formuesskatt på grunn av Regjeringens symbolpolitikk.

Skjønner statsministeren at det er på tide å reversere innstrammingene i formuesskatten, hvis han virkelig vil gjøre noe med krisen?

Statsminister Jens Stoltenberg [12:28:21]: Det er ikke formuesskatten som truer norske arbeidsplasser. Det er svikten i internasjonale markeder som truer norske arbeidsplasser. Og så iverksetter vi betydelige tiltak med en god, sosial profil for å sikre så mange arbeidsplasser som mulig og skape nye til erstatning for dem som faller bort, slik at de ledige går kortest mulig tid ledig. Vi iverksetter betydelige tiltak også for små og mellomstore bedrifter. De har alle stor glede av lavere rente. De har alle stor glede av at vi nå får økt etterspørsel ute i økonomien. Små snekkerfirmaer, små byggefirmaer, får glede av de nye byggeoppdragene. Mange av dem har glede av bedring i

permitteringsreglene, og de som sliter aller mest, har glede av de målrettede tiltakene vi gjennomfører på skattesiden, som er vesentlig bedre enn å redusere formuesskatten, slik Høyre vil.

Ellers tror jeg det med vinterstengt helt sikkert er et problem noen steder, men akkurat skisentrene går meget bra. Så det er et uttrykk for at vi nå har en form for todelt økonomi. Deler av økonomien sliter, mens andre deler av økonomien går godt.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:29:35]: Det er mye fra Jon Lilletun det er grunn til å sitere. Jeg er jo ikke helt sikker på om den dialogen vi har hatt i Stortinget etter at tiltakspakken ble framlagt, går under samme karakteristikk, all den tid opposisjonen fikk forslagene fra flertallet presentert gjennom en pressekonferanse. Jeg er litt usikker på om den merkelappen er helt treffende.

Men jeg har egentlig lyst til å komme inn på et litt annet tema. I sin årstale i går pekte sentralbanksjefen på behovet for en endring i boligbeskatningen, og viste til at det hadde også noe med, etter hans mening, situasjonen på ulike markeder å gjøre. Mitt spørsmål til statsministeren blir da: Hva er hans reaksjon på de utsagn som sentralbanksjefen kom med på dette området?

Statsminister Jens Stoltenberg [12:30:36]: Først litt om dialogen og det representanten kommenterte om det. Vi la stor vekt på de møtene vi hadde med opposisjonspartiene, ett før jul og ett etter jul, og vi la stor vekt på de skriftlige innspillene vi fikk av opposisjonspartiene. Går man gjennom våre forslag, ser man at det er et stort sammenfall. Det er mange av de forslagene opposisjonen fremmet, som vi også har tatt med i våre forslag.

Jeg merker meg med interesse at opposisjonen var samlet i krav til oss, men ikke samlet i sine alternativer. Der spriker det en god del, så det er selvfølgelig varierende hvor mye de ulike partier har fått gjennomslag for.

Når det gjelder boligbeskatning, er det en gammel debatt. Vi har gjort det vi har gjort i våre budsjetter når det gjelder formuesskatten, men har ikke andre planer. Vi kommer ikke til å bidra til å gjenoppta debatten om fordelsbeskatning av bolig. Det ligger fast i vedtak som er fattet.

Lars Sponheim (V) [12:31:40]: La meg først kvittere og si at jeg føler på vegne av Venstre at vi har fått anledning til å komme med gode bidrag til Regjeringens arbeid, og vi ser igjen mye av det. Jeg opplever også at argumentene både fra opposisjonen og i høringene for betydningen av å styrke bedriftene har regjeringsfraksjonen hørt på.

Jeg har lyst til å spørre om noe som undrer meg litt. Statsministeren har hørt dagens debatt, hvor det har vært et ganske ensidig trykk fra regjeringspartiene på opposisjonen for at en stimulerer etterspørselsvirkningen av budsjettet mer enn Regjeringen, og kanskje for mye. Selv finansministeren la mye vekt på det. Jeg satt en stund med den oppfatning at nå har iallfall Regjeringen fullstendig stengt muligheten for å styrke budsjettet med sterkere etterspørselssignaler gjennom året. Men så sier statsminis-

teren at det er aktuelt å komme tilbake med nye tiltak dersom situasjonen krever det. Betyr det at regjeringssjefen ikke utelukker at Regjeringen kan komme til å styrke budsjettet ytterligere med økt ekspansivitet gjennom året?

Thorbjørn Jagland hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Statsminister Jens Stoltenberg [12:32:47]: Som Regjeringen har gitt uttrykk for flere ganger – både finansministeren, jeg og andre – følger vi utviklingen løpende og iverksetter de tiltakene vi mener er nødvendige, med den innretning og dosering og på det tidspunkt vi mener er riktig. Nettopp fordi den økonomiske krisen vi nå ser internasjonalt, er så sterk og det vil hefte så stor usikkerhet ved hvordan utviklingen f.eks. går i amerikansk økonomi, tysk økonomi, internasjonal økonomi generelt, er vi nødt til å være klare til å kunne handle dersom situasjonen krever det. Vi har lagt fram de tiltakene vi nå mener er de riktige, og så må vi vurdere. En anledning er selvfølgelig revidert nasjonalbudsjett, hvor vi vil vurdere situasjonen.

Vi må ta hensyn til mange ting. Ikke minst er vi opp-tatt av å innrette tiltakene slik at det viktigste virkemiddelet og det som virker raskest og sterkest, nemlig rentene, får lov til å virke. Derfor har vi vært opptatt av å lage budsjetttopplegg som gir rom for betydelig rentenedgang. Det vil vi også legge vekt på framover i året fordi det tref-fer konkurranseutsatte bedrifter og husholdningene. Lave renter er et viktig virkemiddel for Regjeringen.

Carl I. Hagen (FrP) [12:34:03]: Statsministeren sa i sitt innlegg at en forsvarlig markedsøkonomi må ha et godt reguleringssystem, og det er jeg hjertens enig i. Som alle andre må vi ha et skikkelig regelverk og ha noen som passer på at regelverket overholdes. Statsministeren sa også at vi har hatt det i Norge, kanskje i motsetning til andre land, som han har kritisert sterkt.

Når vi har et så godt reguleringssystem for våre banker, hvorfor er det da nødvendig først med en bankpakke på 350 milliarder kr, og nå en til på 100 milliarder kr? Det er mitt første spørsmål.

Mitt andre er: Er statsministeren enig med sentralbank-sjef Gjedrem, som i går i sin tale gjorde det klart at det er betydelige mangler ved vårt reguleringssystem ved at kravet til egenkapital i forhold til totale utlån var for snil-listisk og for svakt? Er han enig med Gjedrem også i den kritikk som var rettet mot tilsynsmyndighetene, som har vært for slappe med å sørge for norske bankers soliditet når det gjelder kjernekapital i forhold til utlån?

Statsminister Jens Stoltenberg [12:35:10]: Jeg mener at vi har hatt gode regler i Norge, men det betyr ikke at vi ikke kan bli enda bedre. En grunn til at vi har hatt gode regler i Norge, er at vi lærte av den forrige kri-sen da vi hadde alvorlige problemer i norske banker, på be-gynnelsen av 1990-tallet. Da endret, justerte og forbedret vi våre regler.

Jeg er temmelig trygg på at når vi er gjennom den run-den som vi nå er oppe i, vil vi også ha behov for endrin-

ger, justeringer og forbedringer av regelverket. Dels er det ting som kommer nasjonalt, men dels er det også ting som kommer internasjonalt. Det jobbes nå med endringer i det internasjonale regelverket.

Hovedgrunnen til at vi må gå inn med ekstra penger i bankene nå, er ikke at norske banker har ført en uan-svarlig utlånspolitikk eller vært uansvarlig på noen måte. Hovedgrunnen er at de rammes av den internasjonale fi-nanskrisen, at de ikke lenger kan finansiere seg i penge-markedet, eller få så lett lån fra utlandet som de fikk før. Derfor må vi sørge for ekstra tilførsel av penger gjennom statlige kanaler. Det er hovedgrunnen, ikke at det har vært mangelfull eller dårlig bankvirksomhet i Norge.

Presidenten: Replikskordskiftet er over.

Lise Christoffersen (A) [12:36:32]: Jeg tror det er første gangen jeg har så nobel plass på en talerliste. Jeg er ikke helt sikker på om det er en fordel eller en ulempe!

Bekjempelse av fattigdom er et av de viktigste poli-tikkområdene i denne stortingsperioden. Skattelettepoli-tikken fra forrige periode er byttet ut med sterk satsing på målrettede tiltak mot fattigdom. La meg kort repetere:

Fattigdomssatsingen er økt med nesten 3 milliarder kr, kvalifiseringsprogrammet er snart landsdekkende, sosial-hjelpssatsene er to ganger økt reelt med 5 pst., bostøtten er utvidet, vi har hatt to historiske trygdeoppgjør, ungdoms-garantien er gjeninnført, handlingsplaner mot sosial dum-ping vedtatt, og arbeidsmarkedstiltakene holdt på et his-torisk høyt nivå. Noen tiltak skal dempe konsekvenser av fattigdom, men de fleste har ett overordnet mål: sørge for at så mange som mulig kan leve av eget arbeid.

Ved framleggelsen av statsbudsjettet for 2009 var det en del gode resultater å spore: 300 000 flere i jobb da enn i 2003, laveste ledighet på mer enn 20 år, 37 000 flere ansatte i kommunene, 20 000 færre sosialhjelpsmottake-re. Samtidig så vi altså mørke skyer i horisonten. Ved ut-gangen av desember 2008 var ledigheten økt med 29 pst. i forhold til året før. En måned senere rapporterer Nav om en økning på 46 pst. sammenliknet med januar i fjor. Situasjonen endres altså fra måned til måned.

Dagens tiltakspakke er sammensatt av mange elemen-ter, men de har ett felles siktemål: tiltak mot fattigdom og for arbeid, enten vi snakker om skatt, samferdsel, stil-linger til Nav, vedlikehold i statlige bygg eller betydelige økninger i overføringene til kommunene. Det er nok å se til min egen hjemkommune, Drammen, for å se at tiltake-ne virker. «Vi spiller på lag med staten og bruker midle-ne på tiltak som øker sysselsettingen,» sier rådmannen og har allerede bystyresaken klar.

Men Regjeringen tegner ikke noe glansbilde. Budskap-et er åpent og ærlig: Tross alle tiltak vil noen bedrifter gå over ende. Noen vil miste jobben. Noen vil få vanskelighe-ter med å skaffe ny jobb. Noen vil oppleve permitteringer. Med andre ord, kampen mot fattigdom vil kreve ytterligere innsats. Derfor er det positivt at en enstemmig finansko-mité støtter forslaget om 320 nye stillinger til Nav – spe-sielt hyggelig med Fremskrittspartiet, som de siste årene har foreslått kutt i Nav-etatens budsjett med flere hundre

millioner kroner, tilsvarende over 500 stillinger, i tillegg til kutt i stønader. Men stillinger i Nav er ikke nok. Etaten må også ha virkemidler. Derfor trappes arbeidsmarkeds-tiltakene ytterligere opp med 650 mill. kr, eller 6 000 nye plasser, som skal kvalifisere ledige til nye jobber og styrke kompetansen i bedrifter med omstillingsproblemer.

I vanskelige tider er det også viktig å sørge for at arbeidsgivere ikke lar seg friste til å dumpe lønninger og undergrave arbeidsmiljø og sikkerhet. De aller fleste er ryddige, men dessverre ikke alle. Arbeidstilsynet får derfor økte midler.

Til slutt er det – jeg hadde nesten sagt dessverre – nødvendig å gjøre endringer i regelverket for dagpenger. For å lette situasjonen for bedriftene tar staten en større del av kostnadene ved permitteringer i lønnspliktperioden, og hjelper til med å holde på kompetansen ved å utvide dagpengeperioden ved permittering til 52 uker allerede fra 1. februar 2009. Samtidig ber altså flertallet om et hurtigarbeid for å gjøre regelverket enda mer fleksibelt ved rullerende permitteringer, herunder vurdere å lette på kravet om 50 pst. reduksjon i arbeidstiden.

De siste meningsmålingene tyder på at folk har tillit til at Regjeringen evner å ta oss gjennom krisen. Tempoet og allsidigheten i de tiltakene som fremmes, er med på å befeste den tilliten.

Dagens tiltakspakke er skreddersydd for utfordringene slik de ser ut så langt, og det skal brukes mye penger. Som vår statsminister stadig peker på, har flertallet i denne perioden vært måteholdne i gode tider. Derfor kan vi bruke penger nå. De som nå blir ledige eller permitteres, kan prise seg lykkelige over at det ikke har vært en populistisk og løssluppen pengebruk som har vært styrende i denne perioden, for da hadde vi stått ganske annerledes dårligere rustet nå.

Robert Eriksson (FrP) [12:41:25]: La meg først få lov til å uttrykke min skuffelse over representanten Christoffersen, som nok en gang gjentar sine løgner om at Fremskrittspartiet har redusert ytelsene i folketrygdtenestene. Det er fullstendig feil. Jeg kunne ha ønsket at vi hadde kommet et steg videre og forholdt oss til sannheten, og sannheten kjenner Christoffersen veldig godt, men unnlater tydeligvis å si den, fordi den passer svært dårlig inn i hennes bilde.

Så har jeg lyst til å se noen måneder tilbake. Da vi behandlet statsbudsjettet, opererte vi med ledighetstall på rundt 42 000. Den gangen sa Regjeringen at man hadde lagt fram et ekspansivt budsjett som tok høyde for en eventuell økning i ledigheten. I dag er den registrerte ledigheten på 65 200, og vi ser at den øker mye raskere enn hva vi har forutsatt tidligere. Bare den siste måneden har den økt med over 40 pst., og anslagene er at vi vil få en ledighet ved utgangen av 2009 på et sted mellom 120 000 og 140 000. Det er en svært alvorlig situasjon. Derfor er jeg selvfølgelig glad når Regjeringen foreslår endringer i permitteringsreglementet. Men også her viser Regjeringen tydelig at man ikke evner å lytte til folk ute i bedriftene eller til sin egen fagbevegelse. For hva er det vi ser? Jo, det vi ser, er at Regjeringen legger fram i utgangspunktet

et forslag der man utvider permitteringstiden til 42 uker. Når så en samlet fagbevegelse og et samlet næringsliv rasler med sablene og forlanger akkurat det samme som Fremskrittspartiet har forlangt, gjør man siste helgen før avgivelse det krumspring å forlenge den til 52 uker.

I tillegg er jeg glad for at man reduserer lønnsplikten fra ti til fem dager, men hvorfor i all verden skal Regjeringen vente helt til 1. april med å gjennomføre dette? Hvorfor kan man ikke gjennomføre dette fra 1. mars? Problemet er jo at veldig mange som i dag er usikre på sin framtid, som er usikre på om man klarer å beholde jobben sin, mest sannsynlig vil ha gått ut i permisjon før permitteringsreglementet trer i kraft. En samlet bygg- og anleggsbransje, som jeg var så heldig å ha et møte med forrige helg i Nord- og Sør-Trøndelag, påpeker akkurat den samme manglende logikken fra Regjeringens side når det gjelder iverksettelsestidspunktet.

En samlet anleggsbransje gir klare signaler om at man ønsker mer fleksibilitet. Også industrien sier at man ønsker mer fleksibilitet i permitteringsreglementet, og at man kunne ha tenkt seg å se på muligheten til å kunne være på jobb i fire dager og være permittert i én dag – ta f.eks. situasjonen i anlegg, men også det vi kjenner til på Sykkylven og møbelbedriften der.

Så har jeg lyst til å vise litt til situasjonen i Nav. Den situasjonen som vi har i Oslo, er fullstendig uholdbar, som de fleste har sagt. Men hvorfor i all verden settes det ikke inn raske tiltak for å løse den? De tillitsvalgte på Nav-kontorene fortviler. Situasjonen er slik at man har fått beskjed om ansettelsesstopp. De midlertidig ansatte som prøver å ta unna søknadsbunkene, skal bort. Bare på et kontor som Nordstrand, som jeg var i kontakt med i går, har man fått beskjed om at åtte årsverk skal bort til sommeren. Samtidig ser vi en stor privat bransje med private vikarbyråer. Jeg snakket i går med både Adecco, Manpower, Xtra personell og Top Temp, som sier at de i løpet av en uke kunne ha skaffet til veie iallfall 50 kvalifiserte folk som kunne ha bistått Nav i saksbehandlingen. Hvorfor i all verden benytter man seg ikke av den muligheten når man samtidig er i en situasjon der Nav sammen med Adecco, Manpower og Xtra personell har inngått en samarbeidsavtale som ble underskrevet før jul, om at man faktisk skulle kunne bruke den type bistand for å få ned saksbehandlingstiden? Hvorfor benytter man seg ikke av det? Hvorfor gir man i stedet signaler om at man ikke skal behandle den saksmengden som ligger på bordet, men heller innføre ansettelsesstopp som gjør at man kommer i en verre situasjon? Jeg ser at statsråden rister på hodet. Men da er det tydelig at statsråden ikke er oppdatert om situasjonen. At situasjonen er slik, var det bl.a. tillitsvalgte gav beskjed om så sent som i går.

Erna Solberg (H) [12:46:59]: Verden er inne i en voldsomt vanskelig økonomisk situasjon. Hvordan vi kommer oss ut av den, tror jeg i dag ingen har det klare bildet av.

Rundt oss opplever vi betydelige og store forandringer for øyeblikket. Det er dramatiske situasjoner i enkelte land – Island i vårt nærrområde. Men også mange land i Asia og andre steder opplever uro. Det er faktisk steder der det

er opptøyer knyttet til den økonomiske situasjonen. Derfor er det selvfølgelig flott at vi i Norge både har en økonomisk ryggrad og et arbeids- og samfunnsnivå som kan bære og avlaste, og handlingsrom til å gjøre noe når krisen slår inn. Men for hvert enkelt menneske som måtte rammes av arbeidsledighet, håpløshet, opplevelse av at lokalsamfunnet sliter og kanskje må se for seg flytting og barn som må bytte skole, og annet, skal man ikke minimalisere hva dette oppleves som også i vårt land. Derfor er det uhyre viktig at vi nå sørger for to ting i Norge. Det ene er å gi god trygghet. Det andre er å sørge for mer optimisme. For noe av det som kan skje i en økonomisk vanskelig situasjon, er at alle de som skal investere, de som skaper arbeidsplasser, de som gjør at man faktisk opplever trygghet for jobben, de som er villig til å investere, blir truffet av pessimisme. Da blir det så mye verre for alle dem som er avhengig av at noen vil skape nye jobber eller videreføre jobbene.

Jeg mener at en av de største utfordringene med Regjeringens politikk er at den ikke bringer optimisme til mange av de små og mellomstore bedriftene som i dag sliter. Summen av politikken deres er at de bare bruker halve verktøykassen, at de har et hovedfokus på enkelte virkemidler, men at de samtidig strammer til for mange av de små og mellomstore bedriftene, for det er de som kommer til å bidra til mer optimisme, skape nye arbeidsplasser og trygge de arbeidsplassene som er. De som hver eneste dag møter sine ansatte i kantinen, som møter en i idrettslaget, som ser en over frysedisken i butikken, er de som føler medansvar, og som må ha optimisme til å tørre å investere og videreutvikle. Derfor mener jeg at noe av utfordringen er at Regjeringen ikke sender signaler til de mange beslutningstakere om at det er optimisme, at man går lysere tider i møte, og at Regjeringen har forstått utfordringene for de mange små og mellomstore bedrifter.

Derfor er det slik at det noen ganger er feil å skattlegge arbeidsplasser og pålegge formuesskatt, og så er det andre ganger voldsomt feil. Nå er det voldsomt feil, for nå fratar det mange av dem som skulle bidra til nyinvesteringer og endringer og sørge for trygghet for arbeidsplassene, den bit av optimisme som de hadde trengt. Derfor er det mange som føler seg provosert når de hører politikere fra den rød-grønne regjeringen snakke om alle pakkene og hvor mye de gjør, og så ikke ser i hverdagen sin at ting faktisk skjer. Tvert imot opplever de at de i 2009 skal betale betydelig mer i skatt, som de må hente ut fra utbyttet i bedriftene, og dermed gjøre arbeidsplassene mer usikre, fordi Regjeringen holder ideologien høyere i hevd enn å skape optimisme og trygghet rundt arbeidsplassene.

Det er mye bra i Regjeringens politikk. Mye er jo innrømmelse av at ting de tidligere fjernet, faktisk var gode tiltak. Jeg registrerer at de rød-grønne partiene nå har tatt inn igjen avskrivningssatsene for maskiner, som de tok ut høsten 2005. Jeg registrerer at de nå har reversert innstramningene på SkatteFUNN-ordningen og kommer tilbake om ikke med alt, så med mye, og sier at dette er viktige tiltak på langt sikt for å bidra til investeringer i fremtiden, og sørger for at verden går videre, og at jobbene blir trygge. Det er bare så dumt at vi i tre år ikke har kunnet bruke

de virkemidlene som nå er gode, fordi denne regjeringen valgte å fjerne dem tidligere. Men jeg mener det er helt fint når også rød-grønne politikere ser at god Høyre-politikk faktisk er det beste for å skape trygghet og skape utvikling i vårt samfunn.

Så er det kjempeviktig at vi nå også ser at vi i den situasjonen vi er i, skal være åpne for nye tiltak. En debatt her i salen som dreier seg om det er 2, 3, 4 eller 5 milliarder kroner som nå er brekkpunktet, blir litt spesielt. Jeg er ganske sikker på at når revidert nasjonalbudsjett kommer, vil noen av de rød-grønne måtte spise noen av ordene sine fra denne debatten, for det er ikke sikkert at denne krisen er over. Det kan godt tenkes at vi trenger å stimulere mer. Det er ikke her brekkpunktet i norsk debatt går nå.

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:52:36]: Den internasjonale finanskrisa har, som me alle veit, òg råka Noreg. Krisa har fleire fasar og har medført behov for fleire ulike tiltak frå Regjeringa si side. Krisa heng saman med ei internasjonal matvarekrise og ei internasjonal klimakrise. Alle desse tre krisene må me sjå i samanheng.

I dag handlar det fyrst og fremst om korleis me sikrar folk tryggleik i kvardagen. Korleis sikrar me at færrest mogleg skal verte støytte ut i arbeidsløyse? Likevel har det vore viktig for Regjeringa at den pakka me har lagt fram, skal ha ei grøn vinkling. Ho skal leggje samfunnet vårt over i ei meir fornybar og miljøvenleg retning, samtidig som me sikrar det me kan av eksisterande bedrifter og legg til rette for at nye kan oppstå. For det er ikkje til å leggje skjul på at folk vil oppleve å miste jobben. Me ser det heime i Høyanger, i mitt nærrområde, og me ser det andre stader i landet, at folk får problem. Då må me vere audmjuke med omsyn til kva tiltak me skal setje i verk for å hjelpe folk som enkeltpersonar gjennom den tida og for å sikre at lokalsamfunn og bedrifter kan omstille seg inn i ei ny tid, anten det gjeld tømmerbedrifter i innlandet eller eksportbedrifter på kysten.

Den pakka som er lagd fram, er ein dugnad. Det er ei grøn opprusting, og det er eit lyft for å gi arbeid til folk i heile landet.

Dei to viktigaste tiltaka er styrking av kommunane med 6,4 milliardar kr og ei tilleggsøyving til samferdsle på 3,8 milliardar kr. Det gir samtidig ei særdeles god geografisk fordeling over heile landet. Tiltakspakka gjer, saman med auken i ordinært budsjett, at me har auka samferdslebudsjettet med heile 25 pst. frå 2008. Det er den største aktivitetsauken nokosinne på samferdslesektoren. Tiltakspakka gjer at hender og maskiner vert sette i arbeid. Ho betyr òg at me får rusta opp vegar og jernbane, og ho syter for at folk og næringsliv i heile landet kan få eit tryggare, meir miljøvenleg og meir effektivt transportsystem.

Løyvinga er føreslått med 2,3 milliardar kr til vegføremål og 1,3 milliardar kr til tiltak innafor samferdslesektoren. Ikkje minst er det viktig at 1/2 milliard kr er sett av til gang- og sykkelveg og 50 mill. kr til ladestasjonar for elbil for å gjere det lettare for folk og næringsliv å velje elbil framfor bilar som går på bensin eller diesel – altså ei omlegging av samferdslesektoren i ei grøn, fornybar retning.

Me har valt å lytte til kommunane. Difor får dei 4 milliardar kr å investere for, samstundes som dei får 2 milliardar kr i frie inntekter, pengar dei sjølve kan avgjere om dei vil bruke til å ruste opp skulebygg, kommunale vegar, sjukeheimar eller anna. Det betyr meir vedlikehald og auka sysselsetjing i bygg- og anleggsbransjen og vil gi rom for auka aktivitet i mange kommunar.

Me har vore opptekne av å få på plass tiltak som verkar raskt, for me veit at kommunane har prosjekt dei står klare til å setje i verk. Eg er heilt sikker på at kommunane vil bruke pengane godt for å ta att vedlikehaldsetterslep og oppgradere kommunale bygg, slik at inneklima, energibruk og universell utforming vert betre. Ikkje minst går 1,2 milliardar kr til fornybar energi og energiomlegging – ein grøn dugnad for å ruste opp bygg, slik at dei vert meir energieffektive, ei satsing på havvindmøller og ei satsing for å utløyse det store potensialet me har for auka uttak av skogråstoff til bioenergi, som igjen vil skape både arbeidsplassar og ein klimavenleg energi.

Å skape nye verksemder og nye arbeidsplassar for framtida er noko av det viktigaste me kan gjere i den situasjonen me er inne i. Difor har me fordobla ressursane til Innovasjon Noreg, difor har me starta ei ny etablerarstipendordning, og difor er det auka eigenkapital i Argentum. Alle desse tiltaka vil medverke til det som no er jobb nummer ein for Regjeringa – å sikre eksisterande arbeidsplassar og å skape nye.

Samtidig må me ha fokus på det globale – både på matvarekrisa, klimakrisa og den økonomiske krisa. Det må lagast nye køyrereglar for den internasjonale økonomien, slik at me ikkje nok ein gong, om nokre år, når me er igjenom denne krisa og kanskje i ei ny oppgangstid, risikerer at enkeltspelarar kan sikre seg og sitt gjennom å setje ein heil verdsøkonomi i fare.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jørund Rytman (FrP) [12:57:45]: Norge opplever en tragisk økning i antall trafikkdrepte, samtidig som stadig færre dør på svenske veier. Det er nå 27 pst. større sannsynlighet for å dø på norske veier enn på svenske. En av grunnene til at Sverige har lyktes, er at Sverige hvert år bygger 30 mil vei med midtdelere.

Min kollega stortingsrepresentant Bård Hoksrud har som svar på et skriftlig spørsmål fått utlevert en ufullstendig liste over veiprojekter som er ferdig planlagt og kan igangsettes i 2009. Denne listen inneholder trafikksikkerhetsprosjekter på riksveier til totalt 203 mill. kr. Mange av prosjektene er ikke med i Regjeringens tiltakspakke. Dette gjelder f.eks. midtrekkverk på innfarten til Sandefjord, altså rv. 303. Hvorfor har ikke samferdselsministeren valgt å bruke tiltakspakken til å igangsette alle ferdig planlagte trafikksikkerhetstiltak?

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:58:47]: Innafor den ramma som Regjeringa var einig om skulle brukast til samferdsle, har me plukka ut viktige tiltak som skal sikre både auka trafikktryggleik, auka framkomst og eit meir effektivt vegnett. Det same gjeld på jernbanesida, der me

øg har store satsingar, ikkje minst i form av å ruste opp eksisterande jernbane, som kanskje bør vere jobb nummer ein når me ser kor store problem me har på den sektoren.

Så det som er gjort, er eit utval av prosjekt i samarbeid med Statens vegvesen som dekkjer dei tre målsetjingane me hadde innafor ei ramme som Regjeringa var einig om skulle brukast til samferdsle i denne omgang. Me har auka samferdsleløyvinga med 25 pst. frå 2008 til 2009. Det er den største løyvinga nokosinne. Det vert både meir midtrekkverk, meir firefeltsveg og meir trafikktryggleik av dei pengane.

Jan Tore Sanner (H) [12:59:59]: Statsråden tok opp stort sett de fleste aspektene ved finanskrisen, bortsett fra dem som rammes hardest, nemlig ansatte i små og mellomstore bedrifter. Statsråden kommer fra en del av landet som holdes oppe av små og mellomstore bedrifter. De betyr mye i lokalmiljøet, og jeg antar at statsråden får mange av de samme brevene som jeg får, nemlig fra små og mellomstore bedrifter som er dypt bekymret på grunn av de skatteøkningene som Regjeringen har påført dem i 2009. Da vi behandlet budsjettet for 2009, uttalte flere fra Senterpartiet, bl.a. stortingsrepresentant Lundteigen, at man ville se på endringer i innretningen på formuesskatten og arveavgiften for å redusere virkningen av økningen.

Er det slik at Senterpartiet nå har lagt bort ønsket om å endre formuesskatten og arveavgiften for å dempe virkningene for små og mellomstore bedrifter? Var det ikke så viktig når det kom til stykket?

Statsråd Liv Signe Navarsete [13:01:06]: Senterpartiet er oppteke av næringslivet generelt og dei små og mellomstore bedriftene spesielt. Vi jobbar både i Regjeringa og i Stortinget for å betre deira kår, og det er òg slik at me når det gjeld dei nemnde forslaga, jobbar vidare for å ta bort det som måtte vere av uheldige konsekvensar. Det er likevel viktig å merke seg at det er ikkje Regjeringa sine forslag i budsjettet som set næringslivet i ei klemme no. Det er heilt andre og større krefter som påverkar den utviklinga som me ser òg for dei små og mellomstore bedriftene. Veldig mange av dei opplever at marknaden for produkta deira forsvinn, òg fordi dei store bedriftene, som mange av dei produserer for, misser marknaden sin. Så det er ei stor og krevjande øving å finne dei gode tiltaka som både vil sikre små og mellomstore bedrifter og dei større bedriftene. Det er eg audmjuk i forhold til, og det skal me jobbe saman i Regjeringa for å finne løysingar på.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Tore Hagebakken (A) [13:02:37]: Det jobbes mye og raskt og godt i Kommune-Norge i disse dager med å prioritere og planlegge vedlikeholdsprosjekter og ulike investeringer. Kommunesektoren har fått en hovedrolle i tiltaksarbeidet, og Regjeringas tiltakspakke er forbilledlig ubyråkratisk. Kommunene og fylkeskommunene er vist tilliten som trengs for raskt og med størst mulig effekt å få folk i arbeid gjennom gode, samfunnsnyttige prosjekter til nytte og glede for store og små. Samtidig vil mange av

prosjektene bidra til bedre klima både ute og inne og til økt tilgjengelighet. Men aller viktigst: Pakka sikrer folk arbeid.

Mange kommuner gjør som Kongsvinger og bruker mye av tiltaksmidlene til vedlikehold av skoler, barnehager og veier. Andre bruker penger til å pusse opp bygningsmassen innenfor pleie- og omsorgssektoren, og pakka gir også løft i kultursektoren. På Lillehammer f.eks. blir det bl.a. oppussing for 5 mill. kr ved Kulturhuset Banken, og mange på Lillehammer vil glede seg over at den forfallne sportsplassen i sentrum i løpet av året vil framstå som et moderne allaktivitetsanlegg for skole og fritid. I Drammen foreslår rådmannen en omfattende rehabilitering av gågata i Nedre Storgate, i skolene planlegges viktige miljøtiltak, og der vil det bli skiftet ut oljekjeler. I Kristiansund skal rådhuset endelig bli langt mer tilgjengelig enn i dag. En betydelig del av tildelte midler til Kristiansund skal gå til universell utforming, og ti arbeidsledige ungdommer skal, under kyndig ledelse sjølsagt, bidra i viktig vedlikeholdsarbeid. Det er bare noen få eksempler på alt som er på gang.

I tillegg til de 4 milliarder kr som kommunesektoren får til vedlikehold og investeringer, kommer økningen i de frie inntektene godt med for å kunne opprettholde aktivitet og også kanskje for å ha litt ekstra driftsmidler i ekstraordinære tider.

Samtidig er tilsagnsrammene for omsorgsboliger og sjukehjems plasser mer enn fordoblet, og boliger for vanskeligstilte blir det også enda flere av. Husbankens rammer er også utvidet med 2 milliarder kr, noe som ikke minst er viktig med tanke på de mange som ønsker å benytte seg av startlånet. Også rentekompensasjonsordningen for skolebygg, svømmehall og kirkebygg er utvidet for i år, og Enova har fått et slagkraftig påslag, som jeg føler meg sikker på at kommunesektoren vil vite å utnytte. Her gjelder det å gripe de grønne mulighetene.

Jeg vil gi honnør til Regjeringa for en offensiv og målrettet tiltakspakke, og til komitéflertallet for å ha bidratt til å gjøre deler av tiltakspakka enda bedre, f.eks. når det gjelder utvidelse av dagpengeperioden til 52 uker. Jeg er veldig glad for at komitéflertallet ser betydningen av større fleksibilitet knyttet til rullerende permitteringer, og at komiteen ber Regjeringa finne løsninger på dette utover endringen i lønnsplikten fra ti til fem dager, som også virker positivt i så måte. Jeg skjønner at dette må gjøres på en gjennomtenkt måte, og at ulike hensyn må tas, men likevel, det haster.

Industrien på Raufoss, der nærmere 2 000 personer er knyttet til bildelproduksjon, er hardt rammet av finanskrisen. Det er nå ca. 400 færre innenfor fabrikkportene enn det var i september, og flere av Regjeringas tiltak virker positivt inn. Framtida er uvis, men heldigvis, både ansatte og ledelse i de ulike virksomhetene samarbeider godt og tenker offensivt. De vil bruke krisetida til en serie opplæringstiltak for de ansatte for å komme sterkere tilbake. Her har Oppland fylkeskommune vært med fra første stund. Jeg synes det er all mulig grunn til å rose Oppland fylkeskommune for den jobben som her er gjort, for denne uka bevilger fylkestinget 3 mill. kr til kompetansetiltak,

hvorav 2 mill. kr skal brukes i Raufoss-miljøet. Dette er penger som er hentet fra de økte frie inntektene i forbindelse med denne pakka som vi vedtar i dag. Jeg er imponert over fylkeskommunen, som sagt, for dette handler om handlekraft og bistand, og ikke minst synes jeg det er flott hvordan fagforeningene her også har engasjert seg sterkt for å gi sine medlemmer en høyere kompetanse slik at de står sterkere i bedriften eller i forhold til andre muligheter senere. For å lykkes med dette opplæringsprogrammet er nettopp stor grad av fleksibilitet og bruk av rullerende permitteringer så viktig, for å få til en systematisk opplæring og beholde arbeidernes tilknytning til bedriftene. De som er ledige, må raskt komme i gang med meningsfylte aktiviteter. Det er viktig av mange grunner, ikke minst av hensyn til den enkeltes motivasjon. Jeg føler meg sikker på at Regjeringa skjønner dette og raskt vil bidra til ytterligere fleksibilitet, i tillegg til serien av gode tiltak som straks vil begynne å virke og gi god effekt.

Anders Anundsen (FrP) [13:07:56]: Basert på det siste innlegget er det kanskje grunn til å forvente at Regjeringa kommer tilbake med forslag om å gi skattefritak for bedriftsintern opplæring, noe Fremskrittspartiet tar til orde for.

En av de viktigste forutsetningene for samfunns- og næringsutvikling er utdanning og forskning. Det er nivået på kunnskap og innovasjon som avgjør hvordan vi møter fremtidens utfordringer. I nedgangstider øker derfor presset på utdanningsinstitusjonene. Økt arbeidsledighet fører til at flere vil forbedre kompetansen sin og ta høyere utdanning. Noen gjør det av fri vilje, andre føler seg presset til det fordi kravene til kompetanse i næringslivet øker.

Fremskrittspartiet er derfor skuffet over at regjeringspartiene ikke tar inn over seg denne forventede merbelastningen for universitetene og høyskolene. Utgangspunktet er nemlig ikke så veldig godt. Det mangler fortsatt ca. 400 mill. kr i sektoren for å kompensere for hvileskjær, lønnsvekst og pensjonskostnader. Universitetene og høyskolene kutter i tilbudet til studentene, og tiden til forskning går ned. Det er i dette bildet regjeringspartiene mener at universitets- og høyskolesektoren er i stand til å ta imot enda flere studenter enn i dag, uten at det kompenseres økonomisk.

Fremskrittspartiet foreslår 400 mill. kr i økt basisbevilgning for å sikre at utdanningsinstitusjonene skal være i stand til å ta imot og forberede seg på å få flere studenter. Det er meningsløst å utsette en slik beslutning. Det tar tid å omstille seg, og det er naturligvis altfor sent å foreta eventuelle nytilsetninger og tilpasninger etter behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i juni. Da er det ferietid og vanskelig å rekruttere, og studiestart i august.

Etter at Stjernø-utvalgets innstilling ble lagt i skuffen, har flere universiteter og høyskoler frivillig innledet prosesser for å forbedre samarbeidet mellom institusjonene. Noen har slått seg sammen, andre går med gifteplaner. Når vi sliter med dårligere konjunktur og for lave bevilgninger til høyere utdanning, stopper ofte slike viktige prosesser opp, for det koster penger å gjennomføre slike samar-

beids- og sammenslåingsprosesser. Men på sikt vil slike prosesser gi en bedre og mer effektiv sektor.

Et eksempel på et slikt utviklingsarbeid er det pågående samarbeidsprosjektet som går under navnet Oslofjordalliansen, hvor høyskolene i Vestfold, Buskerud, Østfold og Akershus samarbeider med UMB på Ås om å skape flere felles utdanningsløp. Kanskje ser en et gryende Oslofjorduniversitet, kanskje ikke. Men poenget er at det i disse tider bør være rom for å gi mulighet til å gjennomføre prosesser som leder til en bedre og mer effektiv sektor i kombinasjon med et bedre tilbud til studentene. Derfor har Fremskrittspartiet foreslått 25 mill. kr i omstillingsmidler til universiteter og høyskoler som er i en prosess om nærmere samarbeid eller sammenslåing.

Deler av norsk forskning foregår med utstyr som sammenlignbare land har kassert for lenge siden. Det er i liten grad samsvar mellom det utstyret studentene arbeider med, og det utstyret de senere vil arbeide med i privat sektor eller internasjonalt. Dette vanskeliggjør også samarbeidet mellom universitets- og høyskolesektoren og privat næringsliv, og det virker ekskluderende på internasjonalt forskningssamarbeid.

Noen vil hevde at slike investeringer ikke vil bidra til å løse det problem som krisepakken er ment som medisin mot, men samtidig må en se de tiltakene som nå skal gjennomføres, i et litt mer helhetlig perspektiv. Ved å investere i moderne forskningsutstyr vil vi forbedre innovasjons- og utviklingspotensialet. Det vil igjen – riktignok ikke i 2009, men på noe sikt – bidra til å skape nye arbeidsplasser. Slikt utstyrskjøp er altså en klar investering med sikte på å skape fremtidige arbeidsplasser. Derfor er det leit at regjeringspartiene ikke er med Fremskrittspartiet på utstyrskjøp til universiteter og høyskoler med 250 mill. kr.

I mange år har universitetene og høyskolene klaget over manglende midler til vedlikehold. Med den finansieringsformen vi har for høyere utdanning i dag, skal det for så vidt legges til grunn at institusjonene skal disponere over sine samlede ressurser på egen hånd, og derfor selv må sørge for vedlikeholdet. Men med den vanskelige økonomiske situasjonen som denne regjeringskoalisjonen har påført høyere utdanning i Norge, må man egentlig forvente at vedlikehold blir salderingspost under institusjonenes budsjettarbeid, fordi de forsøker å skjeme undervisning og forskning i størst mulig grad, og det går ikke særlig bra på lang sikt.

Poenget er likevel at denne situasjonen har ført til at vedlikeholdsetterslepet i sektoren er blitt enda større de siste tre årene. Mye av vedlikeholdsetterslepet nærmer seg akuttgrensen for utbedring, og vi vet at mangelfullt vedlikehold medfører ytterligere kostnader på sikt. Fremskrittspartiet benytter anledningen til å bruke 500 mill. kr mer på dette.

Helt til slutt vil jeg helt tørt bemerke at utdanningssektoren også i krisetider kommer langt dårligere ut med den sittende regjeringskonstellasjonen enn med en hvilken som helst regjeringskonstellasjon på borgelig side, når en ser på de forslagene som behandles her i dag.

Tore Nordtun (A) [13:13:24]: Før framleggingen av

denne tiltakspakken var det mange kritiske røster som hevdet at den ikke ville ha noen grønn profil i det hele tatt, og at miljø- og klimahensyn ikke ville bli ivarettatt. Så feil går det an å ta.

Heldigvis har vi vist økonomisk forsvarlighet gjennom flere år, og av den grunn er vi mer robuste enn mange andre land og har økonomiske muskler til å møte den krevende situasjonen vi nå er inne i. Dette handlingsrommet nytter Regjeringen på en meget god måte.

En krise er en mulighet for å tenke nytt og annerledes. Av den grunn har vi valgt å farge denne tiltakspakken sterkt grønn og styre den i en miljøvennlig retning. Det ser vi på de ulike bevilgningene som det legges opp til. Bevilgningene til Enova er økt med 1,2 milliarder kr. Totalt vil Enova disponere 2,6 milliarder kr i inneværende år. Dette er om lag 2 milliarder kr mer enn den forrige regjeringen la opp til. Dette er satsing på fornybar energi i stor skala.

Vi har også valgt å satse offensivt på klima- og miljørettet forskning. Dette er i tråd med klimaforliket som alle partiene på Stortinget, bortsett fra Fremskrittspartiet, valgte å stille seg bak.

Nylig vedtok Regjeringen å opprette åtte forskningsentra for satsing på miljøvennlig energi. I tiltakspakken er det flere forskningstiltak. For eksempel vil vi øke bevilgningene til klimaforskning gjennom Norges forskningsråd med 75 mill. kr. Utover dette er det en rekke tiltak som totalt summerer seg opp til hele 230 mill. kr, som kan ha betydning for vår framtidige kunnskap om klimaforskning.

Dette er bare noen av mange eksempler på at vi har valgt å bruke store penger på en grønn og klimavennlig omlegging av vårt samfunn.

Men i tillegg til å være klimavennlige er vi også industrivennlige. Dette er svært viktig. Norge er en stolt industrinasjon der tusenvis av mennesker har sitt daglige virke i ulike industrivirksomheter landet rundt. For at industrien skal kunne utvikle seg i Norge, må den totale konkurransekraften være tilfredsstillende. Vi styrker nå denne konkurransekraften gjennom ulike målrettede tiltak som kombinerer god klimapolitikk med god og framtidsrettet industripolitikk – en politikk for moderne og framtidsrettede arbeidsplasser i norsk industri. Satsing på fornybar energi er også satsing på nye og framtidsrettede arbeidsplasser.

Eksemplene her kan være mange, men vi gir bl.a. Enova i oppdrag å rette sin innsats særlig mot energieffektivisering i industri, bygg og anlegg, miljøvennlige oppvarmingsløsninger og vindkraftutbygging. Dette vil generere nye, framtidsrettede arbeidsplasser. Med økte midler kan vi også få satt i gang flere nye miljøvennlige prosjekter, samtidig som allerede planlagte prosjekter kan framskyndes. Enova skal etter beskjed fra oss prioritere prosjekter som gir gode energirettinger, og som raskt kan settes i gang.

Jeg vil understreke at dette er en særskilt ordning av begrenset varighet, og at formålet primært er å stimulere til sysselsetting. Men jeg mener at vi gjennom dette klarer å gi et stort bidrag i kampen mot den globale oppvar-

mingen og de store klimautfordringene vi har. Jeg vil understreke at Norge har forpliktet seg på togradersmålet, og det følger vi også opp i denne innstillingen.

Formålet med vår satsing på energiomlegging er å utvikle et effektivt marked for miljøvennlige energiløsninger, som på sikt skal være levedyktige uten støtteordninger.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:17:57]: Situasjonen for fiskerinæringen er svært vanskelig, sa komitéleder Reidar Sandal. Det er jeg enig i, men det er ikke noen nyhet at den er vanskelig. Fremskrittspartiet har vært bekymret for situasjonen i fiskerinæringen over lang tid, og siden oktober har vi tatt opp situasjonen for fiskerinæringen med Regjeringen i denne salen og andre steder. De svar vi har fått tilbake, er at man følger situasjonen nøye. Det er for så vidt bra at Regjeringen følger situasjonen nøye, men tiltakene er det viktigste.

Vi i Fremskrittspartiet og også fiskerinæringen har etterlyst tiltak fra Regjeringen. Regjeringen har strittet imot og ikke kommet med tiltak. Det har vært foreslått mange gode og kreative tiltak i fjor, men Regjeringen har ikke ønsket å følge det opp. Så har heldigvis de rød-grønne etter hvert innsett alvorret og kommet med tiltak som driftskreditt, obligasjonsordninger, garantier via salgslagene osv. Det er bra; det støtter vi. Men problemet er at man ikke har kommet med de riktige tingene. Regjeringen har ennå ikke levert der problemene er størst. Vi savner fortsatt en eksportfinansiering for sjømat, tilsvarende det andre næringer har fått fra Regjeringen.

Hva er så konsekvensen av manglende eksportfinansiering og tiltak fra Regjeringen? Statsminister Stoltenberg sa at hver dag stenger bedrifter døra. Det er helt riktig. Det gjelder også fiskerimottak og fiskeindustrien. Denne uken har tolv mottak og fiskeribedrifter stengt dørene bare i Nord-Troms, og det skjer altså under den beste torskefiskeperioden. Det har aldri vært så mye torsk i havet som nå, men allikevel stenger man. Situasjonen i Nord-Troms er ikke spesiell, dette er også situasjonen en rekke andre steder langs kysten. Torskefisket utgjør hovedinntekten for mange fiskere, og det er altså denne årstiden som danner grunnlaget for de inntektene man skal ha. Stopp i mottaksapparatet og fisket får alvorlige konsekvenser både for fiskeflåten og for mottaksapparatet. Lokalsamfunn som rammes, rammes hardt, rett og slett fordi dette dreier seg om hjørnesteinsbedrifter i mange små lokalsamfunn som fra før av sliter med sysselsetting og verdiskaping, og som også har lite næringsgrunnlag på andre områder.

Statsministeren sa også at Regjeringen skulle komme med nye tiltak dersom situasjonen krever det. Situasjonen innenfor fiskerinæringen krever nye tiltak. De tiltakene bør komme svært raskt. De tiltakene må komme mens det ennå er grunnlag for det, dvs. mens det ennå er torsk i havet. For det er ikke slik at torsken venter på at denne regjeringen skal komme somlende med nye tiltak. De tiltakene må komme nå.

Nå har Regjeringen vært flink i det siste og kommet med nye tiltakspakker på søndager. Jeg håper og forventer at Regjeringen bruker også den kommende søndagen

til å komme med nye tiltak overfor fiskerinæringen. Det mangler ikke på innspill. Fremskrittspartiet har fremmet en rekke forslag i dag som det bare er for Regjeringen å se på. Fiskeriorganisasjonene, Norges Råfisklag, FHL og en rekke andre organisasjoner har løsninger og er i dialog med fiskeriministeren. Det er bare å lytte til hva organisasjonene vil ha, så har man løsninger for fiskerinæringen. Jeg håper at Regjeringen innser alvorret og kommer med gode løsninger for fiskerinæringen før det er for sent.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:22:44]: I en diskusjon om utviklingen på arbeidsmarkedet er det etter min oppfatning aller viktigst å fokusere på en god næringspolitikk, gode finanspolitiske tiltak, gode tiltak for finansinstitusjonene og gode motkonjunkturtiltak som bidrar til å øke etterspørselen via den offentlige sektoren, bl.a. etter tjenester fra privat sektor når etterspørselen i privat sektor blir redusert.

Vårt mål med tiltakspakken er at vi skal ha den laveste ledigheten i Europa, men vi skal ha de mest kraftfulle tiltakene for å styrke aktiviteten. Jeg tror det er mye av bakgrunnen for at tiltakspakken er godt mottatt. Det er mange som kjenner seg igjen, for vi har hatt et utstrakt samarbeid om de tiltakene som vi nå har foreslått.

Presidenten kjenner godt begrepet «samråd». De forslagene som nå blir lagt fram, er resultat av brede samråd med all aktørene i arbeidslivet. Det gjelder også de tiltakene som er satt inn overfor dem som blir arbeidsledige. Når nå dagpengeperioden utvides fra 30 til 52 uker, og ikke minst når arbeidsgivers andel av lønnsutbetalingen for dem som blir permittert, blir redusert fra ti til fem dager, er det de to prioriterte tiltakene fra arbeidslivet selv. Jeg må understreke at reduksjonen fra ti til fem dager er det aller viktigste tiltaket for å gi rom for mer rullerende permitteringer, mer fleksibilitet i permitteringsordningene, fordi det koster mindre for arbeidsgiver å permittere.

Så må jeg få lov til å si at det er feil det som flere talere har sagt her i dag, at det ikke er lov å permittere 80 pst., altså én dag i uken borte fra jobb. Det er fullt lovlig. Det er lov å permittere 70 pst. Det er opp til partene på arbeidsplassen å komme til enighet om det. Det er klart at det er bedre for en arbeidstaker som er permittert – og jeg har vært permittert, jeg – for du får 66 pst. av lønnen hvis du er helt permittert, men du får 80 pst. hvis du jobber 80 pst. og kanskje enda litt mer hvis du blir enig med arbeidsgiver om det. Så det er det altså full anledning til. Til tross for det kommer vi til å jobbe videre og diskutere ytterligere fleksible ordninger når det gjelder reglene for dagpenger under permittering. Det er viktig å skille mellom det. Jeg er litt opptatt av at ingen forleder næringslivet til å tro at en ikke kan permittere 80 pst.

Så er jeg glad for at det ser ut til å bli bevilget økte ressurser til Nav – 6 000 nye tiltaksplasser til 650 mill. kr og ikke minst 320 nye ansatte. Jeg synes det er viktig å understreke det, fordi vi er opptatt av å kunne møte de arbeidsledige på en skikkelig måte. Pengene til stillingene blir altså bevilget i dag. Likevel har Nav utfordringer. Det har vært en diskusjon i det siste om at økte pensjonsutgifter på ca. 100 mill. kr gjør at de må kutte stillinger.

Der har Regjeringen sagt at de kan drive videre og legge til grunn at vi skal sørge for at de har ressurser nok til å følge opp de målsettingene vi har satt for Nav. Da den diskusjonen roet seg ned, var det spørsmål om mange ansatte som skulle sies opp.

Vi prøver altså hele tiden å sørge for å møte situasjonen også når det gjelder dagpenger. La meg ta et eksempel: Navs ledelse er veldig åpen på hvor i landet vi eventuelt har problemer. Flere har nevnt det. Det dreier seg om fire fylker. Oslo, Akershus, Østfold og Hordaland er nevnt som de fylkene som pr. i dag ikke når målsettingen om at 80 pst. skal få behandlet saken sin innen tre uker. Det er totalt uakseptabelt. En skal ikke på sosialkontoret når en skal ha dagpenger. Men det er altså sånn at vi har hørt om dette før det stod i bladet, og derfor er det satt i gang tiltak i de fylkene som har de største utfordringene. I Hordaland har de, selv om det er ett av de fylkene som har hatt de største utfordringene, i løpet av få uker klart å bygge ned restansene og er nå i ferd med å komme innenfor grensen – at 80 pst. skal ha svar før det har gått tre uker. Noen saker er jo mer kompliserte enn andre, og det er grunnen til at vi har satt 80 pst. Så det går an å gjøre noe med det. Det skal ikke være sånn. Det er helt uakseptabelt at folk ikke får dagpengene sine. Derfor gjør vi noe med det, bl.a. gjennom de bevilgningene som kommer i dag.

Til slutt: Jeg har fått en anmodning fra de parlamentariske lederne om å komme og redegjøre også for andre deler av utviklingen i Nav, og det er jeg veldig glad for å kunne gjøre. Her blir dette fulgt daglig, og det blir satt inn tiltak for at vår felles reform skal bli vellykket. Derfor har vi sagt at vi ønsker å komme tilbake til Stortinget i skriftlig form for å redegjøre for situasjonen i Nav, hva som er gjort, hva som gjøres, og hvordan vi skal sørge for å lande denne viktige reformen på en god måte.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kenneth Svendsen (FrP) [13:28:10]: Jeg tror statsråden har misforstått noe når det gjelder våre forslag. Jeg er helt enig med statsråden i at det er bedre å få 80 pst. lønn enn 66 pst. lønn. Men vårt forslag går ut på at du får 80 pst. lønn, og så får du 66 pst. av de 20 prosentene du er permittert, og det er langt bedre enn 80 pst. lønn. Men det er ikke det jeg skal fram til.

Det er store problemer innenfor Nav nå. I Søndre Nordstrand har man lagt opp til en nedbemanning bare på det lille kontoret på åtte årsverk fram til sommeren. Det tar flere uker å få behandlet en søknad om dagpenger, og man blir overført til sosialkontoret og en annen saksbehandler innenfor Nav. Så vet vi at det er innført liksomavtaler mellom Nav og bemanningsselskapene, der man har sagt fra at man ikke akter å bruke bemanningsselskapene. Bemanningsselskapene er klare til å rykke inn og hjelpe Nav med denne situasjonen. Hvorfor er det sånn at man ikke bruker private? Er det den generelle motstanden mot å bruke private?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:29:14]: Punkt én:

Det er det som er blitt sagt i debatten her om at det ikke er anledning til å permittere 20 pst., som var utgangspunktet for min kommentar om det.

Punkt to: Det er sånn at vi nå sted for sted der det er utfordringer, f.eks. når det gjelder dagpenger, setter inn nødvendige tiltak. Det har vi gjort. Det er satt inn flere tiltak i Hordaland. Ett av tiltakene er at vi har noen ekstra folk som er spesielt gode på å bygge ned restanser. De begynner i Oslo når de er ferdige i Hordaland, nettopp for å få til det samme resultatet der. Vi jobber altså målrettet ut fra en analyse av hvor ting fungerer for dårlig. Sånn skal vi sørge for å få grep på det.

Så til det siste spørsmålet om bemanning. Jeg oppfattet i går at det var spørsmål om noen bemanningsselskaper skulle overta jobben til Nav. Det har jeg kommentert som uaktuelt. Det er jo stadig nye stillinger under utlysning i Nav, og det blir bevilget penger til 320 nye stillinger i ettermiddag. Så Nav har allerede begynt å rekruttere. Hvorvidt det i noen tilfeller har vært brukt personer fra bemanningsselskaper som ekstraarbeidskraft, kjenner jeg ikke til, men det er ikke gjort noe vedtak om at det ikke kan skje. Men først og fremst trenger vi ordinære Nav-ansatte.

Jan Tore Sanner (H) [13:30:39]: Dag Terje Andersen må ha kommet med dagens understatement da han sa: «Likevel har Nav utfordringer.» Det vi nå opplever, er en skandale, etter min oppfatning. Det er mennesker som rammes av dette, og det er helt uverdigg å behandle mennesker som har mistet jobben sin, på denne måten. I vår digitale verden burde ikke dagpengene være mer enn et tastetrykk unna. Når kommunene klarer å ordne sosialhjelp, burde jammen meg Nav klare å ordne med dagpenger raskt.

Hvis jeg forstod statsråden riktig, sier han at hans svar på de parlamentariske ledernes ønske om at statsråden skal komme i Stortinget og redegjøre, er en stortingsmelding i mars. Det er vi ikke tilfreds med. Jeg mener det er helt uakseptabelt dersom statsråden har tenkt å vente helt til mars med en stortingsmelding, og ikke kommer i Stortinget og redegjør for situasjonen og hvilke tiltak som vil bli iverksatt. Så jeg ber statsråden presisere om hans tilbakemelding til opposisjonen i Stortinget er en stortingsmelding i mars, eller om han vil komme i Stortinget og redegjøre for situasjonen og hvilke tiltak som vil bli iverksatt, så raskt som mulig.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:31:54]: For det første har jeg understreket at det er helt uakseptabelt at folk ikke får dagpengene sine. Jeg trodde det var ganske tydelig sagt. Så har jeg i tillegg sagt hva jeg har tenkt å gjøre med det.

Punkt 2: Når det gjelder en redegjørelse, tror jeg den siste tidens debatt nettopp understreker at det kan være behov for å ha et skriftlig utgangspunkt og en sak til behandling i Stortinget som grunnlag for en debatt om Nav. Da refererer jeg til at f.eks. flere politikere fra opposisjonen har kommentert at Nav skulle ha holdt hemmelig for meg at de får ekstrautgifter til pensjon. Det er aldeles feil.

De har informert på helt vanlig måte, og vi behandler dette på helt vanlig måte, med en endelig konklusjon på kostnader fra Nav med sikte på å behandle det fram mot revidert nasjonalbudsjett – altså helt ordinær behandling.

Det er også mange som har kommentert at over hundre mennesker i Nav Oslo skal få sparken. Det er også helt feil. Dette er bare to eksempler på at det å diskutere en slik sak bare på grunnlag av medieoppslag, uten engang å sjekke med departementet om det faktisk er riktig, kan føre litt feil av sted. Jeg mener det er mest respektfullt overfor Stortinget å komme med et solid, gjennomarbeidet utgangspunkt som grunnlag for å diskutere situasjonen i Nav.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [13:33:17]: Kristelig Folkeparti støtter styrkingen av Nav med til sammen 320 midlertidige stillinger. Vårt inntrykk er at dette er et minimum av det Nav trenger for å få unna køene som vokser på grunn av at stadig flere blir arbeidsledige. Vi ble derfor overrasket over det en kunne lese i Klassekampen den 4. februar i år. Der står det at ifølge politisk ledelse ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet er pengene til disse stillingene mer enn det Nav selv har bedt om.

Kan statsråden bekrefte at dette er riktig? Og er det andre tiltak som Nav heller vil prioritere høyere enn flere stillinger?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:34:05]: Jeg er glad for at konklusjonen ikke trekkes bare på grunnlag av oppslag i Klassekampen. For realiteten er at disse 320 stillingene omfatter to ting: Det er 120 stillinger som følge av at vi øker antall tiltaksplasser med 6 000 – det er vanlig brøk vi bruker for å regne ut det. 200 stillinger er det vi har vurdert at vi trenger av ekstrabemannning til Nav for å kunne løse arbeidsledighetssituasjonen bedre. For jeg er opptatt av to ting: De svake på arbeidsmarkedet som trenger andre typer tiltak, skal ikke betale denne regningen, og vi skal fortsette med å få ned restansen også på andre områder enn dagpenger. Det er det vi har kommet fram til er det riktige nivået, for det skal også rekrutteres og tas inn folk som får opplæring og som skal kunne fungere effektivt i systemet.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Eirin Faldet (A) [13:35:21]: Et område som har blitt sterkt rammet av den internasjonale finanskrisen, og hvor arbeidsledigheten er økende, er bygg- og anleggsvirksomheten. Derfor tar Regjeringen grep og satser stort på samferdsel. Samferdselssektoren er tilført 3,8 milliarder kr, og tar vi med statsbudsjettet som vi vedtok i desember, skal vi bruke 7 milliarder kr mer til samferdsel i 2009 enn i 2008.

Jeg er klar over at opposisjonen alltid har mer penger, og at de vil komme med sitt berømte: for lite – for sent. Det som har vært viktig for denne regjeringen, er at dette skal være en pakke som kan få folk fort tilba-

ke i jobb og holde hjulene i gang. Derfor bruker vi samferdselspenger på prosjekter som er godkjente og byggeklare. Vi bevilger 2,3 milliarder kr mer til vegformål slik at ferdigprosjekterte veier kan forseres, og det satses også mye på drift og vedlikehold. Vi bevilger en halv milliard kr mer til asfalt. Det tok en uke fra Regjeringen la fram krisepakken til asfaltanbudene var ute. Det kaller jeg handlekraft.

Jernbanenettet får en økning på 1,3 milliarder kr, som vil bli benyttet til å framskynde utbygging og planlegging av flere større prosjekter.

Jeg er også glad for at vi bevilger en halv milliard kr til bygging av gang- og sykkelveier. Det vil gi tryggere skoleveier for barn og unge.

På vårparten og til sommeren vil mange bilister oppleve at de møter asfaltleggere. Ja, noen vil kanskje ergre seg litt over det også, men jeg tror gleden vil være større enn ergrelsen når man ser at veiene blir bedre. Vi vil se dette over hele landet, og dette – sammen med stillaser rundt omkring – vil være et bilde av Norge. Det er et resultat av at Regjeringen satser.

Det har vært mange gode, lokale oppslag i avisene rundt omkring om at man er glad for tiltakspakken. Dette sier meg at tiltakene er gode og har truffet riktig.

De grep som nå tas, er rettet mot det som har vært Arbeiderpartiets kamp nr.1: Arbeid til alle. Arbeiderpartiet har tidligere gått til valg på «Vi bygger landet». Den innsatsen vi setter inn nå, er en fortsettelse av det. Dette har fått representanter fra opposisjonen til å antyde at tiltakspakken er valgkamp. Ja vel – dersom det betyr at tiltakene våre er nyttige, så er det det samme for meg hva de kaller det.

Denne regjeringen leverer, og det skal vi alle være glad for.

Karin Andersen (SV) [13:38:06]: Rekken av pakker som Regjeringen har kommet med, er bra. De gir et stort tilskudd til en miljøvennlig utvikling, og de gir mange arbeidsplasser – og det er viktig. De kommer på områder vi ønsker å styrke, og som vi vet vil bringe samfunnet i riktig retning. Det syns jeg debatten her også har vist.

Men det er én bit av debatten som jeg syns grenser til det absurde. Det er Fremskrittspartiets angrep på Regjeringen når det gjelder Nav. Og la det være sagt: Det er ikke akseptabelt – som statsråden sa – at folk må vente i ukevis, for ikke å si måneder, på dagpenger eller andre ytelser, eller vente på å få hjelp i en vanskelig situasjon. Det har Regjeringen tatt tak i, og det kommer Regjeringen fortsatt til å ha høyt fokus på. Der er vi nødt til å følge situasjonen jevnlig, og det gjør vi. Og angrepene kommer fra et parti som i 2008-budsjettet kuttet i Navs stillinger med nesten en halv milliard kr, og i årets budsjett har kuttet dette med en kvart milliard kr. Og dette er stillinger! Det er de folkene som skal sitte og svare i telefonen. Det er de folkene som skal sitte og behandle saker om arbeidsledighetstrygd og andre trygder. Det er de folkene som skal hjelpe dem som nå blir arbeidsledige, både til å få ytelser og til å komme over i enten utdanning, tiltak eller arbeid. Jeg syns dette grenser til det absurde, og det er så utro-

lig frekt at jeg nesten ikke forstår at det går an å framføre slike argumenter fra det partiets side.

I tillegg til det – det er jo ikke nok med dette: Fremskrittspartiet fjerner også den supplerende stønaden for eldre som ikke har rett til folketrygd, og de fjerner kvalifiseringsprogrammet. Og hva betyr det? Jo, det betyr at folk som har faste ytelser som de kan leve av året rundt, må gå til Nav og få saken sin behandlet hver eneste måned for å få noe å leve av, og sakene skal bli behandlet av færre ansatte enn det vi har allerede i dag. Og så tillater man seg i den situasjonen å kritisere både Regjeringen og Nav for at det er vanskeligheter på dette området nå. Nei, der mener jeg at det er all grunn til å høre på dem som er i Nav-systemet, som jobber der, og sliter nå, og som ønsker en bedret situasjon. Det er all grunn til å høre på de menneskene som er arbeidsledige, eller som venter på en annen ytelse, eller som trenger hjelp og tiltak, når de sier at dette ikke fungerer godt nok. Men det er ingen grunn til å lytte til dem som mener at i denne situasjonen skulle det altså vært færre folk i Nav til å gjøre den viktige jobben som vi står foran nå, når vi vet at mange flere kommer til å bli arbeidsledige.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at «frekt» ikke er en parlamentarisk måte å karakterisere en motstanders politikk på.

Bendiks H. Arnesen (A) [13:41:41]: Jeg vil berømme Regjeringen for handlekraft i en vanskelig situasjon.

Opposisjonen sier stadig at tiltakene kommer for sent, og at det er for lite. Men jeg er glad for at Regjeringen hele tiden vurderer situasjonen sammen med de berørte parter, og setter inn tiltakene på en måte som er klar og målrettet.

Høyresiden snakker aller mest om skattelette. Jeg forstår at dette er en ideologisk sak for høyresiden, men jeg kan ikke se den store effekten det kan gi. For dem som ligger på et vanlig lønnsnivå, vil ikke skattelette merkes i det hele tatt. Og de som står uten jobb, har jo heller ikke inntekt å skatte av. Hvem er det da som får merke en skattelette, og hvilken effekt vil dette ha for velferden i landet vårt?

Nå ser vi også betydningen av å holde orden i økonomien. Vi kan nå se hvor viktig det var å holde igjen i gode tider, for å ha noe å falle tilbake på i trange tider.

Vi har en vanskelig situasjon innenfor flere næringer i disse dager, og folk føler utrygghet for arbeid og inntekt. Dette gjelder ikke minst i fiskeriene. I nord er det nå mange mottak som ikke kjøper fisk, og dermed stopper også fisket. Dette skjer i den viktigste sesongen for fiskeriene.

Jeg er ikke i tvil om at de tiltakene som nå kommer, vil virke. Det tror også næringen selv. Men jeg vil så sterkt jeg kan, be om at næringen også får hjelp til markedsføring av særlig saltfisk og klippfisk som ligger på lager, og som er av topp kvalitet. Det er viktig at norske fiskeprodukter ikke mister marked i denne vanskelige tiden.

Jeg håper at det innenfor gjeldende ordninger eller i kommende tiltak blir gjort noe også i forhold til en annen distriktsnæring – landbruket. Her er det store investeringsbehov. Planene er klare, og betydelig byggeaktivitet kan

starte raskt dersom det stilles kapital til rådighet. Dette er investeringer som har stor betydning for matproduksjon, bosetting, sysselsetting, dyrevelferd og miljø.

Jeg håper at dette er noe Regjeringen vil ha med seg i det videre arbeid.

Ingunn Gjerstad (SV) [13:44:16]: Vi står i en internasjonal systemkrise skapt av for mye høyrepolitikk. Krisen stiller grunnleggende spørsmål om høyrepolitikk er egnet til å skape de arbeidsplassene og den sikkerheten for hus og hjem som høyresiden ofte selv påstår.

Mange av dem som rammes av arbeidsledighet i industrien i dag, er avhengig av utenlandsk etterspørsel, som nå mangler. Pakken vi vedtar, bidrar til å dempe veksten i ledigheten, men kan ikke alene stanse den.

Et av de viktigste resultatene fra regjeringen vår har vært at vi har fått over 200 000 flere i arbeid. Antall arbeidsledige ble halvert fra 2005 til 2008. Vi har den laveste arbeidsledigheten i Europa. Målet må være at vi også etter at krisen er over, har Europas laveste arbeidsledighet.

Jeg vil understreke tre ting for det framtidige arbeidet:

Vi har et ansvar for solidarisk å ivareta dem som rammes hardest. Arbeidsløshet er tungt for den som rammes, men også for folk rundt. Kommunene må bruke av sine økte midler til å øke beredskapen for dem som trenger mer hjelp enn dagpenger. Både gjeldsrådgivning, barnevern og psykisk helsevesen må styrkes.

Det andre gjelder en utfordring til bedriftene, både de store, de små og de mellomstore. En NKS-undersøkelse nylig viste at arbeidsgiverne nå sender 50 pst. færre ansatte på etterutdanning sammenliknet med for et år siden. Samtidig har de redusert sin andel av kostnadene til etterutdanning fra 35 pst. til 24 pst. I tiltakspakken ligger det økte rammer for at flere arbeidstakere kan få basiskompetanse. I høringene vi har hatt i finanskomiteen, har samtlige fagorganisasjoner vektlagt opplæring og utdanning i den fasen vi er i, både opplæring innenfor den virksomheten man er i, og også videreutdanning til andre stillinger, f.eks. i offentlig virksomhet. Vi hørte senest i dag i nyhetene at arbeidskraftbehovet der er udekket. Det er mitt ydmyke ønske at arbeidsgiverorganisasjonene på ulike nivå setter seg ned sammen med fagorganisasjonene – og gjerne sammen med sine lokale Nav-kontor – og i en dugnad ser på hvordan vi kan få til noe positivt for den enkelte, for å styrke bedriftenes omstillingsbehov og skjøtte samfunnets totale behov for arbeidskraft. Kanskje noen kan spille inn de lure forslagene til hvordan en kan kombinere permitteringer og nødvendig kompetanseutvikling – få ansatte i skobutikker over til omsorgsarbeid og ansatte i bilproduksjon over til miljøteknologi ved hjelp av tiltak i arbeidsmarkedet? Jeg har stor tro på kreativiteten i norsk privat næringsliv og på at kriser skaper nye muligheter.

Det tredje gjelder en utfordring til oss selv. Det er å høre på råd som vi har fått fra LO – f.eks. utrede reguleringen av finansmarkedene. Jeg håper at vi i etterkant av dette kan få gjort det.

Gunvor Eldegard (A) [13:48:03]: Det har vore ein krevjande start på det nye året, med finanskrisa og føl-

gjene av ho. Lokalsamfunn vert ramma, og enkeltpersonar vert ramma. På nyheitene i går kunne me høyra om Høyanger, som misser 300 arbeidsplassar. Dette er alvorleg, og me veit at noko av det verste som kan skje ein, er å missa jobben. Heldigvis har me ei regjering som syner handlekraft, og som har lagt fram målretta tiltak. Tiltaka skal dempa effekten av den internasjonale krisa, og alle tiltaka har vorte positivt mottekne i næringslivet.

Som eit ledd i den aktive næringspolitikken sørgjer me for offentlege rammevilkår som er tilpassa bedriftenes behov. Verkemiddelapparatet spelar ei viktig rolle både for iverksetjing og for oppfølging av tiltaka. I pakka ligg det m.a. auka tilgang på lån, garantiar og tilskot gjennom ei auka ramme til Innovasjon Norge. Det opnar for at fleire bedrifter kan få støtte til sine prosjekt. Eit godt døme på det er at Innovasjon Norge i går innvilga eit lån til Kongsberg Automotive som gjer dei i stand til å utvikla nye produkt for framtida.

På skattesida er det òg gjort grep som skal gjera det betre for bedriftene, både forbetring av SkatteFUNN-ordninga og konjunkturavhengig skattelette.

Eg besøkte Fras Technology på Ås den dagen pakka vart lagd fram. Dette er ei innovativ kunnskapsbedrift som har utvikla nye metodar for overvaking og reinsing av olje. Bedrifta skal no både forska og utvikla teknologien sin vidare samt etablera seg i Årdal med 30 tilsette. Tilbakemeldinga frå Fras Technology var positiv. Tiltaka i pakka var spesielt godt retta mot den typen bedrifter.

I tøffe tider er det spesielt viktig at personar som ønskjer å etablera seg, og som har gode idear, får draghjelp frå staten. Derfor er det nye etablerarstipendet eit utruleg viktig verkemiddel. Stipendet er ei landsdekkjande ordning, noko som gjer at gode idear i heile landet kan verta realiserte.

Tidlegare denne veka kom nyheita om at Eksportfinans skal kunna gå inn i allereie inngådde eksportkontraktar som står utan finansiering. Det har stor betydning for m.a. skipsverfta langs kysten. Me veit at dei har store ordreservar, men at mange prosjekt manglar finansiering.

Me vedtek i dag ei krisepakke som gjev resultat raskt, som sørgjer for at fleire kjem i arbeid. Me tryggjar arbeidsplassar, og me legg til rette for dei som misser jobben sin. No er det òg viktig at me ser moglegheitene som ligg framfor oss. Me må bruka denne krisa til å skapa framtidens arbeidsplassar.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [13:51:17]: Jeg har i dag fulgt denne debatten med spenning for å høre hvilket budskap nærings- og handelsministeren hadde å sende til et næringsliv i krise. Men hva er det vi ser? Nærings- og handelsministeren skygger unna Stortinget på en så viktig dag – vi har kanskje den viktigste debatten i denne fireårsperioden. Hva slags signal er det å sende ut til alle de bedrifter og alle de ansatte som er i krise? Det gir i hvert fall ikke håp om en aktiv næringspolitikk i fremtiden.

Våre bedrifter er sterkt rammet. Bedrifter går konkurs. Det kommer nå varsler om dårlig inntjening. Vi får per-

mitteringer og oppsigelser. Deretter kommer nedleggelser. Vi ser at eksporten er sterkt rammet. Vi ser også at alle næringer har utfordringer. Det er stor usikkerhet om fremtiden. Mange stiller seg også spørsmålet: Hva skjer – hvilken fremtid har det konkurranseutsatte næringslivet i Norge? Denne krisen kan ikke løses ved at vi ansetter alle eller flere i offentlig sektor.

Nå er tiden inne for å føre en aktiv næringspolitikk, og at det ikke blir bare prat, som representanter for de rødgrønne partiene har kommet med siden forrige stortingsperiode, gjennom valget, og nå i denne perioden. En aktiv næringspolitikk handler om at man virkelig har vilje og evne til å satse på næringslivet, og at man kommer løpende med tiltak som gjør at næringslivet har tro på at Norge er et ledende næringslivsland. Det er vi dessverre ikke.

Nå er tiden inne for å føre en aktiv gründerpolitikk. Vi må ha en aktiv gründerpolitikk for at folk som sitter på de gode ideene – de blir jo ikke borte i krisetider – har tro på at det er viktig å satse på å starte egne bedrifter. Folk må ta sjansen på å starte egne bedrifter og ansette noen i tillegg til seg selv. Det krever at det blir lettere å starte bedrifter, at vi får såkalte «one-stop shops», at vi ser på kapitalkravet til å starte aksjeselskap, at vi gjør noe med skattereglene – kommer med skattelette – at vi gjør noe med skjemaveldet og at vi har inkubatorer, som gjør at de som vil starte bedrifter, får hjelp raskt og også tilgang til kapital.

Steinar Gullvåg (A) [13:54:50]: Som andre har vært inne på, har finanskrisen slått inn over fiskerinæringen med full tyngde, og den rammer næringen på det verst tenkelige tidspunkt. Mens skreien nå stanger mot kysten, tør fiskerne knapt hente den opp fra havet. I Nord-Troms møter fiskerne nå stengte dører ved mottaksanleggene på land.

Fiskekjøper Ole Johnny Nilsen i Andøy kommune sier det på enklest mulig måte:

«Følgene vil bli alvorlige dersom vi ikke kan avvikle vinterfisket på en normal måte. Fiskerne vil miste store deler av sin inntekt. Fiskeindustriarbeiderne vil bli permitterte. Bedriftene får ingen ting å selge. Markedet får ikke fisk fra Norge.»

I dag får fiskerinæringen og Ole Johnny Nilsen svar fra Stortinget. Næringen får umiddelbart den hjelpen den har bedt om. Det er snart ikke andre enn representanten Korsberg som ikke har oppdaget det. Jeg er spesielt glad for at det nå opprettes en egen garantiordning for førstehåndsomsetning av fisk på hele 525 mill. kr. I tillegg er det satt av 175 mill. kr til tapsavsetning for denne garantiordningen. Viktig er det også at det bevilges mer penger til markedsføring av norsk sjømat i utlandet og at rammen for føringstilskudd økes. Jeg forutsetter at Innovasjon Norge nå handler så raskt at midlene når de bedriftene som har behov for dem, før det er for sent.

De økte rammene til GIEK har meget stor betydning for fiskerinæringen. Regjeringens generelle tiltak for å øke kreditttilgangen i markedet vil også bidra til å normalisere kredittmarkedet. Det vi vedtar i dag, er krisehjelp i en helt spesiell situasjon. Først når bankene igjen begynner

å fungere, vil fiskerinæringen og andre næringer komme tilbake til en normal situasjon.

Men det er noe vi ikke kan gjøre: Vi kan ikke åpne markeder som stenges eller som svikter. Eksporten av saltfisk i januar ligger 40 pst. under nivået fra samme måned i 2008. Mange bedrifter har lagre fra i fjor – innkjøpt til en høyere pris enn dagens marked er villig til å betale. Og tidligere tiders erfaringer har lært oss at oppbygging av for store lagre også har sin risiko, for ikke å si sin pris. Da kan det hende at det faktisk vil være nyttigere at lagrene bygges seg opp i havet.

Solveig Horne (FrP) [13:57:57]: Denne debatten kan nok sikkert for utenforstående framstå som en budsjettdebatt light, men det er vel og bra at Regjeringen nå endelig har kommet ut av sin høst- og vinterdvale og innsett at det er behov for handling. Regjeringen handler, har vi hørt flere av de rød-grønne representantene si i forskjellige innlegg i salen i dag. Men hvor var de for to måneder siden, da de enkelte fagbudsjettene og budsjettet skulle vedtas? Da sikter jeg spesielt til justissektoren.

Det måtte altså en finanskrisen til for at Regjeringen og justisministeren skulle få øynene opp og se at det var en politikkrisen. Hele høsten gikk både opposisjonen, Fremskrittspartiet og Politiets Fellesforbund ut og sa at det kom til å bli en krise i politiet. For halvannen måned siden sa vi det under budsjettbehandlingen. Da fikk vi høre den samme lekser fra justisministeren: Det er ingen politikkrisen. Neste år – 2009 – kommer til å bli et kjempegodt år for politiet. Da kommer det til å være økt opptak på Politihøgskolen, det kommer til å være økt satsing på sivile stillinger, og ikke minst kommer kriminalomsorgen til å få et stort løft til vedlikehold på fengselsbygg. Regjeringen hadde for halvannen måned siden 10 mill. kr til sivile stillinger. I dag har de 242 mill. kr. Velkommen etter! Det er veldig bra at vi har fått denne pakken, men dette forutså både Fremskrittspartiet og Politiets Fellesforbund høsten 2008.

La oss nå håpe at disse midlene som kommer, blir brukt på den rette måten. Jeg har et lite hjertesukk fra en som jobber administrativt på en politistasjon i dette landet. Han har flere søkere – unge, utdannede politifolk – som nå jobber i sivile yrker på grunn av at de ikke får arbeid i politiet. Derfor spør han fortvilet politistasjonsmesteren: Kan jeg få lov til å bruke disse pengene til å ansette utdannede politifolk? Det håper jeg virkelig at Regjeringen går inn for, at det ikke bare må ansettes sivile i disse stillingene.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [14:00:31]: Vi er nå inne i en svært alvorlig økonomisk situasjon som har store konsekvenser for næringsliv, arbeidsliv og de mange som rammes. Derfor er jeg glad for at vi har en regjering som har håndtert den krevende situasjonen fra første dag.

Vi har fått mye kritikk, spesielt fra Fremskrittspartiet, for ikke å ha brukt mer oljepenger tidligere. Situasjonen vi nå er i, viser at våre vurderinger har vært helt riktige. Nøkternhet tidligere gir rom for offensivitet i dag. Tiltakspakken gir handlingsrom for bank- og finansnæringen og for næringslivet og vil bidra til å motvirke arbeidsledighet.

Regjeringen viser også handlekraft når den legger inn 460 sivile stillinger til politiet i tiltakspakken. Tilleggsbevilgningen på 252 mill. kr vil også bidra til at om lag 280 polititjenestemenn kan frigjøres fra sivile oppgaver som arrestforvaring, transport og grensekontroll og settes inn i operativt politiarbeid.

Jeg besøkte for to uker siden Salten politidistrikt, der politimesteren var glad for å få tilført syv nye stillinger. Dette bidrar til at politimesteren kan bruke politifolk som nå bemanner operasjonssentralen, til etterforskning og aktiv tjeneste.

Over hele landet har vi fått en strøm av positive tilbakemeldinger fra politimestere som uttaler at dette vil lette politihverdagen og bidra til et mer synlig og tilgjengelig politi. Dette er et historisk løft for politiet og mer enn innfrir alle krav om flere stillinger. Opposisjonen, ved Høyre, krevde i Dagbladet for en stund siden at det måtte ansettes 200 nye sivile folk i politiet. Vi ansetter 460.

Politiets Fellesforbund bad oss den 8. desember i fjor om umiddelbart å etablere 200–300 nye sivile stillinger. Vi etablerer 460. Det rød-grønne flertallet tar nå enda et skritt videre i prosessen med å skape mer politikraft i Norge, et arbeid vi påbegynte i 2005. I samtlige budsjetter den rød-grønne regjeringen har lagt fram, har vi økt bevilgningen til politiet, til kriminalomsorgen, til justissektoren, og til tross for det opposisjonen, nå nettopp representert ved representanten Horne, prøver de nå å snakke seg bort fra det faktum at de ikke har lagt inn noen penger til justissektoren i sine forslag til tiltakspakke.

Det største problemet i politiet i dag er den lave bemanningen. Derfor har vi også bl.a. sørget for et rekordhøyt opptak til Politihøgskolen. Det vil sørge for at det i inneværende stortingsperiode vil bli utdannet 1 776 politifolk, dvs. mer enn 600 flere enn i forrige periode.

Ingen andre partier, bortsett fra Kristelig Folkeparti, som har bevilget 10 mill. kroner til Økokrim, har foreslått økte bevilgninger til justissektoren ved behandlingen av tiltakspakken. Jeg er glad for at Regjeringen både tar ansvar for den krevende økonomiske situasjonen vi er i, og viser handlekraft med hensyn til politiet – igjen.

Robert Eriksson (FrP) [14:03:50]: La meg først henvisne til det innlegget jeg holdt tidligere, og beklage hvis det var slik at jeg tydeligvis ble oppfattet feil av statsråden. Jeg beklager altså at statsråden oppfattet det feil. Selvfølgelig er det lov å gi en arbeidstidsreduksjon på 20 pst., men jeg tror både statsråden og de som var i stortingssalen, var smertelig klar over hva som var intensjonen i Fremskrittspartiets forslag, og det som egentlig var poenget i mitt innlegg, nemlig at hvis en permitterer 20 pst., har en i dag ingen rettigheter til dagpenger. Det legger heller ikke den sittende regjeringen opp til at man skal få. Det er klart at det vil ha stor betydning for den enkelte. Tar en utgangspunkt i en som tjener 350 000 kr, og som jobber i fire dager og blir permittert i én dag, er det slik at hvis vedkommende hadde fått beholde 66 pst. i dagpenger for den dagen, utgjør det 46 200 kr. Jeg tror både den arbeidsgiveren og den arbeidstakeren hadde vært svært fornøyd med å ha hatt en slik ordning, et mer fleksibelt reglement, enn

om regningen hadde blitt sendt til arbeidsgiver og arbeidstaker. Men jeg registrerer at den sittende regjeringen synes det er mer fornuftig å sende regningen til arbeidstakerne og til arbeidsgiverne.

Jeg har også lyst til å komme med noen kommentarer til det som representanten Karin Andersen sa. Hvis man går inn på vårt forslag til statsbudsjett og leser innstillingen nøye, og hvis man ser på kapittel 605, har faktisk Fremskrittspartiet totalt for rammen foreslått 707 748 000 mer enn regjeringspartiene. Det at man da fra denne talerstolen driver med en talltriksing og en retorikk som er feilslått, og påstår at vi har redusert denne rammen, tar jeg sterkt avstand fra, for det er ikke tilfellet.

Så har jeg lyst til å påpeke, som både statsråd Andersen og statsministeren var inne på, at det som er det viktigste nå, er å gjøre noe for dem som blir permittert, f.eks. å redusere lønnsplikten til arbeidsgiverne fra ti til fem dager. Det er et av de viktigste grepene, så hvorfor i all verden venter Regjeringen til 1. april med å innføre dette? Hvorfor kan man ikke innføre det på et langt tidligere tidspunkt? Det er nå disse folkene trenger denne hjelpen, og da blir det for meg helt uforståelig at man skyver det ut i tid. Både næringslivet, fagbevegelsen og flere har tatt til orde for at man burde ha fremskyndet det.

Til slutt: Jeg registrerer at man skal gå igjennom situasjonen i Nav. Men det er jo litt merkelig at man skal vente helt til i mars. Det er de som er permittert i dag, og som får beskjed om at de ikke kan få sin søknad behandlet før om to måneder, som trenger hjelp. Det er nå vi trenger folk i Nav til å behandle sakene. Da blir det for meg helt uforståelig at den sittende regjeringen vil vente med en gjennomgang til mars og foreta grep da, noe som mest sannsynlig ikke vil ha effekt før ute i – nettopp – april.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [14:07:17]: Finanskrisa er alvorlig for verden, og ikke minst for enkeltmennesker som får tryggheten revet bort under seg. Samtidig er det, som bl.a. Lundteigen påpekte, to andre kriser som truer, nemlig klimakrisa og matvarekrisa. Alle tre er vedvart i hverandre. Grådighet, overforbruk, overdreven tro på frihandel og incentiver som fremmer kortsiktig risikoatferd, er sentrale stikkord. Skal vi komme oss ut av dette på en måte som sikrer langvarig trygghet for kloden, og langvarig trygghet for alle mennesker på denne jorda – ikke bare de aller mest velstående – må det kraftig kursendring til.

Kriser bærer alltid i seg en kime til noe nytt – og muligheter til å skape positive endringer. Jeg håper inderlig at det er Kristin Halvorsen, ikke Siv Jensen, som skal representere Norge i det avgjørende arbeidet som skal gjøres internasjonalt for å få til nødvendige kursendringer. Magnar Lund Bergo siterte fra Fremskrittspartiets forslag til nytt partiprogram i stad. Da gjaldt det liberalistisk økonomisk politikk. Jeg kan legge til at i dette programmet er det alvorlige formuleringer når det gjelder klima og miljø. Det vil være tragisk – og direkte truende mot jordas framtid – om partier som Fremskrittspartiet får for mye makt i verden. Et par sitater til skrekk og advarsel – for det første:

«Dagens debatt om klimaendringer dreier seg først

og fremst om hvorvidt menneskelig aktivitet bidrar til å fremskynde eller forandre klimaendringenes naturlige gang.»

Og videre:

«Det er viktig å ikke ta forhastede beslutninger om innføring av kostbare tiltak, reguleringer osv. Det er verken tilstrekkelig vitenskapelig grunnlag for, eller positive praktiske konsekvenser av å gjennomføre hastetiltak.»

Debatten internasjonalt handler ikke om hvorvidt klimaet endrer seg som en følge av menneskelig atferd, men om hva vi skal gjøre for å hindre de verste utslagene av klimaendringene. En vente og se-holdning er livsfarlig, ikke minst for verdens fattigste mennesker, de som også rammes hardest både av matvarekrisa og av finanskrisa. I tillegg er det direkte dumt av et land å innta en tilbakeholdning til klimatrusselen – ikke bare av hensyn til andre menneskers like verdi og av hensyn til naturens tålegrenser, men også av hensyn til arbeidsplassene her i landet. Jo tidligere vi omstiller oss fra forurensing til lave utslipp, jo mer robuste og trygge vil norske arbeidsplasser være i framtida. Jo lenger vi venter, jo dyrere blir det å ordne opp i fortidas synder – og jo verre vil konsekvensene bli for oss alle sammen. Det er derfor bra at Regjeringas tiltakspakke er så spekket med grønne tiltak som den er. Satsing på jernbane, dobling av bevilgningene til gang- og sykkelveier, kraftig styrking av Enova og satsing på energieffektivisering, er eksempler, så også økningen til klimainformasjonsarbeid, Transnova og bioenergi. Både økonomisk og miljø- og ressursmessig er det enormt å spare på energiøkonomisering og -effektivisering. Naturvernforbundet har regnet ut at Norge kan frigjøre 15 TWh strøm fra bygg, og at investeringer i moderne belysning kan gi innsparte kostnader tilsvarende 4 milliarder kr. Redusert strømforbruk kan frigjøre strøm som i sin tur kan erstatte energikilder med store utslipp. Det er derfor viktig at grønn energiomlegging, inkludert sparing, har et sterkt fokus i tiltakspakka fra Regjeringa.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [14:10:42]: Tiltakspakken har eit dystert bakteppe. Samtidig gjev tiltakspakken ei heilt spesiell moglegheit for mange kommunar og fylkeskommunar til å sørgja for vedlikehaldsoppgåver som dei har sett seg nøydd til å forsømme.

For det fyrste får jo alle del i dei fire milliardane til vedlikehaldstilskot. Eg registrerer òg at dei er glade for den kombinasjonen som no blir mogleg med frie inntekter, slik at ein kan nytta seg av dei ulike andre ordningane som her ligg i pakken. Til saman gjev dette eit heilt spesielt høve til å kopla oppgåver med ledige hender. Eg tenkjer på moglegheit til å utnytta den utvida rentekompensasjonsordninga som har vore mykje etterspurd, både til skular og symjebasseng, og til kyrkjer. Eg tenkjer på investeringstilskotet til omsorgs-, bustads- og sjukeheimsplassar – der er det altså no rom for tilskot til 2 500 til saman, budsjettet inkludert – og til lærarplassar. Og lat meg nemna heilt spesielt utleigebustadene. No er det altså til saman tilskot til 3 000 utleigebustader i budsjettet og i denne pakken, og det er tilskot til 1 000 fleire enn det

var dei tre føregåande åra til saman. Det fortel både at dei kommunane som no verkeleg har eit engasjement for å få sine i hus, har moglegheit, og det fortel òg at dei kommunane som til no ikkje har ein bustadsosial handlingsplan, må skunda seg å få det på plass.

Bygg står for 40 pst. av CO₂-utsleppa. Her er det òg eit høve til å sørgja for å få energiøkonomisering og lågare utgifter på plass. Likeins er det eit stort behov for meir universell utforming, altså betre tilgjengelegheit – det er det òg høve til no.

Så har det vore ein god del spørsmål rundt kva desse midlane eigentleg kan brukast til. Eg er glad for at finanskomiteen har gjeve denne saka så rask behandling, og eg frå mi side skal no sørgja for at det går eit rundskriv ut allreie komande veke, slik at det blir avklart om midlane kan brukast, for det er romslegheit på det feltet, og likeins korleis rapporteringa skal gå frå kommunane inn til fylkesmannen, og frå fylkeskommunane direkte til departementet.

Øyvind Korsberg (FrP) [14:14:03]: Det var representanten Steinar Gullvågs innlegg som gjorde at jeg føler et behov for å ta ordet på nytt i denne debatten.

Representanten Gullvåg viste til at det som blir vedtatt nå i dag, skulle løse alle problemene for norsk fiskerinæring, og at Korsberg ikke hadde fått dette med seg.

Jeg har bare lyst til å sitere fra en pressemelding som Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening har sendt ut i dag – overskriften på den pressemeldingen er «Helga ikke i mål»:

«Tiltak som garanti for driftskreditt, obligasjonsordninger og garantier via salgslagene er selvsagt positive i disse krisetider. Problemet er at regjeringen ennå ikke har levert der hvor problemene er størst. Vi savner fortsatt en eksportfinansiering på sjømat slik andre næringer har fått av regjeringen. Dette har vi tatt opp med departementet en rekke ganger, og det er viktig at man nå fortsatt arbeider aktivt og konstruktivt med dette, sier Ystmark som er direktør for næringsutvikling i FHL.»

Det er med andre ord noen som faktisk ser at det er en krise i fiskerinæringen. At fiskeripolitisk talsmann i Arbeiderpartiet ikke har sett det, overrasker meg for så vidt ikke, for det er faktisk ikke så mange konstruktive bidrag som har kommet fra den kanten. At Regjeringen heller ikke har kommet med løsninger, synes jeg er ganske trist, men egentlig ikke noe særlig overraskende, for på et møte i Bergen for noen dager siden kom statsråd Helga Pedersen med forslag om å doble den lovpålagte eksportavgiften for hvitfisk. I en tid da næringen er i en krise, kommer hun med tiltak for ytterligere å øke belastningen for hvitfisknæringen! Det er så feil som det går an. Det vitner også om at representanten Steinar Gullvåg ikke er alene om ikke å ha skjönt situasjonen for fiskerinæringen. Det har altså heller ikke statsråd Helga Pedersen. Det er trist!

Karin Andersen (SV) [14:16:26]: Representanten Robert Eriksson fra Fremskrittspartiet forsøker å underslå at Fremskrittspartiet har kuttet grovt i budsjettet som skal

gi flere ansatte i Nav, som kan hjelpe folk i en vanskelig situasjon. Når jeg påviser dette, forsøker han å antyde at det er «talltriksing». Slik snakker vel den som vet ganske mye om det sjøl. For vi kan regne. Fremskrittspartiet har i sitt budsjett riktignok en økning på dette kapitlet, men det kommer av at man har gjort en rokering når det gjelder de utgiftene som skal gå til helserefusjonsområdet, som Fremskrittspartiet ikke vil plassere der flertallet har plassert det. Det er altså 339,7 mill. kr som Fremskrittspartiet har flyttet fra denne posten. Det betyr at hvis man legger sammen disse tallene, er det 260 mill. kr som hver dag kuttes i Navs budsjett til stillinger og ikke minst til opplæring i denne etaten – og det er jo nå kjempeviktig at folk som jobber i denne etaten, får opplæring. Det er en krevende jobb de står overfor, og noe av det vi vet, er jo at det trengs mer kompetanse og mer opplæring. Ikke minst trengs disse stillingene. Hvis vi bruker de samme tallene som Regjeringen har brukt når den har økt antall stillinger til Nav i tiltakspakken, vil det med Fremskrittspartiets opplegg for Nav gjennom de to siste åra være et kutt på langt over 1 000 stillinger.

Jeg vil si at det er et opplegg for det komplette kaos for arbeidsledige og pensjonister og for dem som jobber i Nav. Jeg synes at Fremskrittspartiet kunne være voksne nok til å innrømme dette. Det står svart på hvitt i budsjettet at disse pengene er flyttet, og det gir et kutt på denne posten, omtrent som jeg sier. I fjor turte Fremskrittspartiet å vise fram disse kuttene sine. I år har de ikke engang vært modige nok til å vise fram det de kutter. Jeg synes det er ganske oppsiktsvekkende for et parti som har penger til omtrent alt mellom himmel og jord ellers, at de har sett seg nødt til å gå løs på denne etaten i en så vanskelig situasjon som den er i. Men jeg skjønner jo at de trekker seg nå og helst vil at folk ikke skal vite om det. Men jeg tror folk bør merke seg at Fremskrittspartiet har en politikk som går ut på at Nav ville ha vært i en helt umulig situasjon nå som situasjonen på arbeidsmarkedet har forverret seg.

Torbjørn Hansen (H) [14:19:30]: Jeg får vel takke spesielt for å få ordet i denne debatten!*

Finanskrisen kommer utenfra og skyldes ikke særnorske forhold. For det politiske miljøet i Norge er det heldigvis naturlig å stå sammen og jobbe på tvers av partigrensene for å finne løsninger som hindrer unødvendige tap av arbeidsplasser og virksomhet.

Høyre har likevel med god grunn kritisert Regjeringen for å ha en ideologisk slagside i valg av virkemidler og en manglende handlekraft, særlig i budsjettbehandlingen i fjor høst.

Jeg vil minne om at det eneste direkte budsjetttiltaket som tusenvis av bedrifter faktisk får av Regjeringen, er skatteøkning. Bedrifter med overskudd i 2008 og som ikke har store maskininvesteringer, og dem er det faktisk tusenvis av, merker at Regjeringen i 2009 mente at det var perfekt timing å øke formuesskatten på arbeidende kapital.

Det er også en god anledning til å minne regjeringspartiene om at vi snart har bak oss fire år som er tapt i

*Torbjørn Hansen ble to ganger forbigått på talerlisten

næringspolitikken. Handlingsregelen skulle gitt mer penger til vekstfremmende skattelettelser, til investeringer i kunnskap og infrastruktur. Tvert imot har Regjeringen svekket konkurransevnen hvert eneste år. Det merker arbeidstakerne i dagens situasjon.

Som flere har vært inne på, er fiskerinæringen spesielt hardt rammet av finanskrisen. Fiskerinæringen er særdeles viktig i deler av landet som ikke har det bredeste næringsgrunnlaget. Konsekvensen av permitteringer og oppsigelser på små steder langs kysten er tyngre enn i områder hvor omstillingsevnen er bedre. Derfor er vi mange som har lurt på hvor det ble av Regjeringens tiltak for fiskerinæringen. I saken vi behandler i dag, glimret tiltak for fiskerinæringen med sitt fravær. Mange i næringen og langs kysten har opplevd en rimelig underlig mangel på oppmerksomhet fra Regjeringen når det gjelder fiskerinæringens spesielle utfordringer.

Høyre har derfor gått hardt ut for akkurat denne næringen. Vi har fremmet samtlige forslag som er spilt inn fra næringens største organisasjoner. På tampen av behandlingen av denne saken, så sent som 6. februar, kom Regjeringen omsider på banen og laget en egen garantiordning for fiskerinæringen. Høyre støtter dette, men i tillegg vil vi øke trykket på markedsføring av fisk og føringstilskuddet som et midlertidig krisetiltak.

Jeg er enig med representanten Bendiks H. Arnesen fra Arbeiderpartiet i at bruk av penger på markedsføring av fisk er et godt tiltak i disse dager. Her vil han finne et forslag fra Høyre om å bruke 25 mill. kr mer til markedsføring av fisk. Høyre har også fanget opp at fiskere trenger støtte for å få levert fisk til mottak som faktisk holder åpent, men som ligger et stykke unna. Derfor vil Regjeringens fiskeripolitikere se noe så uvanlig som et forslag fra Høyre om ekstrapenger til føringstilskudd på 10 mill. kr. Disse små, men viktige ekstrebevilgningene mener jeg også regjeringspartiene kunne hatt engasjement nok til å gå inn på.

Regjeringen må følge bedre med på fiskerinæringen i tiden vi har foran oss. Vi må bruke de tiltak som er mulig for å begrense krisen langs kysten og få dempet trykket av den internasjonale finanskrisen mot fiskerinæringen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [14:22:49]: Representanten Thorkildsen fra SV følte behov for å spre edder og galle over Fremskrittspartiet også i denne debatten og går som vanlig korstog mot alle som ikke prater om klimaet på samme måte som SV. Innlegget hennes preges som vanlig av dommedagsscenarioer rundt klimakonsekvenser. I stedet for å bruke mye tid på å snakke om det som er gode, fornuftige tilnærminger for å kutte CO₂-utslipp, brukte hun mye av tiden til å fortelle hvor fælt Fremskrittspartiet er, som ikke tenker som SV. Hun ignorerer på den måten det betydelige grønne innslaget i Fremskrittspartiets alternative krisepakke.

Hvis en ser vekk fra retorikken, ville en sett at effekten av de forslagene Fremskrittspartiet har innenfor energi, innenfor fornybare tiltak og innenfor infrastruktur, ville gitt større klimaeffekt, langt lavere CO₂-utslipp, enn det en kan se i Regjeringens krisepakke. Fremskrittspartiet fore-

slår at vi skal gi garantier til alle som ønsker å satse på fornybar energi om at vi skal få grønne sertifikater når det systemet kommer i gang. Det vil fjerne den usikkerheten som i dag eksisterer når det gjelder de rammevilkår fornybar energi-bransjen har, og som har ført til at mange prosjekter i dag har blitt utsatt. Regjeringen må svare på hvorfor det ikke er blitt igangsatt et eneste nytt vindkraftprosjekt under den rød-grønne regjeringen til tross for all retorikk. Regjeringen må svare på hvorfor alle bransjeorganisasjoner i kraftsektoren mener at den ikke leverer som forventet, og at en dermed ikke får realisert mange av de prosjektene som ligger der.

Fremskrittspartiet ønsker å innføre en grunn avskrivningsregel for fornybar energi-investeringer, som gjør at en kan skrive av 30 pst. av kostnadene de første fire årene. Jeg ser ikke at Regjeringen har gjort det samme, men Energibedriftenes landsforening sier at det vil gi en betydelig investering i fornybar energi.

Vi ønsker å utvide Enovas program til å likebehandle alle teknologier, som vil gjøre at vi får mye mer igjen for de pengene vi bruker til Enova. Regjeringen bevilger mer penger til Enova – det er ikke særlig kontroversielt. Vi ser altså at de bevilger penger til program som i dag ikke klarer å bruke opp pengene de allerede har fått. Det er nødvendigvis ikke veldig effektivt.

Jeg registrerer at SV, og Regjeringen, ikke har med vannkraft som et viktig tiltak for fornybar energi. Det nevnes ikke med ett ord i krisepakken, til tross for at det er den beste og mest miljøvennlige kraftproduksjonen vi har.

Innenfor enøk snakker Regjeringen mye om at den skal bruke krisepakken til energieffektivisering, men det ligger altså ingen krav fra Regjeringen om at dette skal gjennomføres for å utløse tilskudd til kommunene. Det ønsker Fremskrittspartiet, og vi vil faktisk bruke skattesystemet for å gi stimulans til å bruke energieffektivisering i denne pakken. Der får vi altså ingen støtte, og da synes jeg SV heller skal begynne å snakke om hvilke tiltak som er gode, enn bare å snakke om temaet og skylde på alle andre når de ikke får det til selv.

Presidenten: Robert Eriksson har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Robert Eriksson (FrP) [14:26:03]: Jeg skjønner godt at det passer SVs bilde svært dårlig at vi totalt har bevilget mer penger enn hva den sittende regjeringen har gjort.

Da Karin Andersen gikk gjennom dette, unnlot hun bl.a. å nevne at vi har laget en egen, ny post for reaktivisering av uføretrygdene, hun unnlot å nevne at vi bruker mye penger på andre typer tiltak innenfor Nav – så hun burde jo tatt med seg hele regnestykket til slutt.

Ut fra sykmeldingsstatistikken utgjør sykmeldte i Nav i dag over 1 000 årsverk. Fremskrittspartiet mener at det er effektiviseringspotensial der. Ja, vi ønsker å sette inn tiltak slik at folk er på jobben og behandler søknader. Jeg tror at mange av brukerne i dag ville vært fornøyd med at folk i Nav-systemet hadde behandlet søknader i stedet for å være sykmeldt. Sykefraværsprosenten er langt

høyere i Nav enn den er i offentlig sektor ellers, og da mener jeg det bør være riktig å fokusere på det. Men det er tydelig at SV heller ønsker at disse folkene skal være sykmeldte.

Karin Andersen (SV) [14:27:22]: Ja, det hadde vært veldig fint hvis sykefraværet i Nav hadde gått ned, men det er vel neppe realistisk hvis det blir 1 200–1 300 færre ansatte i Nav framover enn hva det er i dag. Det ville være realiteten med Fremskrittspartiets budsjett. De flytter altså helserefusjonene fra Helsedirektoratet – 339 mill. kr – over til Arbeids- og velferdsetaten, og kommer ut i pluss med bare 79 mill. kr. Det betyr at 260 mill. kr er borte. Det er stillinger i Nav, det er stillinger som Nav trenger, ikke minst for at de ansatte der skal kunne lære seg den nye jobben sin, som er krevende, og for at de skal kunne få en arbeidsdag som gjør at de ikke blir sykmeldt. Jeg er i hvert fall glad for at Fremskrittspartiet nå innrømmer at de gjør dette.

Når de i tillegg sier at de har tenkt å legge enda flere oppgaver på denne etaten – færre ansatte og mange flere oppgaver – tror jeg at resultatet ikke vil bli færre sykmeldte, men enda flere sykmeldte og det komplette kaos i Nav. Det mener jeg at folk bør få greie på.

Så er det én ting jeg har behov for å si, knyttet til tiltakspakken og de midlene som nå er lagt inn for opprusting av bygg og anlegg – også på samferdselssektoren. Det legges inn krav til energieffektivitet, og de tiltak vi nå setter i gang, må fylle miljø- og klimakrav.

Men det er én ting til som det er viktig å huske på, og det må alle bidra til og hjelpe til med. Det er krav til tilgjengelighet. Veldig mye av det vi bygger, bygges slik at personer med ulike typer funksjonsnedsettelse ikke kan bruke løsningene. Nå har vi fått en ny lov som gjelder fra 1. januar i år, mot diskriminering og for tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse. Alle disse endringene i plan- og bygningsloven er ikke på plass ennå, men alt som bygges nytt, skal være tilgjengelig. I alt kommunene gjør nå, og i alt staten gjør nå, må man – uavhengig av om man har et eksplisitt krav på seg til at det er fulle ombygninger osv. – ta hensyn til dette. Vi har bygd, og vi har brukt så forferdelig mange offentlige kroner på å bygge løsninger som er helt ubrukelige for store deler av befolkningen. Nå er vi nødt til å bruke hver eneste krone til å skaffe fram løsninger som er tilgjengelige, og som ikke er slik at vi må bruke millioner, for ikke å si milliarder, av kroner i senere år for å rette dette opp igjen.

Det er en gyllen sjanse til å spare penger ved å spare strøm og til å spare store utgifter ved å gjøre samfunnet like brukbart for alle innbyggerne, med de pengene som nå er bevilget i denne tiltakspakken.

Thorbjørn Jagland hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1 og 2.

(Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering, sa
presidenten: Før Stortinget går til votering, vil statsråd Kristin Halvorsen overbringe 1 kgl. proposisjon.

Statsråd Kristin Halvorsen overbrakte 1 kgl. proposisjon (se under Referat).

Presidenten: Stortinget skal så votere i sakene nr. 1 og 2.

Reidar Sandal (A) [14:37:37]: Under debatten har Ulf Leirstein på vegne av Framstegspartiet fremma eit forslag, nr. 72, som gjeld situasjonen i Nav.

Eg vil på bakgrunn av det som statsministeren sa i Stortinget tidlegare i dag, oppmode om at dette forslaget blir sendt over til Regjeringa utan realitetsvotering. Dersom denne oppmodinga ikkje skulle bli akseptert, vil eg tilrå representantane frå regjeringspartia – og så mange andre som mogleg – å røyste mot forslaget.

Ulf Leirstein (FrP) [14:38:36]: Nå ble jo skjebnen til forslaget relativt avklart, men Fremskrittspartiet ønsker likevel å opprettholde forslaget og få votert over det. Det gir klare signaler for å løse en del av utfordringene i Nav, og det kunne vi få avklart i dag, framfor å måtte vente til en sak fra Regjeringen kommer om noen uker, som skal til vanlig stortingsbehandling.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Presidenten foreslår at finansministerens redegjørelse i Stortingets møte 26. januar 2009 om tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen vedlegges protokollen.

– Det anses vedtatt.

Votering i sak nr. 2

Under debatten er det satt fram 72 forslag. Det er

- forslagene nr. 1–9, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 10, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 11–25, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 26–29, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 30–51 og 72, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 52–55, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 56 og 57, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Venstre
- forslagene nr. 58–63, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
- forslag nr. 64, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre

- forslagene nr. 65–69, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti
  - forslagene nr. 70 og 71, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre
- Forslagene nr. 1–71 er inntatt på sidene 99–108 i innstillingen, mens nr. 72 er omdelt i salen.

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 70 og 71, fra Venstre.

Forslag nr. 70 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 15 963 827 000 til kr 16 130 027 000	166 200 000
950	95	Forvaltning av statlig eierskap (NY) Aksjekapital Argentum AS, bevilges med	1 500 000 000
2425	1	Klimatek (NY) Driftsutgifter, bevilges med	20 000 000
2425	51	Klimatek (NY) Tapsfond, bevilges med	125 000 000
2425	91	Klimatek (NY) Investeringskapital, bevilges med	500 000 000
2445	24	Statsbygg Driftsresultat	
		1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning	1 366 802 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000
		Sum	-337 656 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Felleskatt, nedsettes med ..... fra kr 157 500 000 000 til kr 147 980 000 000	9 520 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 127 300 000 000 til kr 126 990 000 000»	310 000 000

Forslag nr. 71 lyder:

«I Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring:

I

Ny bokstav n skal lyde:

- n. Arbeidsgiveravgift for lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, betales med halvparten av de satser som ellers gjelder. Satsene avrundes oppad til nærmeste tidel.

II

Endringen under II gjelder for alle lærlinger for avgiftsgrunnlag opptjent fra og med 1. april 2009.»

Votering:

Forslagene fra Venstre ble med 91 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.40.30)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 65–69, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 65 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440	1	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med ..... fra kr 7 978 287 000 til kr 8 177 287 000	199 000 000
576	61	Vedlikehold og rehabilitering (NY) Vedlikehold og rehabilitering kirkebygg, bevilges med	300 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
582	61	Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 105 400 000 til kr 177 400 000	72 000 000
1330	75	Særskilte transporttiltak (NY) Miljøbilpremie, bevilges med	125 000 000
1350	30	Jernbaneverket Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med ... fra kr 3 199 100 000 til kr 3 682 100 000	486 000 000
1825	50	Omlagging av energibruk og energiproduksjon Overføring til Energifondet, forhøyes med	3 190 000 000
2421	70	Innovasjon Norge Bedriftsutvikling og administrasjon, forhøyes med	160 000 000
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	64 400 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Felleskatt, nedsettes med	9 335 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	265 000 000

Forslag nr. 66 lyder:

«I Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring:

I

Ny bokstav n skal lyde:

n. Arbeidsgiveravgift for lærling som det ytes tilskudd for etter forskrift til opplæringslova 23. juni 2006 § 11-4, betales med halvparten av de satsene som ellers gjelder. Satsene avrundes oppad til nærmeste tidel.

II

Endringen under I gjelder for avgiftsgrunnlag opp-
tjent fra og med 1. april 2009.»

Forslag nr. 67 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å la landbruket få anledning til å søke om investeringstilskudd fra de kommunale næringsfondene på lik linje med næringslivet ellers.»

Forslag nr. 68 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere behov for, og fremme forslag om, økning av Innovasjon Norges landbruksrettede tilskuddsordninger, i forbindelse med fremleggelsen av Revidert nasjonalbudsjett for 2009.»

Forslag nr. 69 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 vurdere å supplere ord-

ningene i Enova med en enkel tilskuddsordning rettet mot kommuner og private bygg, som har til formål å fremme etterisolering i eksisterende bygningsmasse.»

Presidenten gjør oppmerksom på at det er en feil i innstillingen ved at kap. 1330 under forslag nr. 65, fra Kristelig Folkeparti, skulle vært ført opp som et felles forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Det blir derfor først votert separat over kap. 1330 under forslag nr. 65, slik at Høyre får anledning til å stemme for forslaget.

Voteringstavlene viste at det var avgitt 84 stemmer mot forslaget og 14 stemmer for.
(Voteringsutskrift kl. 14.41.20)

Presidenten: Vi tar denne voteringen på ny – det gjelder kap. 1330 under forslag nr. 65.

Votering:

Forslaget fra – i henhold til rettelsen – Høyre og Kristelig Folkeparti til kap. 1330 ble med 77 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.41.51)

Presidenten: Det voteses så over de resterende kapitler under forslag nr. 65 og forslagene nr. 66–69, fra Kristelig Folkeparti.

Votering:

De resterende kapitler under forslag nr. 65 og forslagene nr. 66–69, fra Kristelig Folkeparti, ble med 91 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.12)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 64, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med ..... fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000»	60 000 000

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 84 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.32)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 58–63, fra Høyre.

Forslag nr. 58 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
257	21	Program for basiskompetanse i arbeidslivet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 38 570 000 til kr 138 570 000	100 000 000
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 15 963 827 000 til kr 16 238 827 000	275 000 000
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 15 963 827 000 til kr 16 065 027 000	101 200 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 157 500 000 000 til kr 146 588 000 000	10 912 000 000
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med ..... fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000	60 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 127 300 000 000 til kr 126 680 000 000»	620 000 000

Forslag nr. 59 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 legge frem en bredere vurdering av behovet og virkningene av en midlertidig reduksjon i arbeidsgiveravgiften for den private sektor.»

Forslag nr. 60 lyder:

«Stortingets skattevedtak for 2009 endres slik at øvre grense for minstefradrag i lønnsinntekt settes til kr 73 850.»

Forslag nr. 61 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre et unntak for prosjekter som er ferdig prosjektert for å unngå at prosjektene blir dyrere og mer forsinket enn nødvendig.»

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme E39 Rådalen (Bergen)–Svegatjørn (Os) som OPS-prosjekt.»

Forslag nr. 63 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme rv 7 Sokna (Ringerike)–Ørgenvika (Krødsherad) som OPS-prosjekt.»

Votering:

Forslagene fra Høyre ble med 84 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.47)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 56 og 57, fra Høyre og Venstre.

Forslag nr. 56 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
582	60	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 930 000 000 til kr 1 020 000 000	90 000 000
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 162 220 000 til kr 6 912 220 000	750 000 000
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 13 088 074 000 til kr 12 888 074 000	200 000 000
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 103 000 000 til kr 5 175 100 000»	72 100 000

Forslag nr. 57 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fordele kompensasjonen for redusert skatteinntekt i 2009 etter faktisk skatteinngang i 2008.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 79 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.09)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 52–55, fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 52 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 med en vurdering og et eventuelt forslag om et midlertidig fritak for formuesskatt på arbeidende kapital, avgrenset slik at det primært skjermer små og mellomstore familiebedrifter.»

Forslag nr. 53 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forberede innføringen av et system med en utbetaling av miljøbilpremie på 25 000 kroner til alle som kjøper nye biler med CO₂-utslipp lavere enn 120 g/km, med virkning fra 1. juli

2009, og fremme forslag om dette i forbindelse med fremleggelsen av Revidert nasjonalbudsjett for 2009.»

Forslag nr. 54 lyder:

«*Tilsagnsfullmakt*

Regjeringen gis anledning til å øke tilsagnene til nye idrettsbygg og rehabilitering fra 250 mill. kroner til 600 mill. kroner innenfor de fastsatte retningslinjene.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at også private tilbydere kan benytte seg av midlene som er satt av til oppgraderinger og vedlikehold av bygningsmasse fordelt gjennom helseforetakene.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.30)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 30–51, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 30 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
270	75	Studium i utlandet og sosiale formål for studenter Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 220 816 000 til kr 320 816 000	100 000 000
271	50	Universiteter Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 7 388 211 000 til kr 7 606 211 000	218 000 000
272	50	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 579 327 000 til kr 596 327 000	17 000 000
272	70	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 102 076 000 til kr 106 076 000	4 000 000
275	50	Høyskoler Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 5 112 563 000 til kr 5 264 563 000	152 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
275	70	Høyskoler Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 290 419 000 til kr 299 419 000	9 000 000
281	45	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 15 100 000 til kr 265 100 000	250 000 000
281	80	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (NY) Omstillingsmidler, bevilges med	25 000 000
281	81	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (NY) Kritisk vedlikehold ved universiteter og høyskoler, bevilges med	500 000 000
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 233 300 000 til kr 1 615 800 000	382 500 000
1320	30	Statens vegvesen: Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31, post 60 og post 72</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 440 900 000 til kr 8 790 900 000	2 350 000 000
1320	72	Statens vegvesen Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 776 000 000 til kr 2 776 000 000	1 000 000 000
1320	80	Statens vegvesen (NY) Vedlikehold og oppgradering av fylkesveinettet, bevilges med	1 500 000 000
1360	60	(NY) Kompensasjon renter og avdrag, infrastruktur (NY) Kompensasjon renter og avdrag, 10 mrd. kroner til infrastruktur, bevilges med	400 000 000
1441	75	Statens forurensningstilsyn Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 166 320 000 til kr 616 320 000	450 000 000
1560	50	Spesielle IKT-tiltak (NY) Bredbånd, <i>kan overføres</i> , bevilges med	250 000 000
2421	71	Innovasjon Norge Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .... fra kr 380 000 000 til kr 580 000 000	200 000 000
2421	72	Innovasjon Norge Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 265 000 000 til kr 415 000 000	150 000 000
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 103 000 000 til kr 5 233 000 000	130 000 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Felleskatt, nedsettes med ..... fra kr 157 500 000 000 til kr 142 250 000 000	15 250 000 000
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med ..... fra kr 2 200 000 000 til kr 2 120 000 000	80 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 127 300 000 000 til kr 125 500 000 000»	1 800 000 000

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 vurdere etableringen av et midlertidig konjunkturfond for bedrifter der beskatningen kan utsettes inntil tre år og motregnes eventuelt fremtidig underskudd.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 legge frem forslag om å innføre skattefradrag for oppussing/ENØK-tiltak i hjemmet.»

Forslag nr. 33 lyder:

«A

Fra 1. januar gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om skatt for inntektsåret 2009:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt etter skattelovens § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 83 000 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 76 000 kroner.

B

Fra 1. januar gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter mv. til folketrygden for 2009:

§ 1 ny bokstav o og p skal lyde:

o. For arbeidstakere som fyller 62 år i 2009 og eldre reduseres arbeidsgiveravgiften med 4 prosentpoeng.

p. For lærlinger er satsen 0 prosent.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innføre nøytral statlig merverdiavgiftsordning, samt tilnærme regelverket for kommunal regnskapsføring de ordinære regnskapsregler.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere tiltak som statlig garanti for utvidelse av kredittiden fra salgslagene, samt å styrke eksportgarantiene, med bakgrunn i at dagens markedsituasjon for fiskerinæringen medfører økte lagre.»

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sette ned et hurtigarbeidende utvalg – NOU – med sikte på å utarbeide et forslag til permanent regelverk for permitteringsreglene som fanger opp både konjunktur- og sesonghensyn, og legge dette frem senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009.»

Forslag nr. 37 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre nye regler for betaling av fakturaer i offentlig sektor, slik at offentlige aktører må betale regninger til private bedrifter innen 30 dager. Offentlige kontrakter må endres slik at dette kan effektueres raskt.»

Forslag nr. 38 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om skattefradrag for ENØK-tiltak på for personlige skatteyttere (privatpersoner).»

Forslag nr. 39 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre ENØK-program i offentlige bygg.»

Forslag nr. 40 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen øke støtten til skogsbilveibygging og styrke skogfondsordningen.»

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen stimulere til bedre utnyttelse av restvirke til bioenergi.»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om at inntekt av skog kan føres som kapitalinntekt, ikke lønnsinntekt.»

Forslag nr. 43 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre en industrikraftmodell basert på den franske løsningen. Det vil sikre kraft til selvkost for industri, noe som styrker konkurranseevnen.»

Forslag nr. 44 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere endringer i skatteregimet/konsesjonsregler for å stimulere til produksjon på småfelt.»

Forslag nr. 45 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tilrettelegge for at det bygges flere park'n-ride-stasjoner ved innfartsårer til byene.»

Forslag nr. 46 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette arbeid for å bygge flere ladestasjoner for elbiler.»

Forslag nr. 47 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen bedre avskrivningsregler for vern av kulturminner.»

Forslag nr. 48 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tilrettelegge for oppgradering av alle offentlige kulturminner bestående av bygg med overrislingsanlegg.»

Forslag nr. 49 lyder:

«*Garantifullmakter*

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 700 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 840 mill. kroner.»

Forslag nr. 50 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om tiltak slik at Eksportutvalget for fisk kan intensivere sitt markedsarbeid for 2009.»

Forslag nr. 51 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere å fremme forslag om tiltak som statlig garanti for utvidelse av kredittiden fra salgslagene samt å styrke eksportgarantier.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.43.57)

Presidenten: Det voteses så over forslag nr. 72, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette de nødvendige tiltak overfor Nav slik at man kan oppheve dagens ansettelsesstopp, i blant annet Oslo, og at det legges til rette for et tett samarbeid med de private vikarbyråe-

ne hvor man tar i bruk den ledige kapasiteten de kan tilby for å få redusert saksbehandlingstiden. Dette for å sikre at mottakere av trykdytelse får den ytelsen de har krav på til rett tid.»

Presidenten vil gjøre oppmerksom på at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre støtter forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 52 mot 46 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.44.38)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 26–29, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 26 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271	50	Universiteter Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 7 388 211 000 til kr 7 724 211 000	336 000 000
272	50	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 579 327 000 til kr 590 327 000	11 000 000
272	70	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 102 076 000 til kr 105 076 000	3 000 000
275	50	Høyskoler Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 5 112 563 000 til kr 5 206 563 000	94 000 000
275	70	Høyskoler Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 290 419 000 til kr 296 419 000	6 000 000
5605	80	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med ..... fra kr 6 942 800 000 til kr 6 492 800 000»	450 000 000

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 vurdere og eventuelt legge frem et forslag om opprettelsen av et bedriftenes konjunkturfond som gir bedriftene anledning til å sette av hele, eller deler av overskuddet fra 2008 slik at det ikke kommer til beskatning i 2009, men at skatten kan skyves ett til tre år fremover.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om midlertidig å legge til rette for at regelverket for dagpenger kan praktiseres på en fleksibel måte i forhold til deltidspenning, slik at det åpnes for rett til dagpenger ved 20 prosent penning.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med et opplegg for anleggsbidrag for fremføring av elektrisk kraft i distriktene senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009.»

Votering:

Forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 72 mot 26 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 14.44.59)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 11–25, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 vurdere de forslag som er kommet fra rederinæringen, slik at utsatt innbetaling av skattekreditter fra overgangsordningen for rederier kan skyves frem inntil 5 år i tid regnet fra 2007 og at miljøandelen av skattekreditten også kan vurderes forhøyet.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å styrke Konkurransetilsynets stilling ved at dagens muligheter for politisk overprøving av tilsynet avvikles. Konkurransetilsynet gis effektiv håndhevelsesmyndighet overfor offentlig forvaltningsvirksomhet som tilsi-desetter konkurransen i markedet.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer en effektiv håndheving av forbudet mot kryssubsidiering, ettersom dette som er en utfordring når kommunale enheter eller foretak deltar i konkurranse om eksterne kontrakter.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre tiltak slik at Eksportutvalget for fisk kan intensivere sitt markeds-

arbeid for 2009, med sikte på å sikre en fortsatt god markedssituasjon for sjømateksporten.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi garantier om å innføre en grønn sertifikatordning snarest, og hvor alle nye fornybarprosjekt garanteres inkludert fra 1. januar 2004.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi garantier om at småkraftverk inkluderes i en grønn sertifikat-ordning.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen bedre avskrivningsreglene for kraftprosjekt, for eksempel ved grønne avskrivninger.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen inntil grønne sertifikater innføres, sikre at alle prosjekter innen fornybare energi og ENØK-tiltak i industriskala likebehandles med tanke på støtte fra Enova.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremskynde konsesjonsbehandling for større kraftverkskonsesjoner hos NVE (oppgraderinger, pumpekraftverk etc.)»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forenkle konsesjonsbehandling av modernisering og kapasitetsutvidelse av eksisterende kraftverk hvis disse ikke medfører naturinngrep.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen overføre konsesjonsbehandlingen av småkraft til kommunene.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen øke avskrivingsatts for investering i ENØK-tiltak – fra 10 prosent til 20 prosent.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen harmonisere Norske

kvoteregler for CO₂ med EU fra 2013. Det reduserer økonomisk risiko for aktørene og stimulerer til norsk FoU innen miljøteknologi.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tildele mer attraktivt leteareal i neste konsesjonsrunde på sokkelen, samt opprettholde tempoet i tildelingene.»

Forslag nr. 25 lyder

«Stortinget ber Regjeringen fremskynde behandlingen av Goliat-prosjektet.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 65 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.45.19)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 10, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppheve kostnadsrammen for bygging av studentboliger.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 57 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.45.35)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–9, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslag nr. 1 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
928	71	(NYTT) Skattefunn – ulønnet arbeidsinnsats (NY) Tilskudd, bevilges med	40 000 000
1050	75	Diverse fiskeriformål Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
2415	75	Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	45 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 64 000 000	
		fra kr 75 000 000 til kr 120 000 000»	

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 dersom skatteinngangen i kommunene går ytterligere ned sammenlignet med dagens prognose.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre ordningen hvor kommunene får beholde en andel av selskapsskatten, og at dette gjelder fra og med 1. januar 2010.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å iverksette en dugnad hos de statlige klage- og ankeinstansene slik at prosjekter som ellers er klare til å igangsettes kan få sin status klargjort.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeids-

giverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for å endre Eksportfinansordningen slik at også sjømatnæringen kan gjøre seg nytte av denne, og om nødvendig fremme egen sak for Stortinget om dette.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at GIEKs kredittforsikring innenfor de økte rammene får dekket bortfall av reassuranse.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at Innovasjon Norge innenfor eksisterende retningslinjer benytter seg av risikofordeling med 75 prosent statlig risiko, slik at finanskrisens virkninger for fiskerinæringen reduseres.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen så snart som mulig komme tilbake til Stortinget med en situasjonsbeskri-

velse og en vurdering av fiskerinæringens behov i lys av finanskrisen for å sikre norske arbeidsplasser og verdier.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 52 mot 46 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.45.54)

Presidenten: Det skal så votes over innstillingens forslag til vedtak.

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen:	
	51	Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff, f o r h ø y e s med	12 600 000
		fra kr 15 683 000 til kr 28 283 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov, f o r h ø y e s med	10 000 000
		fra kr 8 698 000 til kr 18 698 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med	20 000 000
		fra kr 38 570 000 til kr 58 570 000	
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter:	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med	75 000 000
		fra kr 220 816 000 til kr 295 816 000	
271		Universiteter:	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, f o r h ø y e s med	200 000 000
		fra kr 7 388 211 000 til kr 7 588 211 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	23 000 000
		fra kr 402 288 000 til kr 425 288 000	
283		Meteorologiformål:	
	50	Meteorologisk institutt, f o r h ø y e s med	40 000 000
		fra kr 231 431 000 til kr 271 431 000	
285		Norges forskningsråd:	
	52	Forskningsformål, f o r h ø y e s med	87 500 000
		fra kr 1 184 345 000 til kr 1 271 845 000	
315		Frivillighetsformål:	
	81	(NY) Idrettsanlegg, b e v i l g e s med	250 000 000
320		Allmenne kulturformål:	
	72	(NY) Lokale og regionale kulturbygg, b e v i l g e s med	70 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	8 350 000
		fra kr 141 767 000 til kr 150 117 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	10 000 000
		fra kr 1 375 797 000 til kr 1 385 797 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	20 000 000
		fra kr 19 854 000 til kr 39 854 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1,</i> f o r h ø y e s med	189 000 000
		fra kr 7 978 287 000 til kr 8 167 287 000	
441		Oslo politidistrikt:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1,</i> f o r h ø y e s med	53 000 000
		fra kr 1 614 601 000 til kr 1 667 601 000	
462		Tinglysing:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	10 000 000
		fra kr 180 811 000 til kr 190 811 000	
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, f o r h ø y e s med	1 970 000 000
		fra kr 46 531 818 000 til kr 48 501 818 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, f o r h ø y e s med	615 000 000
		fra kr 15 963 827 000 til kr 16 578 827 000	
576		Vedlikehold og rehabilitering:	
	60	(NY) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner og fylkeskommuner, b e v i l g e s med	4 000 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleiebøliger, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	250 000 000
		fra kr 658 600 000 til kr 908 600 000	
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg:	
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	30 000 000
		fra kr 930 000 000 til kr 960 000 000	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	12 000 000
		fra kr 105 400 000 til kr 117 400 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	64	Investeringstilskudd, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	156 600 000
		fra kr 279 400 000 til kr 436 000 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	156 000 000
		fra kr 8 164 974 000 til kr 8 320 974 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak:	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	650 000 000
		fra kr 6 162 220 000 til kr 6 812 220 000	
640		Arbeidstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	5 000 000
		fra kr 409 200 000 til kr 414 200 000	
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	62	Kommunale innvandreriltak, f o r h ø y e s med	15 000 000
		fra kr 83 520 000 til kr 98 520 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
690	21	Utlendingsdirektoratet: Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, f o r h ø y e s med ..... fra kr 2 060 568 000 til kr 2 090 568 000	30 000 000
732	72	Regionale helseforetak: Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 38 578 080 000 til kr 39 118 080 000	540 000 000
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 13 167 191 000 til kr 13 355 191 000	188 000 000
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 10 043 940 000 til kr 10 187 940 000	144 000 000
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 9 011 808 000 til kr 9 139 808 000	128 000 000
920	50	Norges forskningsråd: Tilskudd, f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 233 300 000 til kr 1 320 800 000	87 500 000
950	95	Forvaltning av statlig eierskap: (NY) Aksjekapital Argentum AS, <i>bevilges med ....</i>	2 000 000 000
1020	45	Havforskningsinstituttet: (NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>bevilges med .....</i>	38 000 000
1062	1	Kystverket: Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 186 920 000 til kr 1 206 920 000	20 000 000
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 398 100 000 til kr 478 100 000	80 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 1</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 47 400 000 til kr 97 400 000	50 000 000
1112	51	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet: Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk, f o r h ø y e s med ..... fra kr 61 227 000 til kr 94 227 000	33 000 000
1149	71	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket: Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 49 985 000 til kr 119 985 000	70 000 000
1301	72	Forskning og utvikling mv.: Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, f o r h ø y e s med ..... fra kr 50 000 000 til kr 100 000 000	50 000 000
1320	23	Statens vegvesen: Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 29</i> , <i>post 30</i> , <i>post 31 og post 72</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 7 749 500 000 til kr 8 559 500 000	810 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 23</i> , <i>post 29</i> , <i>post 31</i> , <i>post 60 og post 72</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 6 440 900 000 til kr 7 870 900 000	1 430 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30 og post 60, f o r h ø y e s med</i>	60 000 000
1350		fra kr 442 500 000 til kr 502 500 000 Jernbaneverket:	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, f o r h ø y e s med</i>	818 000 000
		fra kr 3 800 900 000 til kr 4 618 900 000	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, f o r h ø y e s med</i>	483 000 000
1400		fra kr 3 199 100 000 til kr 3 682 100 000 Miljøverndepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	10 000 000
		fra kr 174 757 000 til kr 184 757 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	30 000 000
1426		fra kr 31 000 000 til kr 61 000 000 Statens naturoppsyn:	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	25 000 000
		fra kr 18 891 000 til kr 43 891 000	
	31	Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	20 000 000
1427		fra kr 30 671 000 til kr 50 671 000 Direktoratet for naturforvaltning:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	5 000 000
		fra kr 224 326 000 til kr 229 326 000	
	31	Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	35 000 000
		fra kr 22 500 000 til kr 57 500 000	
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	2 000 000
1429		fra kr 8 000 000 til kr 10 000 000 Riksantikvaren:	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, f o r h ø y e s med</i>	136 000 000
		fra kr 195 130 000 til kr 331 130 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, f o r h ø y e s med</i>	77 000 000
		fra kr 11 953 000 til kr 88 953 000	
	74	Fartøyvern, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	10 000 000
1521		fra kr 42 004 000 til kr 52 004 000 Direktoratet for forvaltning og IKT:	
	60	(NY) Prosjekttilskudd til digital fornying i kommunene, <i>kan overføres, b e v i l g e s med</i>	60 000 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	23 000 000
		fra kr 40 000 000 til kr 63 000 000	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	20 000 000
1581		fra kr 60 000 000 til kr 80 000 000 Eiendommer til kongelige formål:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	14 200 000
		fra kr 39 558 000 til kr 53 758 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1632	61	Kompensasjon for merverdiavgift: Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning, forhøyes med</i>	800 000 000
		fra kr 13 650 000 000 til kr 14 450 000 000	
1710	46	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg: Ekstraordinært vedlikehold, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes med</i>	88 000 000
		fra kr 24 000 000 til kr 112 000 000	
1825	50	Omlagging av energibruk og energiproduksjon: Overføring til Energifondet, <i>forhøyes med</i>	1 190 000 000
		fra kr 591 000 000 til kr 1 781 000 000	
1833	30	CO ₂ -håndtering: Investeringer, <i>kan overføres, forhøyes med</i>	962 000 000
		fra kr 920 000 000 til kr 1 882 000 000	
2412	90	Den norske stats husbank: Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>forhøyes med</i>	900 000 000
		fra kr 10 298 000 000 til kr 11 198 000 000	
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:	
	50	(NY) Tapsavsetning garantier, <i>bevilges med</i>	175 000 000
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes med</i>	20 000 000
		fra kr 75 000 000 til kr 95 000 000	
2421		Innovasjon Norge:	
	50	Innovasjon - prosjekter, fond, <i>forhøyes med</i>	420 000 000
		fra kr 126 000 000 til kr 546 000 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes med</i>	65 000 000
		fra kr 265 000 000 til kr 330 000 000	
2445	24	Statsbygg: Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 506 002 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000
		Sum	-198 456 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes med</i>	4 500 000
		fra kr 71 000 000 til kr 75 500 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, forhøyes med</i>	140 000 000
		fra kr 227 500 000 til kr 367 500 000	
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes med</i>	40 000 000
		fra kr 82 000 000 til kr 122 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan</i> <i>overføres, forhøyes med</i>	141 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 241 000 000	
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt:	
	51	(NY) Tapsfond U-landsordningen, <i>bevilges med</i> ...	150 000 000
2541	70	Dagpenger: Dagpenger, <i>overslagsbevilgning, forhøyes med</i>	34 100 000
		fra kr 5 103 000 000 til kr 5 137 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
Inntekter			
5312	90	Den norske stats husbank: Avdrag, for høyes med	5 300 000
		fra kr 9 186 000 000 til kr 9 191 300 000	
5501	72	Skatter på formue og inntekt: Felleskatt, nedsettes med	4 780 000 000
		fra kr 157 500 000 000 til kr 152 720 000 000	
5615	80	Renter fra Den norske stats husbank: Renter, for høyes med	17 300 000
		fra kr 5 133 000 000 til kr 5 150 300 000	

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi

tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
581	75	Bolig- og bomiljøtiltak Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	509,9 mill. kroner
586	64	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Investeringsstilskudd	1 269,0 mill. kroner

2. Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik

at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	3 138,15 mill. kroner

III

Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 3 000 mill. kroner over kap. 582, post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg.

IV

Investeringsramme kirkebygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 1 200 mill. kroner over kap. 582, post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg.

V

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 525 mill. kroner knyttet til første-håndsomsetning av fisk. Det forutsettes at tilsagn om garantier gis knyttet til egne garantiavtaler for det enkelte fiskesalgslag.

VI

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 170 mill. kroner for lån til re-investeringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 310 mill. kroner.
2. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid inntilstående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som "Arrangement on Officially Supported Export Credits" setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og handelsdepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

VII

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 900 mill. kroner.

VIII

Fullmakt til å gjennomføre utvidelse av Steinkjer tinghus

Stortinget samtykker i at kostnadsrammen for utvidelse av Steinkjer tinghus settes til 97,5 mill. kroner.

IX

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2009 kan gi tilsagn om lån for 14 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2009 og senere år.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 3 [14:46:32]

Referat

1. (125) SAS AB - statens deltakelse i kapitalforhøyelse (St.prp. nr. 41 (2008–2009))
Enst.: Sendes næringskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Ønsker noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 14.47.
